

PETEK, 16. OKTOBRA 2015

št. 241 (21.478) leto LXXI.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - UL. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - UL. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - UL. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione

in Abbonamento Postale - D.L.

353/2003 (convertito in Legge

27/02/2004 n.46) art. 1,

comma 1, NE/T5

5 1 0 1 6

9 771124 666007

Sodeluj tudi ti

Šepet ulice Montecchi

11

BRUSELJ - Na 3. strani
Luca Visentini, novi tajnik ETUC
Intervju o problemih v Italiji in v EU

SESLJAN - Na 5. strani
Trojica izvedla »samurajski« rop
Zlikovci so uslužbencema grozili s sabljo

GORICA - Na 13. strani
Romunski sedež je bil le fiktiven
Prevozniku zasegli 1.200.000 evrov imetja

ITALIJA - V proračunu za leto 2016 brez davkov IMU in TASI, a le za 5 milijard manj porabe

Manj davkov, manj rezov

Jug pod vodo, pet mrtvih

BENEVENTO - Lep del italijanskega juga je bil včeraj pod vodo. Skupno so poplave zahtevali pet smrtnih žrtev, od teh dve v Beneventu, kjer je reka Calore prestopila bregove. Reševalne akcije je oteževala slabo vreme, ki se bo nadaljevalo tudi danes. Šole so zaprte, na delu je vojska.

RIM - Italijanski premier Matteo Renzi je predstavil osnutek proračuna za leto 2016. Povzel ga je s sloganom »Italija z znakom plus«, težak pa je med 27 in 30 milijardami evrov. Renzi je potrdil, da namerava krepko zmanjšati davke. Potrdil je »bonus 80 evrov« za zaposlene z nižjimi dohodki, odpravil bo nepriljubljena davka IMU in TASI, veliko investiral v naložbe in infrastrukture in v zmanjševanje davkov za podjetja. Gotovinska plačila bodo zvišali na 3000 evrov, cenejša bo TV naročnina.

A javno porabo bo vlada zmanjšala le za pet milijard evrov, kar pa je le polovica tega, kar je sprva načrtovala, zato mnogim ni jasno, kako točno namejava premier financirati vse to, kar obljublja.

Zakon mora obravnavati parlementi, pod drobnogledom ga bo imela tudi Evropska unija.

Na 2. strani

TRST - V okviru medobčinske zveze

Bomo 1. januarja 2016 dobili skupno policijo?

TRST - 1. januarja 2016 bi morala začeti delovati skupna krajevna policija v okviru nove Julisce medobčinske teritorialne unije. To predvideva statut omenjene unije, vendar je vprašanje, ali bo to možno, saj je časa za organizacijo nove službe malo. Srečanja med odgovornimi krajevnimi policijami šestih občin tržaške pokrajine so bila doslej le spoznavalnega značaja in niso privredila do konkretnih odločitev, tako da ostaja vse skupaj nedorečeno. Če bi se posamezne policije v tem trenutku združile, bi štele skupaj 330 uslužbencev.

Na 5. strani

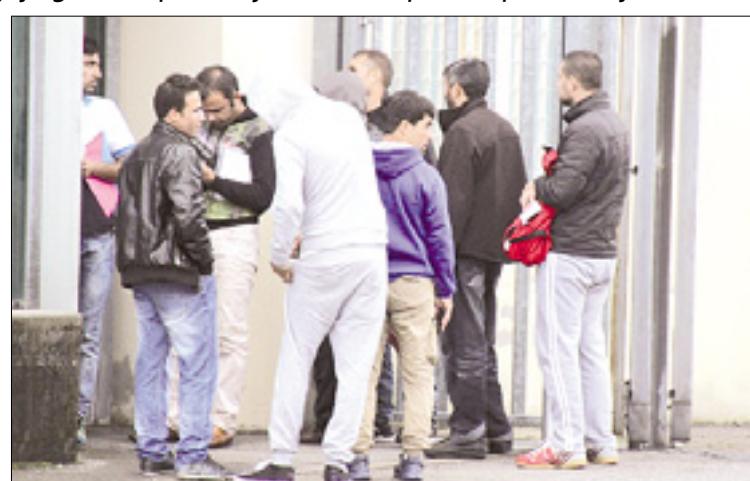
GRADIŠČE - Po preselitvi obsoških priboršnikov v CIE

Poziv Gorici, naj pomaga

Županji iz Gradišča na daljavo odgovarjajo goriški upravitelji: »Nočemo postati predmestje Kabula«

GRADIŠČE - Županja iz Gradišča Linda Tomasinsig je prepričana, da morajo vse občine iz goriške pokrajine prispevati k reševanju težav, ki jih povzroča begunska kriza. Po ponovnem odprtju centra CIE je po njenih besedah v Gradišču nastanjenih okrog štiristo priboršnikov. »Goriški župan Ettore Romoli pa trdi, da je Gorica s 70 priboršniki že zapolnila vsa svoja razpoložljiva mesta,« poudarja Linda Tomasinsig, ki je prepričana, da mora k reševanju težav več prispevati ravnou Gorica, saj po njenih besedah odklonilna stanisca goriške uprave ne vodijo prav nikam. V Gorici se seveda z županjem nikakor ne strinjajo. »Nočemo postati predmestje Kabula,« je med sinočno desnosredinsko manifestacijo poudaril goriški občinski odbornik Francesco Del Sordi.

Na 12. strani

DEVIN-NABREŽINA - Projekt Kohišče

Ovrednotiti hočejo Grmado in okolico

PREMIERA SNG
Soška fronta z drugačne perspektive

Eden izmed tolikih spominov, obujanj, pomisli, zapisov, zgodovinskih besed, praznih fraz, opominov - nič posebnega, vse v tirnicah retorike pogledov na prvo svetovno vojno, bi lahko sklepal površni in že zdolgočaseni opazovalec ob tolikšni količini podatkov, proslav in uprizoritev, ki so se in se nanašajo na eno največjih morij vseh časov. Pa vendar vse drugačno! Uprizoritev Krvava gora Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici je v režiji Matjaža Pogračja predvsem miselno preigravanje tem, ki zadevajo individualno in kolektivno nemoč upreti se nečemu, kar je zunaj fizičnega, je nevidni in nepoznani marionetist, lutkar, ki se igra z usodo, zgodovino in človekom, saj ga spodbuja in usmerja v nerazsdona dejanja.

Na 10. strani

Križman in Pavšič o SKGZ in manjšini

Na 4. strani

Repentabor: statut unije spet ni prodrl

Na 5. strani

Tržaški občinski svet o starem pristanišču

Na 6. strani

V Križu začasno zaprli Bito-Ljudski dom

Na 7. strani

Pol Štmavra je bilo brez električne

Na 13. strani

ISTOSPOLNI

Sara Sternad

sara.sternad@primorski.eu

Mama ali oče?

Večina evropskih držav je že uradno zakonsko določila istospolne partnerske zveze. Med temi je tudi Slovenija, medtem ko se Italija ravno tačas znova spopada z zakonom v senatu, kjer se za nameček krešejo kopja tudi glede vprašanja morebitne posvojitev otroka v istospolnem paru.

Daleč od tega, da bi sodila ali očevala ali da bi si domisljala, da bi lahko moje razmišljjanje spremeno mnenja ljudi oziroma vsaj vplivalo nanje. Hočem pa verjeti, da je naša družba končno že dovolj zrela in vse lažje sprejema dejstvo, da ni nič narobe s tem, da se iskrica ljubezni lahko vname tudi med žensko in žensko ter med moškim in moškim. Vsak ima namreč po mojem mnenju pravico, da si ustvari tako življenje, kakršnega si želi in nihče nima pravice, da bi to sodil.

Vprašanje morebitne posvojitev pa odpira nešteto drugih moralno-političnih in pa racionalno-čustvenih vprašanj, na katera sama ne znam odgovoriti. Vendar, recimo tako: mislim, da ni razlike in ljubezni, ki jo lahko otroku dajeta mama in oče oziroma dva očeta pravzaprav dve mami. In otrok bi v istospolni partnerski zvezi pač imel mamo in očeta v mami in mami oziroma v očetu in očetu. Prav gotovo bi taki par, tako kot heteroseksualni, lahko naredil veliko dobrega zlasti za otroke brez staršev, ki kravno potrebujejo družino in torej ljubezen; vztrajanje pri zahtevah po starševstvu za vsako ceno (beri nadomestne matere) pa se mi ne zdi zdravo. Kajti nikakor ne smemo spregledati edinega pomembnega, se pravi ščititi pravico otroka do staršev, ki pride pred vsakršno pravico do starševstva.

AFGANISTAN - Umika ameriške vojske do leta 2017 ne bo

Obama si je premislil

Predsednik ZDA je priznal, da obstaja nevarnost, da bi se v Afganistanu ponovil iraški scenarij

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj dejal, da je varnostni položaj v Afganistanu še vedno krhek in da se lahko še poslabša, zato bo tam ohranil večje število ameriških enot, kot je bilo sprva predvideno. Sedanjih 9800 ameriških vojakov bo ostalo v Afganistanu večji del leta 2016, po letu 2017 pa jih bo tam ostalo okoli 5500.

Obama je marca zatrdil, da bodo ZDA do konca leta število ameriških vojakov v Afganistanu zmanjšale na 5500, do konca leta 2016 pa da jih bo tam še okrog 1000. Njihova naloga naj bi bila predvsem zagotavljanje takoj imenovane diplomatske varnosti. S tem bi lahko ob koncu svojega drugega predsedniškega mandata razglasil zmago in konec vojne, ki jo je začel njegov predhodnik George Bush mlajši.

Politične želje so eno, realnost na terenu pa se je tu di v Afganistanu izkazala za nekaj povsem drugega in Obama si ne more privoščiti, da se mu ponovi Irak, kjer so prazen prostor po umiku ameriške vojske zapolnili teroristi Islamske države (IS). Načrt za umik iz Iraka je potrdil Bush mlajši, Obama pa ga je izvršil, zaradi česar ga sedaj najbolj kritizirajo republikanci.

Obama je novinarjem v Beli hiši danes opisal napre-

RIM - Proračun za leto 2016

Renzi obljudil veliko davčnih olajšav za družine in podjetja

RIM - Matteo Renzi je včeraj predstavil osnutek proračuna za leto 2016. Povzel ga je s sloganom »Italija z znakom plus«, težak pa je med 27 in 30 milijardami evrov. Razlika je v tem, ali bo Evropska unija zaradi stroškov zaradi beguncov priznala Italiji »popust« v vrednosti 0,2 odstotka BDP, kar znaša 3 milijarde evrov. Če bo do tega prišlo, bo Renzijeva vlada že prihodnje leto (namesto leta 2017) na 24% oklestil davek IRES na dobiček podjetij, kar je ukrep, s katerim se domala strinjajo vse politične sile.

Renzi je potrdil, da namerava krepko zmanjšati tudi druge davke, kar naj bi po letih varčevanja in recesije končno dalo nov zagon tretjemu največjemu gospodarstvu območja z evrom, ki je do lani tri leta zapored krčil svoj BDP, letos pa se mu bo povračal, sicer za manj kot odstotek.

Največji del proračunskega viška (17 milijard) gre za odpoved tako imenovanih »varnostnih klavzul«, ki jih je Renzi podedoval od prejšnjih vlad. Na ta način bo vlada preprečila, da bi se prihodnje leto povečal davek dodano vrednost (IVA), kar bi pogumno vplivalo na porabo.

Sicer je Renzi potrdil »bonus 80 evrov« za zaposlene z nižjimi dohodki, predvsem pa je potrdil obvezno za odpravo nepriljubljenega davka IMU (zadeva 19 milijonov ljudi), ki ga moramo plačevati za svojo primarno nepremičnino oz. tisto, v kateri živimo. Renzi se je obvezal, da bo odpravil tudi davek TASI, ki ga bomo decembra plačali zadnjič. Odpravljen bo tudi davek na kmetijske stroje, precej olajšav (140 odstotkov amortizacije una tantum) je predvidenih tudi za naložbene investicije podjetij. Potrjene so davčne olajšave za na novo skljene pogobe za nedolochen čas, le da bodo olajšave nižje kot so bile letos za 40 odstotkov. Za nakup pohištva in energetsko obnovo stanovanj bo tudi prihodnje leto veljal 65-odstotni davčni odbitek (v desetih letih).

Domačo potrošnjo želi Renzi med drugim okrepliti s 600 milijonov težkim programom boja proti revščini in 450 milijonov težkim naložbenim programom za razvoj juga države. V

Matteo Renzi med predstavitvijo proračuna, ki je vreden od 27 do 30 milijard evrov

ANSA

državi, kjer »gotovina ostaja kralj«, namerava poleg tega omejitev gotovinskih plačil s sedanjih največ 1000 evrov zvišati na 3000 evrov, s čimer je v enem mahu izničil enega od bojnih konjev nekdanje vladne levice in se približal stališčem Silvia Berlusconija. A je Renzi prepričan, da bo tudi ta ukrep spodbudil domačo porabo. Všečna je tudi odločitev, da bo vlada zmanjšala TV naročnino na 100 evrov (zdaj 113 evrov, 95 evrov leta 2017) in jo vezala na gospodinstva (poraba električne energije) ter jo morda razdelila na šest obrokov. Na ta način naj bi odkrili kar šest milijonov utajevalcev!

Od tako imenovane »spendig review« ni ostalo prav dosti. Javno porabo bo vlada zmanjšala za pet milijard evrov, kar pa je le polovica tega, kar je sprva načrtovala. Poleg tega računa vlada, da bo gospodarska rast višja od predvidene in da bodo stroški servisiranja dolga nižji od predvidenih.

Proračun bo moral sicer zdaj potrditi še italijanski parlament, temeljito pa ga bo preučila tudi Evropska komisija, ki je že izrazila dvom glede smislenosti odprave davka na nepremi-

čnine, ker ni v skladu z njenimi priporočili. A je Renzi prepričan, da bo Evropska unija Italiji, ki očitno znova ne bo izpolnila fiskalnih ciljev, še enkrat »pogledala skozi prste«, ker bo šel denar za strukturne reforme in naložbe v infrastrukturo. Ocenjuje, da bo proračunski primanjkljaj 2,2-odstoten, medtem ko je vlada pred tem napovedovala 1,8-odstotnega, a menijo, da jim bodo iz Bruslja dati zeleno luč za 2,4-odstoten primanjkljaj.

Vladne stranke so pozdravile proračunske smernice, opozicija pa govorí o marketinški potezi, ker da ni jasno, kako točno namerava premier financirati vse to, kar obljublja. Proračunu nasprotuje tudi sindikat CGIL. Guvernerji iz vrste desne sredine trdijo, da bo vlada s svojim manevrom vnovič prizadela deželno zdravstvo, predstavniki občinskih uprav Piero Fassino pa je pozdravil namero vlade, da občinam povrne denar, ki ga ne bodo morale pobirati od davka na nepremičnine. Pozdravil je tudi obljubo, da bodo lahko občine bolj fleksibilne pri obravnavanju pakta stabilnosti (za 670 milijonov evrov)

Volkswagen bo vpoklical 8,5 milijona dizlov

WOLFSBURG - Nemški avtomobilski koncern Volkswagen bo moral zaradi škandala z manipuliranjem testov izpušnih plinov izvesti največji vpoklic vozil v zgodovini podjetja - na servise bo moralno v Evropi kar 8,5 milijona vozil. Skupno naj bi bilo s sporno programsko opremo, ki omogoča manipulacije izpušnih plinov na testiranjih, v svetu opremljenih kar 11 milijonov dizlov. Največ je Volkswagnov, pa tudi avtomobilov drugih znank koncerna, med drugim Audi, Seat in Škoda.

Bo Madžarska zaprla mejo s Hrvaško?

BUDIMPEŠTA - Madžarski premier Viktor Orban je napovedal, da bo njegova vlada končno odločitev o zaprtju meje s Hrvaško sprejela do danes zjutraj. Kot je zatrdil, je ograja na meji s Hrvaško zgrajena in če bi bilo potrebno, bi lahko mejo zaprli v eni sami uri. Obenem je sicer ponovil, da bi bilo najbolje, če bi zaprli mejo z Grčijo. Glede zaprtja meje s Srbijo pa je Orban dobil soglasje štirih držav članic Višegradske skupine - poleg svoje še Madžarske, Češke, Slovaške in Poljske.

Nova nesreča čolna

ATENE - Pred grškim otokom Lezbos se je zgodila nova nesreča čolna z begunci, ki je nesrečno trčil z reševalno ladjo in se prevrnil. Pri tem je umrlo najmanj sedem ljudi, med njimi štirje otroci, še eno osebo pa pogrešajo. Po nesreči čolna so sicer rešili 31 ljudi. Do nesreče je prišlo, ko je čoln z begunci trčil v 30-metrsko patruljno ladjo grške obalne straže.

Še dva osmujenca

LONDON - Škotski tožilci so identificirali dva nova libijska osmujenca za bombni napad na letalo ameriške družbe Pan Am nad škotskim mestom Lockerbie leta 1988, v katerem je bilo ubitih 270 ljudi. Sumijo ju vpletjenosti v napad skupaj z Abdelbasetom Alijem Mohomedom al Megrahjem, ki je bil doslej edini obsojen za napad. Megrahi je bil na mednarodnem sodišču spoznan za krivega leta 2001, leta 2009 pa so ga po diagnozi raka na prostati, ker naj bi mu bili šteti dnevi, izpustili iz usmiljenja. Umrl je leta 2012 v Libiji, ves čas pa vztrajal, da je nedolžen. Libija je leta 2003 priznala odgovornost za napad in režim sedaj že pokojnega Moamerja Gadafija je plačal 2,4 milijarde evrov odškodnin svojcem žrtev v okviru ukrepov za približevanje Zahodu.

IZPOSOJENI KOMENTAR

Matteo, reformator

LJUBLJANA - Pisci slovenske ustawe so se zgledovali po nemški ustawy, cilj pa je bil, da se nam ne bi dogajalo tako kot Italijanom, ki jim vlada pade vsaka dva meseca. No, bolj primeren bi bil preteklik, da so padale. Zdajšnji premier Matteo Renzi je v pisarni od februarja 2014 in za zdaj ne kaže, da bi se mu vlada majala, ugotavlja Janez Tomažič v Financah. Pa čeprav popolnomna na novo postavlja politični sistem v državi, dodaja.

Jasno, Italija kljub spremembam v teku ni raj za posej, podjetja uhajajo v Švico, celo v Slovenijo. Podjetniki, ki delujejo na obeh straneh meje, vedo povedati, da so predpisi in postopki pri nas preprostiji, poznavalci davkov pa dodajo, da finančna policija v tujino ne seže.

Ne trdim, da je Renzi najboljši politik vseh časov, mu je pa treba priznati, da nekaj vizije vendar premore.

Če potegnemo vzporednice s Slovenijo, lahko ugotovimo, da kljub

»nemški« ustawu vlade pri nas padajo zelo pogosto, o njihovi usodi odločajo male stranke. Jasno je, da popravke potrebujemo. Sestavljanje vlade v Sloveniji traja obupno dolgo.

Druga težava je, da zmagovalec volitev postane talec malih strank, saj tudi če doseže rekordno zmag, 46 glasov ne more dobiti. Nikakor nočem povediti, da malih strank ne potrebujemo in da jih je treba izločiti z večinskim sistemom, dovolj je, da zmagovalna stranka dobi bonus v obliki 10 sedežev, recimo.

Treja težava je razdrobljenost občin. Pri občinah je rešitev povsem preprosta, prek financiranja spodbuditi občine, da se združijo, piše komentator:

Janez Tomažič/Finance

BRUSELJ - Jadransko-jonska pobuda

Dežela FJK išče novo vlogo na Balkanu

BRUSELJ - Jadransko-jonska pobuda predstavlja veliko priložnost za vse sodelujoče italijanske dežele in v tem okviru tudi za Furlanijo-Julijsko krajino. To je na bruseljskem posvetu o tem projektu (kratica Eusair) povedala visoka evropska komisarka Federica Mogherini, ki se je ob robu pobude srečala s predsednico FJK Debora Serracchiani (**na sliki**). FJK je ena izmed glavnih pobudnic te mednarodne makroregije, pri kateri sodelujejo, poleg italijanskih dežel od Trsta do Barija, še Slovenija, Hrvaška, Grčija, Albanija, Bosna in Hercegovina, Srbija in Črna gora.

Predsednica FJK je v svojem posegu na posvetu namenila prvenstveno pozornost prometnim zvezam, ki so zastarele in nikakor ne odgovarajo naraščajočim potrebam ljudi in gospodarstva. Na prometnice se je navezel predsednik dubrovniške županije Nikola Dobroslavič, ki je sicer izpostavil večjo skrb za okolje na območju Jadranskega in Jonskega morja. Da je skrb za okolje eden glavnih problemov tega območja

je poudaril tudi Michele Emilio, predsednik Dežele Apulije. Zavzel se je za sodelovanje jadranskih pristanišč, ki ga trenutno ni.

Serracchianijeva je kot možen vir novih investicij v državah nekdanje Jugoslavije, Grčije in Albanije omenila t.i. Junckerjev vseevropski investicijski plan ter druge evropske projekte, ki so še vedno premalo izkorisceni. Da so razvojne možnosti velike, a še premalo izkoriscene, je soglašala Mogherinijeva.

Visoka evropska predstavnica za zunanjou politiku je s Serracchianijevim v Bruslju izmenjala tudi stališča o begunski problematiki, ki od blizu zadeva FJK, zlasti pa države nekdanje SFRJ. Sogovornici sta soglašali, da begunci sodijo med prednostna vprašanja Evrop-

ske unije. Bruseljskega posvetu sta se udeležila tudi deželnna odbornika Loredana Panariti (šolstvo) in Cristiano Shaurli (kmetijstvo).

INTERVJU - Luca Visentini je novi generalni tajnik Evropske konfederacije sindikatov ETUC

»V Evropi nujne naložbe«

BRUSELJ - Clan tajništva Evropske konfederacije sindikatov (ETUC) Luca Visentini, ki je od leta 2011 v Bruslju zastopal italijanske zvezne sindikate Cgil, Cisl in Uil, je od 2. oktobra novi generalni tajnik organizacije. Visentini, ki je bil v preteklosti skoraj 15 let deželnim in tržaškim tajnik sindikata Uil, je nasledil generalnega tajnika Francozinja Bernadette Sègola.

Visentini je bil v tajništvo ETUC izvoljen maja leta 2011 na kongresu konfederacije v Atenah, v začetku leta pa je v izvršnem odboru organizacije v okviru izbir kandidatov za novega predsednika nazadnje prevladal nad drugim kandidatom Petrom Scherrerjem, ki je zastopal nemški sindikat Dgb. Visentinija so formalno imenovali na predsedniško mesto na kongresu, ki je bil v začetku oktobra v Parizu, novi tajnik pa je imel od marca do danes čas za sestavo nove ekipe, ki bo vodila ETUC v prihodnjih štirih letih, in pripravo ustreznega programa oziroma strategije.

Že v marcu ste nakazali nekatere prednostne teme, in sicer v glavnem boj proti varčevalnim politikam, ki jih je vslila Evropa, boj proti brezposelnosti in boj za pravičnejše plače. Kaj se je od takrat spremenilo?

Prejšnji teden smo se zbrali na kongresu v Parizu, medtem pa sem s sodelavci sestavil novo tajništvo, ki mi bo pomagalo v prihodnjih štirih letih. Sestavili smo zelo uravnoteženo ekipo, ki zastopa okvirno vsa geografska območja Evropske unije. Tajništvo sestavljajo mladi ljudje, saj je povprečna starost 45 let. V njem so trije moški in štiri ženske, ki zastopajo Nemčijo, Švedsko, Španijo, Estonijo, Irsko in Francijo.

Kako je potekal kongres?

Kongresa se je udeležil predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker, ki je izjavil nekaj pomembnih stvari.

Kaj je povedal?

Povedal je, da je Evropska komisija pripravljena na razpravo glede utrjevanja sindikalnega pogajanja na državni ravni, glede jamstev za enakopravnost in enake pravice za delavce, ki se premikajo v Evropi, ter glede boja proti prekernosti. To so tri za nas zelo pomembne točke.

Kakšne bodo vaše prednostne izbire?

Prvi koraki, ki jih bomo storili v okviru novega mandata, bodo zadevali ravno te tri točke. Preverili bomo, ali se bodo Junckerjeve obljube sprememile v konkretni ukrepe. V ta namen se bo v kratkem začelo pogajanje z Evropsko komisijo. Temu gre seveda dodati prizade-

Novi generalni tajnik Evropske konfederacije sindikatov ETUC Luca Visentini

vanja za ponovni zagon gospodarstva in nujne na eni strani so nujne naložbe, še predvsem javne. Evropa potrebuje novo industrijsko politiko ter investicije v raziskovanje, inovacije, izobraževanje itd. Po drugi strani pa je nujno, da se povečajo plače. Če se ne bo povečalo notranje povraševanje oziroma potrošnja, bo izhod iz zdajnjega položaja nemogoč.

Spomniti je namreč treba, da približno 70 odstotkov evropskih proizvodov ostane v Evropi. Če se torej kupna moč ne poveča, bo nemogoče, da ekonomija spet zaživi.

Kaj je treba storiti, da pride do več investicij in do povečanja plač? Po eni strani je potrebno pogajanje za spremembo ekonomske politik v Evropi. Evropska konfederacija sindikatov bo v tem smislu zelo angažirana. Poleg tega je nujna nova faza v kolektivnem pogajaju-

nju in v odnosih z delodajalskimi organizacijami, ki so žal danes pod udarom tako v Italiji kot v Evropi. Dovolj je prisluhniti besedam, ki jih je izrekel predkratki predsednik italijanskeς Confindustria Giorgio Squinzi.

Kaj je izjavil?

Pred kratkim sem bil v Rimu na skupni tiskovni konferenci, ki so jo sklicali državni sindikati Cgil, Cisl in Uil. Na njej so predstavili mojo izvolitev na čelo ETUC, vendar je to bila tudi priložnost za znak Confindustrii. Sindikati so namreč poudarili, da je napačno opustiti kolektivno pogajanje in samostojnost sindikalnih organizacij pri pogajanju glede delovnih razmer, plač in tako naprej. To bi bilo znamenje, da se gleda v preteklost. Možnost, da se lahko vlada vmešava v pogajanja, je namreč nepojmljiva. Zato je potrebno, da se spet poženejo pogajanja s Confindustrii, kot se to že dogaja z delodajalskimi organizacijami v Evropi, s katerimi skušamo utrjevati odnose.

To se zdi tudi znamenje za italijansko vlado...

Seveda. Upamo namreč, da ne bo vlada padla v skušnjavo in se pustila prepričati od nekaterih slabih učiteljev v Ev-

ODLOK O ŠOLI Sindikat: Razen inšpektorja, ni ugodnih določil

TRST - V zvezi z objavo posebnega odloka o slovenski šoli se je včeraj odzval tudi Sindikat slovenskih šol in izrazil izraža vse svoje razočaranje. Sindikat v sporočilu za javnost ugotavlja, da so vladni uradi izigrali vse, ki so s svojimi predlogi aktivno sodelovali pri sestavi omenjenega dekreta in ki so veliko truda vložili v to, da bi lahko uredili tista kritična področja, ki v bistvu hromijo delovanje in obstoj šol s slovenskim učnim jezikom.

Predstavljeni odlok je namreč po oceni Sindikata slovenske šole v popolnem nasprotju z zahtevami slovenskih šolskih subjektov in hromi določila zaščitnega zakona, saj vsebinsko zanemarja in v bistvu izvodi vlogo slovenskega urada, predvidenega po 14. členu zakona 38/01, katemu odvzemva vsakršno minimalno avtonomijo in ga obravnava le kot podrejenega golega izvajalca odločitev, ki jih sprejema ministrstvo oz. ravnateljstvo deželnega šolskega urada FJK.

Sindikat slovenske šole ugotavlja, da vsebinsko ministrski odlok v marsičem samo potrjuje že obstoječe ustaljene prakse, izredno sporen pa je v 8. členu, ko obravnava določanje seznama osebj. Po mnenju sindikata je to velik korak nazaj, saj prenaša odgovornost za odločitev o številu mest slovenskega organika iz ministrske ravni na mizo deželnega šolskega ravnatelja za FJK, kar bo nedvomno ustvarilo nepotrebne napetosti med slovensko in italijansko šolsko stvarnostjo in med slovenskim in italijanskim sindikati pri pogajanjih za določanje organika za slovenske šole, saj bo ta odvisen od dogovarjanja glede na število mest določenih za deželo FJK. Ločen organik za slovenske šole je bil že ustaljena praksa zadnjih let in je bil dosežen na podlagi zahtev vseh šolskih komponent naše Dežele, tako slovenskih kot italijanskih, saj je enotni seznam osoškoval tako ene kot druge.

Vprašljiv je tudi 9. člen, ki obravnava seznam osebj namenjenega avtonomiji. Tu odlok ne predvideva, da bi bile slovenske šole, glede na svoje specifične potrebe, deležne dodatnega osebj. Odlok sicer večkrat podpira specifiko šol s slovenskim oz. dvojezičnim učnim jezikom, vendar jih konkretne ne zagotavlja potrebnih sredstev, če niso ta v skladu s parametri večinskih šol.

Po oceni Sindikata slovenske šole sta pod vsako kritiko tudi 3. in 4. člen, ki predvidevata odnosno, da bi se digitalizacija upravljanja za slovenske šole in prilaganje preverjanja INVALSI potrebam slovenske šole (ki naj bi lahko potekalo tudi s specifičnimi konvencijami s šolskimi ustanovami Republike Slovenije), uresničevala brez dodatnih finančnih bremen za italijansko državo.

Končno Sindikat ugotavlja, da v odloku ni zapisana niti vrstica v zvezi s črtanjem osebj, ki je sicer predvideno po zakonu 32 iz leta 1973 in ki ni bilo nikoli zakonsko ukinjeno, kar nedvomno potrjuje oceno, da pričujoči odlok zmanjšuje stopnjo zaščite.

Edini očitljivi pozitivni element ob branju odloka je dolocilo, ki omogoča takojšnjo nastanitev šolskega inšpektorja, to je profila, ki je zakonsko že predviden, a ga slovenske šole v Italiji že vrsto let nimajo.

Zaradi vsega navedenega sindikat apelira, da se politične sile in ustanove na krajevni ravni in v Rimu odločno aktivirajo, da pride v času do potrebnih sprememb. Sindikat apelira tudi na Vlado Republike Slovenije, da na ravni bilateralnih odnosov poseže za izboljšanje in dopolnitve omenjenega odloka, se zaključuje sporočilo sindikata.

Aljoša Gašperlin

GORICA - Jutri v Kulturnem domu

Deželni kongres SKGZ pod geslom Na svoji poti

GORICA - Po slavnostni akademiji ob 60-letnici Slovenske kulturno-gospodarske zveze, na kateri je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor podelil krovni organizaciji visoko državniško priznanje - red za zasluge, bo jutri ob 14.30 v goriškem Kulturnem domu 26. deželni kongres SKGZ pod geslom "Na svoji poti".

Skupščina, na kateri bosta med drugimi gosti prisotna minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc in evropska poslanka Isabella De Monte, se bo začela s podelitvijo visokih priznanj SKGZ posameznikom in organizacijam za izjemno delo v korist slovenske narodne skupnosti v Italiji. Predsedniško poročilo bo imel Rudi Pavšič, kongres pa bo tudi priložnost za poglobljeno razpravo o položaju slovenske narodne skupnosti in znotraj same krovne organizacije. Skupščina v Kulturnem domu se bo sklenila z izvolitvijo 90-članskega deželnega sveta, ki bo izraz številnih včlanjenih ustanov in organizacij ter individualnih članov. Tokrat bodo delegati na kongresu neposredno izvolili novega deželnega predsednika, ki bo organizacijo vodil v naslednjem triletnem mandatu. Za predsedniško funkcijo se potegujeta Pavšič (63 let, novinar) in Dimitrij Križman (42 let, zoobzdravnik).

SKGZ - Dimitrij Križman

»Izčrpali sta se SZ in SFRJ, zakaj se ne bi še krovna?«

Dimitrij Križman

Viste na spletnih omrežjih in tudi v javnosti na sploh zelo kritični do SKGZ in do manjšinske organiziranosti na sploh. Zakaj sploh kandidirate za predsednika SKGZ, v kateri niste bili nikoli aktivni?

Ker sem sprejel izziv spletnih zagovornikov sedanjega vodstva, da naj poleg kritiziranja tudi kaj postorim konkretno. Očitno ljudje niso nikoli zadovoljni. Sam sem na opazke "kaj pa ti narediš za našo skupnost" večkrat odgovoril, da dobropiti ne vidim samo v tem, da sem aktiven v takih in sorodnih organizacijah, v katerih med drugim veliko ljudi ne dela prostovoljno, pač pa so v njih zaposleni. In zato tudi na drugačne načine prispevam sicer majhen delež k slovenstvu na našem prostoru. Moja kandidatura je sicer popolnoma v skladu s statutom SKGZ in volilnim razpisom. Nekaj stvari, ki jih je SKGZ počela v zadnjih letih, pa niso v skladu s statutom.

Velja to tudi za predvolilne postopek postopke?

Tudi predvolilni postopki niso potekali v skladu z volilnim razpisom. Bolj zaskrbljujoča kot moja kandidatura je torej nesposobnost dosedanjega vodstva SKGZ, ki ne uspe spoštovati niti pravil, ki jih sama postavlja. Oziroma: kot je opaziti je moja kandidatura res zaskrbljujoča, toda za vodstvo SKGZ, ki je, tako kot je povedal g. Pavšič, za tokatnati kongres našlo rekordno število delegatov, očitno v želji, da na volitvah ne bi prišlo do presenečenja.

V vašem programu pravite, da bi v primeru izvolitve demokratičnega predstavnika manjšine SKGZ dejansko izčrpala svojo vlogo. Kaj mislite s tem?

Demokratično izvoljeno predstavništvo po načelu en človek en glas bi obrodil mihi-parlament in vodstvo, ki bi našo skupnost vodilo z določeno vizijo, ki bi presegala sedanjo logiko ideoloških okopov, ki so se le izredili v zasebna podjetja, kjer je skrb za občine in narodnostne interese povsem postranska stvar in prednjačijo le škodljivi zasebni interesi. Izčrpali sta se Sovjetska zveza in Jugoslavija, EU kaže znake popuščanja in težko si je predstavljati, da bo vzdržala še recimo 20 let in nekateri misljijo, da je pa SKGZ nesmrtna.

Vi živite in delete v Ljubljani. Ali bi se v primeru izvolitve preselil v Trst?

Kolikor vem je gospod Pavšič dolga le-ta bil novinar na Novem Matajurju, katerega uredništvo je v Čedadu. Ker ne verjamem zlobnemu natolicevanju, da je Pavšič bil zgolj fiktivni novinar Novega Matajura in ker je pot v Trst iz Čedadu časovno daljša kot iz Ljubljane, mislim, da pomislek ne bi smelo biti. Tudi repentinarski župan in zgoniška županja ne stanujeta v občini, v kateri županjujeta, pa ni-

Na svoji poti je bilo tudi geslo 60-letnice SKGZ v tržaškem Kulturnem domu

FOTO DAMJ@N

SKGZ - Rudi Pavšič

»Če bom izvoljen, gotovo ne bom ukinil naše zveze«

Rudi Pavšič

Vi ste prevzeli krmilo SKGZ po stečaju TKB in krahu t.i. družbenega gospodarstva. Od takrat je minilo skoraj 20 let. Kako da sploh še kandidirate?

Res je. Prevzel sem vodstvo krovne organizacije v izredno težkih pogojih. Ni šlo le za gospodarsko krizo določenega sistema, marveč tudi za nezaupanje, ki se je pojavilo v naših vrstah, predvsem na Tržaškem.

In kaj ste naredili za premostitev krize?

Z odlično ekipo smo prebrodili vrsto nemajnih težav, rešili stanje Primorskega dnevnika, na noge ponovno postavili gospodarski sistem in zaupanje se je vračalo v naše vrste. Če ocenjujem ta čas lahko rečem, da smo ponovno prevzeli vlogo, ki prideva SKGZ v naši narodni skupnosti.

Ampak ni morda napočil čas za prenova na vrhu SKGZ?

Vem, da je danes v modi "rešit se" 50 in 60 letnikov in jih zamenjati z mlajšimi. Ker sem se dobro zavedal tega vprašanja, sem - preden sem se odločil za ponovno kandidaturo - kontaktiral vodstva skoraj vseh naših včlanjenih organizacij in ustanov in samega vodstva SKGZ.

In kakšni so bili njihovi odgovori?

Kakšno mnenje imate o vašem tek-mecu za predsednika SKGZ?

Spoštovanje, v zvezi s programoma kandidatov za novega predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki sta bila objavljena na Primorskem dnevniku dne 15. oktobra, bi rad poudaril naslednje: družba KB 1909 je ena izmed najpomembnejših finančnih institucij v sklopu naše narodne skupnosti. Krovna organizacija gospodarstvenikov, ki združuje slovenska podjetja in profesionalce v Italiji, pa je Slovensko deželno gospodarsko združenje, ki je kot tako sodelovalo pri vseh uradnih omisilih v deželi Furlaniji Julijski-krajin in v odnosu do Republike Slovenije. Poleg tega, da je SDGZ, ustanovljeno leta 1946, eno izmed ustanovnih članov SKGZ.

Niko Tenze, predsednik SDGZ

SDGZ je krovna gospodarska organizacija

Spoštovanje uredništvo, v zvezi s programoma kandidatov za novega predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki sta bila objavljena na Primorskem dnevniku dne 15. oktobra, bi rad poudaril naslednje: družba KB 1909 je ena izmed najpomembnejših finančnih institucij v sklopu naše narodne skupnosti. Krovna organizacija gospodarstvenikov, ki združuje slovenska podjetja in profesionalce v Italiji, pa je Slovensko deželno gospodarsko združenje, ki je kot tako sodelovalo pri vseh uradnih omisilih v deželi Furlaniji Julijski-krajin in v odnosu do Republike Slovenije. Poleg tega, da je SDGZ, ustanovljeno leta 1946, eno izmed ustanovnih članov SKGZ.

EXPO 2015 Borut Pahor na obisku v Milanu

MILAN - Slovenski predsednik Borut Pahor bo danes obiskal svetovno razstavo Expo 2015, kjer se bo med drugim skupaj z italijanskim predsednikom Sergiom Mattarello, generalnim sekretarjem Združenih narodov Ban Ki Moonom in špansko kraljico Letizijo udeležil otvoritvene slovesnosti ob svetovnem dnevu hrane. Pahor se bo po prihodu na Expo najprej ločeno sestal s predsednikom Italije Mattarello, kasneje pa se jima bosta pridružila še Ban Ki Moon in španska kraljica. Pahor in Mattarella bosta, poleg mednarodnih tem, kot je begunsko vprašanje, obravnavala tudi dvostranske odnose med Italijo in Slovenijo. Četrterica se bo nato skupaj udeležila otvoritvene slovesnosti ob letošnjem svetovnem dnevu hrane, na kateri bo zbrane med drugim nagovoril tudi papež Frančišek.

Sledilo bo delovno kosilo treh voditeljev - slovenskega in italijanskega predsednika ter generalnega sekretarja ZN. Pogoldne si bo nato Pahor ogledal slovenski paviljon in nekatere druge paviljone držav udeleženk svetovne razstave. Expo (zaprli ga bodo konec tega meseca) bo danes sicer obiskal tudi slovenski minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek.

ZN vsako leto 16. oktobra obeležuje svetovni dan hrane in letos, že 35. zapovrstjo, ga bodo obeležili prav na svetovni razstavi Expo. Osrednja tema letosnjega milanskega Expa je hrana, vodilni nosilni slogan pa Hrana za planet, energija za življenje.

TDD Predstavlja z našim odgovornim urednikom

TRST - Drevišnja poglobitvena odaja slovenskega deželnega časnikarskega oddelka RAI s pričetkom okrog 20.50 - takoj po dnevniku - po tretji televizijski mreži RAI 3 bis TDD Predstavlja bo tokrat posvečena novemu odgovornemu uredniku Primorskega dnevnika Aleksandru Korenju, ki je nasledil Dušana Udoviča. Dušan Jelinčič se bo s svojim gostom pogovarjal o novih izzivih, ki čakajo naš zamejski dnevnik, o letošnji 70-letnici časopisa, ki ima bogato zgodovino in ki je pravi steber slovenstva v zamejstvu ter še o marsičem drugem. Ponovitev oddaje bo v sredo, 21. oktobra, pred poročili okrog 20.10. Režiserka oddaje je Katerina Citter.

Jutri v Komnu razstava nemških ovčarjev

KOMEN - V ŠKK Komen bosta vadišče tamkajšnjega kinološkega kluba in nogometno igišče ponovno priporočiše Državne vzrejne razstave za nemške ovčarje. Razstavo in soorganizacijo ŠKK Komen priejava krovna organizacija za to pasmo: Kinološko društvo za nemške ovčarje Slovenije - KDNOS.

Na že nekoliko jesenskoobarvanem Krasu se bodo jutri med 9. in 17. uro zbrali ljubitelji te najbolj razširjene in najbolj vsestranske pasme psov - iz Slovenije ter iz sosednjih držav. Tako pričakujemo razstavljanje iz Italije, Hrvaške, Avstrije, Madžarske, Slovaške, Nemčije in Bosne.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

MEDOBČINSKA ZVEZA - Problematika združevanja služb

Bo 1. januarja startala skupna krajevna policija?

Doslej še nič konkretnješega, časa pa ni veliko - Kako bo z dvojezičnostjo in kje bodo službovali policisti?

Bo s 1. januarjem 2016 t.i. Julijkska medobčinska zveza res razpolagala z novo, obširnejšo lokalno policijo? Vprašanje je na mestu, saj smo v oktobru in je dogovarjanje o združitvi krajevnih policij še le v povoju, dejstvo, da so statut nove unije razen v tržaškem in zgoščkem zavrnili v vseh ostalih občinskih svetih (nazadnje spet ni prodrli v repentabrskem občinskem svetu, kot poročamo na drugem mestu) ter to, da je bil vložen tudi priziv na Deželno upravno sodišče, ki bi se moralno izreči, tudi ne pomaga.

Krajevna policija in administrativna krajevna policija sta namreč dve od številnih služb posameznih občin, ki bi morali iti med prvimi na pot poenotenja oz. pod okrilje nove medobčinske zveze. Nova skupna krajevna policija bi morala zagledati luč sveta 1. januarja 2016, kar pomeni čez poltrejt mesec, če se zanesemo na trenutne uradne podatke o številu osebja pa bi morala šteti 330 pripadnikov: toliko je namreč trenutno uslužbencev krajevne policije v posameznih občinah. Največ uslužbencev, in sicer 305 (med temi 235 pripadnikov operativnega in 70 administrativnega osebja), ima Občina Trst, sledi jih Občina Milje s 14 uslužbenci, Občina Devin-Nabrežina jih ima 6, Občina Dolina 3, občini Zgonik in Repentabor pa imata vsaka po enega policista.

Nova krajevna policija naj bi v bistvu imela enake pristojnosti, kot jih trenutno imajo krajevne policije posameznih občin in bi bila seveda dejavna na celotnem ozemlju, ki obsega območje šestih občin tržaške pokrajine. Vendar je dobra dva meseca pred napovedanim dejanskim startom vse skupaj dejansko še nedorečeno. Prišlo je sicer do nekaterih srečanj, ki pa so bila zgolj spoznavalnega značaja in na katerih se dejansko ni odločilo nič oz. ni še nič uradnega. Tako ni znano, kako bo s spoštovanjem dvojezičnosti oz. rabo slovenskega jezika tako na vidnih točkah, kot so npr. napisni na policijskih vozilih, kot tudi v zapisnikih in dokumentih. Prav tako se ne ve, kako bo delovalo poveljstvo oz. ali bodo krajevni policisti, ki so doslej opravljali službo v posameznih občinah, že na prej delovali na ozemlju matičnih občin ali pa jih bodo lahko službeno posiljali tudi v druge občine medobčinske zveze. Včeraj je v Trstu potekal sestanek pristojnih odbornikov v zvezi z vprašanjem osebja v novi zvezi, vendar specifično o problematični krajevne policije ni bilo govorov. Skratka, položaj je zelo zapleten in nejasen, tako da je pri nekaterih akterjih zaznati tihou upanje, da se start nove skupne službe preloži, saj v dveh mesecih take službe ni mogoče postaviti na noge. (iz)

Parkirala na Kontovelu, avto pa našla na Opčinah

Avtomobil fiat 500, ki ga je bila voznica pretekli četrtek zgodaj popoldne parkirala na Kontovelu, se je naslednejuči iz nepojasnjene razlogov znašel na Opčinah. Tam je namreč v petek zjutraj neki občan obvestil izvidnico tržaške krajevne policije, da je pred njegovo hišo ustavljen avto v precej slabem stanju. Fiat je kazal očitne znake vломa na levih vratih, manjkali so tudi nekateri pomembni deli karoserije in notranje opreme. Lastnica se sploh ni zavedala izginotja avta, saj ga ni javila. Skoraj gotovo je šlo za krajo, tatoči pa so avto tudi poškodovali. Fiat so vrnili lastnici, tožilstvo pa je uvedlo preiskavo.

Tržaški (desno) in dolinski krajevni policisti na arhivskih posnetkih

FOTODAMJ@N-ARHIV

Število uslužbencev krajevne policije

Občina Trst	305
Občina Milje	14
Občina Devin-Nabrežina	6
Občina Dolina	3
Občina Zgonik	1
Občina Repentabor	1
Skupno	330

SESLJAN - V sredo zvečer nasilen dogodek v nekem lokalnu

Pravi »samurajski« rop

Roparska trojica grozila uslužbencema s sabljo in odnesla prenosni računalnik - Karabinjerji so zlikovce kmalu prijeli

Po nočnem nalivu voda v vrtcih

Otroški vrtec Ubalda Vrabca v Bazovici

FOTODAMJ@N

Obilne padavine, ki so v sredo ponoči in včeraj zjutraj zajele tržaško pokrajinu, so kot običajno povzročile nekaj težav. Lokalna in prometna policija ter gospodci so imeli opravka z manjšimi nesrečami (na avtocestnem priključku med ulicama Frigessi in Caboto se je avto obrnil okoli svoje osi, voznik pa poškodoval), presenečenje pa je pričakalo slugo, ki je malo pred 7.30 odklenil vrata openskega otroškega vrtca Andreja Čoka.

Notranja veža oziroma večnamenski prostor, v katerem se otroci običajno igrajo in prisostvujejo prireditvam, je bil popolnoma poplavljen, deževnica je pronikala z več strani, kapljalo pa je tudi z neonskih luči, kar je nevarno. Vrtec ima ploščato streho, žlebovi pa se včasih menda zamašijo z listjem. Ravnateljica Marina Castellani je povedala, da so delavci večkrat popravljali objekt, žal pa se problem ponavlja, čeprav take poplave še niso videli. Osebje se je takoj lotilo dela in začelo odstranjevati vodo, del otrok so starši naposled zadržali doma, ostali so se z vzgojiteljicami odpravili v (suhe) učilnice. Delo je nadajevalo podjetje Global Service.

Medtem se je deževnica pojavila tudi v slovenski sekciji vrtca Ubalda Vrabca v Bazovici, kar je menda že stalnica. (af)

REPENTABOR
Za statut unije sinoči spet premalo glasov

Marko Pisani

Statut medobčinske unije v repentabrskem občinskem svetu spet ni prodrli. Občinska skupščina je namreč na sinočni seji vnovič vzela v pretres statut, potem ko ga je že zavrnila oz. ga ni sprejela na prvem glasovanju konec septembra. Če pa je bil takrat izid 5 proti 5, je bil rezultat takrat rahlo drugačen. Statut medobčinske zveze je namreč prejel 6 glasov, proti so se izrekli 4 občinski svetniki, eden se je vzdržal.

Za statut so poleg župana Marka Pisanija (Skupaj) glasovali še podžupan Casimiro Cibi (Napredna lista), Tanja Rebula (Skupaj), Omar Maruccelli (Napredna lista), Renato Pelessoni (Skupaj) in Angelo Barani (Skupaj), proti pa Mojca Skabar (Napredna lista), Tanja Kosmina (Napredna lista), Ervin Gustin (Skupaj) in Lorenzo Milic (Skupaj). Jože Bitežnik (Skupaj), ki je na prvem glasovanju oddal negativni glas, se je tokrat vzdržal. Dva svetnika sta bila upravičeno odstopna.

Župan Pisani je ocenil, da so nekateri spet glasovali v znak protesta proti deželnim reformam in ne proti statutu. Glede na to, da bi za odobritev statuta zadoščal le še en glas, se bo občinski svet najbrž spet sestal v kratkem, je razložil Pisani. Če bo prihodnji statut sprejet, bo na vrsti še 4. glasovanje. (ag)

Kompostiranje: prošnje je treba vložiti do 30. oktobra

Kdor namerava letos prvič vložiti prošnjo za 20-odstotno znižanje davka TARI s tem, da bo na svojem domu skrbel za kompostiranje organskih odpadkov, ima čas za vlogo do 30. oktobra, če mu bodo prošnjo odobrili, pa bo znižanje začelo veljati leta 2016. Kdor je vložil prošnjo že lani in so mu jo odobrili, pa nima potrebe, da bi jo vložil še enkrat. To je bilo slišati na pondeljkovem javnem srečanju na sedežu družbe Esatto, ki ni bilo namenjeno samo možnosti znižanja davka TARI, ampak tudi drugim aspektom, vezanim na zmanjšanje količine odpadkov in ločevanje le-teh. Občina Trst namerava nadaljevati z informiranjem in ozaveščanjem občanov o pomenu ločevanja odpadkov, ki je izbira v znamenju civilizirnosti in spôstovanja, ki gleda na prihodnost in vedno bolj odgovorno rast mladih generacij.

V Trstu in na Krasu bodo posadili 265 dreves

Tržaški občinski odbor je na svoji ponedeljkovi seji na predlog odbornika za javna dela Andrea Dapretta odobril načrt, na podlagi katerega bodo spomladis prihodnje leto začeli s posaditvijo 265 novih dreves (npr. lip, javor, turški lesk in rdečelistnih sliv) za obnovo drevesnih nasadov v Ul. Battisti, Miramarškem drevorednu, Barkovljah, Drevoredu D'Annunzio, Ul. Baiamonti ter na Opčinah, v Bazovici in Križu, za kar je namenjenih 160.000 evrov.

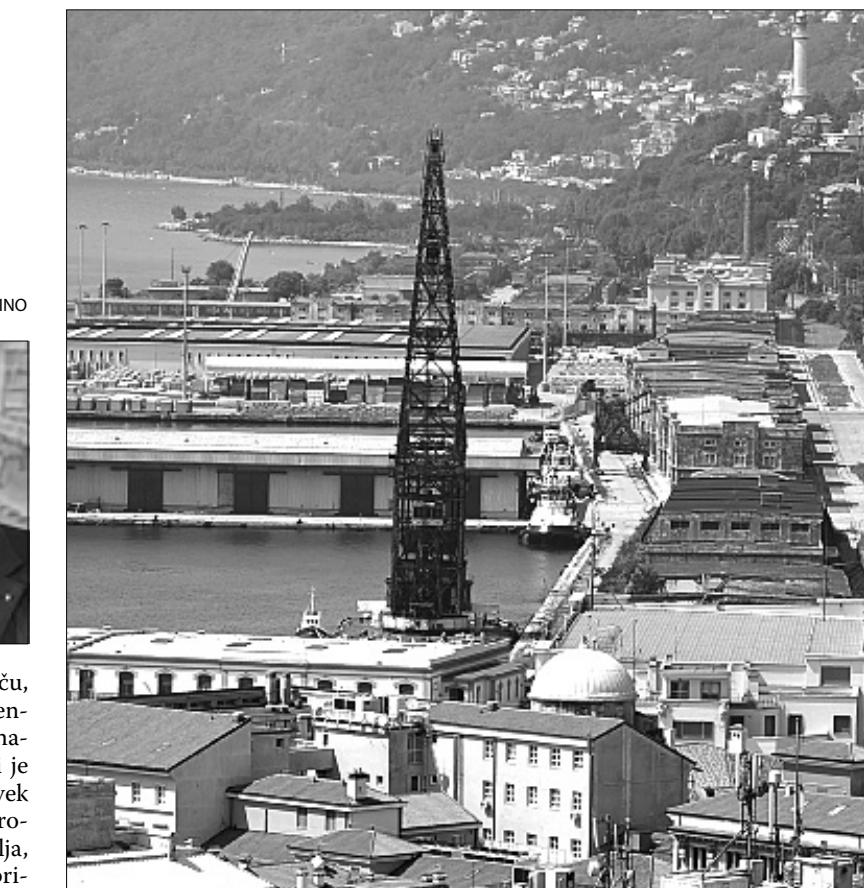
TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Avdicija komisarja Pristaniške oblasti Zena D'Agostina

Staro pristanišče pod drobnogledom

Prihodnost starega pristanišča, premestitev prostocarinskih con in porast prometa v tržaškem pristanišču so bili v ospredju na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta, ki jo je predsednik skupščine Iztok Furlanič sklical izključno na to temo. Kot je razložil na začetku seje, so nekateri občinski svetniki tako iz vrst leve sredine kot opozicije pripravili številne resolucije glede starega pristanišča. Zato so se odločili, da namenijo temu posebno srečanje in nanj povabijo komisarja Zena D'Agostina, uvodno besedo pa je imel tržaški župan Roberto Cosolini. Po avdiciji naj bi skupščina razpravljala o omenjenih resolucijah, vendar so nazadnje ta del razprave preložili na prihodnjo sejo, ki bo v ponedeljek.

D'Agostino je uvodoma poročal o stanju v tržaškem pristanišču in o nekaterih podjetjih v težavah, ki so nato šla v stечaj, zaradi česar so bili mnogi pristaniški delavci v hudih težavah. Po daljših pogajanjih so sklenili ustrezne dogovore in rešili položaj mnogih delavcev, je dejal D'Agostino. Podjetje Minerva, ki je urejalo delo na klic v pristanišču, bo prenehalo delovati, njegovo vlogo pa bo prevzelo novo podjetje sporazumno s Pristaniško oblastjo.

Glavna tema je bila po pričakovanju delna premestitev prostocarinškega območja. D'Agostino je povedal, da bodo premaknili pol milijona kvadratnih metrov. Tržaško pristanišče vsekakor ne potrebuje prostocarinskih con (na primer za logistično ploščad), je dejal komisar in razložil, da bodo v starem pristanišču vsekakor ostale nekatere prostocarinske cone. Območij, ki bodo še naprej država last, se npr. ne bodo dotaknili, ko pa bi bilo potrebno, bi lahko v prihodnosti te prostocarinške cone še povečali oziroma raztegnili. Skratka, ostanejo odprte vse možnosti: nekatere prostocarinske cone

ZENO D'AGOSTINO

ROBERTO COSOLINI

bodo torej ostale v starem pristanišču, druge bodo premaknili, in sicer zaenkrat na Fernetiče (ti so prvi na seznamu) in na območje pri Proseku, ki je last Pristaniške oblasti. T.i. popravek Russo, ki je odpril vrata za premik prostocarinskih območij, predpostavlja, da morajo biti te cone vezane na pristanišče, je spomnil D'Agostino.

Avdiciji komisarja so sledila številna tehnična in mestoma politična vprašanja občinskih svetnikov. V zvezi s prostocarinskimi conami je komisar med drugim izrazil začudenje, ker ni v Russovem popravku omenjena Pristaniška oblast, ampak je govor le o tem, da bodo o njihovi premestitvi odločale »pristojne institucije«. D'Agostino je vsekakor glede tega posredoval vest, da se bo v prihodnjih dneh sestalo omizje, ki bo formalno sklenilo premestitev nekaterih prostocarinskih območij.

A.G.

Raffaele Cantone v starem pristanišču

Predsednik državne oblasti za boj proti korupciji Raffaele Cantone bo po napovedih tržaškega senatorja DS 26. novembra v Trstu. Cantone bo obiskal staro pristanišče in se bo udeležil tudi odprtja novega leta šole za socialno in politično izobraževanje 20Lab.

RAFFAELE CANTONE

GRADBENIADA Zavod Zois gostil šole iz vse Slovenije

Pred kratkim je Tehniški zavod Žiga Zois organiziral Gradbeniada. Gre za pobudo, ki se je udeležijo profesorji gradbenih šol iz matice in zamejstva, da bi navezali in utrdili medsebojne stike. Letos so Zoisovci gostili šole iz vse Slovenije. Prvi dan so bili na vrsti športna in spremstvena tekmovanja. Po vnetih bojih v namiznem tenisu, tenisovem, šahu, odborki, orientacijskem poходu, teku v žakljih, skakanju s koleblico, slepi miši in likanju je na končni lestvici prevladala postava gostiteljev, ki so zmagali v prvih treh disciplinah in se visoko uvrstili tudi v ostalih. Sledile so ekipe Ljubljane, Novega Mesta, Maribora, Celja in Kranja. Nagrjevanje je bilo zvečer v kriški restavraciji. Naslednji dan so imeli gostje voden in ogled slovenskega Trsta in skupno kosilo.

To je že tretje srečanje, ki ga organizira zavod Žiga Zois (pred tem v letih 2003 in 2009), sicer pa na njem so deluje že od leta 2000. Zavod nastopa tudi na dijaških Gradbeniadah, čeprav jih zaradi pomanjkanja ustreznih športnih objektov in menze ne more organizirati. Tu dijaki tekmujejo ne le v športnih panogah, temveč tudi v nalogah iz gradbene tehnike in tehničnega risanja.

Marko Oblak

POLICIJA - Kampanja Una vita da social

Mladi in socialna omrežja

Socialna omrežja med najstniki že zdavnaj postala najbolj uporabljeni orodje za komunikacijo

Svojo podporo pobudi so potrdili tudi igralci košarkarske ekipe Pallacanestro Trieste 2004 Pecile, Bossi in Baldasso ter trener Pratico'

FOTODAMJ@N

V Miljah je elektromagnetno sevanje pod kontrolo

Elektromagnetno sevanje televizijskih pretvornikov v miljski občini se je v zadnjih 10 letih krepko zmanjšalo, Čampore pa so postale iz krajinskega vidika privlačnejše. Zasluga za to gre miljski občinski upravi z na čelu županom Neriom Nesladkom, ki mu je zdravje občanov od vsej pri srcu in je zato dal tudi podpreti številne antene. To je sporočila včeraj miljska občinska uprava, ki je objavila rezultate prve kampanje za merjenje elektromagnetnega sevanja, ki jo je opravila deželna agencija za okolje ARPA. Agencija je merila sevanje na različnih lokacij v obdobju med aprilom in septembrom, nazadnje pa se je izkazalo, da se je stanje »popolnoma spremenilo«. Na vseh točkah, kjer so opravili meritve, je bilo sevanje pod od zakona predvideno mejo. To je pomemben dosežek, saj je bilo sevanje v preteklosti povsod krepko nad dovoljeno mejo, je ocenil miljski župan Nesladek.

Državna policija in ministrstvo za vzgojo sta tudi letos spodbudila potjočo vzgojno kampanjo o uporabi socialnih omrežij *Una vita da social 2015*, ki si prizadeva, da bi prispevala pri zmanjšanju števila samomorov med mladimi in ukinila pojav nasilja preko interneta (t.i. cyberbullyinga). Socialna omrežja so med najstniki postala namreč najbolj uporabljeni orodje za komunikacijo. Didaktična učilnica v policijskem tovornjaku je včeraj na Velikem trgu sprejela dijake šol Slataper, Bergamas ter liceja Slomšek in zavoda Stefan.

ZKB - Ravnatelj Aleksander Podobnik se je upokojil

Aleksander Podobnik ARHIV

Po triintridesetih letih neprekinjenega dela v Zadružni kraški banki (ZKB) je za glavnega ravnatelja Aleksandra Podobnika dozorel čas za upokojitev, so sinoči sporočili s sedeža banke.

»Aleksander Podobnik je kot ravnatelj vodil našo banko v letih velikega razvoja, to je v letih, ko je banka že uspešno odprla večino svojih podružnic v okolici Trsta in v samem mestnem središču z namenom, da bi se čim bolj približala svojim članom in strankam ter tako tudi razširila poslovanje na celotno območje mesta in tržaške pokrajine. Ravnatelju Podobniku gre zahvala za opravljeno profesionalno delo tudi v obdobju, ki je za celoten bančni svet vse zahtevnejši, kar potrjuje tudi zaupanje vse številnejših strank in članov do naše ustanove. Upravni in nadzorni odbor ter ves delovni kolектив se mu iskreno zahvaljujejo za vse delo, ki ga je v minulih triintridesetih letih opravil v korist naše banke,« piše v tiskovnem sporočilu ZKB.

Dolžnosti odhajajočega ravnatelja bo prevzel dosedanji pravnavatelj Sergio Carli.

Praznik svetlobe

Jutri bo v kampusu bazovskega sinhrotrona zelo pestro, saj prirejajo praznik ob mednarodnem dnevu svetlobe. Raziskovalni center Elettra, ki sodi v sklop znanstvenega parka AREA, bo od 10. do 18. ure odpril vrata obiskovalcem vseh starosti, tudi najmlajšim. Na sprednu bodo vodení ogledi (vsake pol ure, zadnji ogled ob 17.30), igre in razna srečanja. Glavna slovesnost bo ob 11. uri, ko bodo navzoči predstavniki oblasti in upravitelji raziskovalnega središča ter znanstvenega parka.

Srečanje o nacionalizmu

Zveza za Kras sindikata upokojencev SPI-CGIL prireja danes ob 17.45 v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini srečanje na temo nacionalizma in solidarnosti. Na njem bodo sodelovali Luisa Lia in imenu SPI-CGIL Kras, odgovorni za mednarodne zadeve pri sindikatu upokojencev SPI CGIL Trst Luciano Del Rosso, članica skupine prostovoljcev Gruppo Volontari Duino-Santacroce Maria Grazia Villi in devinsko-nabrežinski podžupan Massimo Veronese. Na srečanju bo na temo Nacionalizem in solidarnost v preteklosti in sedanosti predaval sociologinja Melita Richter s tržaške univerze.

Pozno odprtje pri Acegasu

Zaradi sindikalnega zborovanja bodo okence za stike s strankami podjetja AcegasApsAmga in EstEnergy (v Ul. Rettori 1) danes odprli še le ob 9.15. Podjetji se za nevšečnost opravičujeta.

KRIŽ - Odločitev upraviteljev Igorja Guštinčiča in Liliane Bezin

Restavracijo Bita-Ljudski dom so zaprli za nedoločen čas

Restavracija Bita v Ljudskem domu v Križu je do nadaljnega zaprt. Igor Guštinčič, ki skupaj z Liliano Bezin upravlja gostinski objekt, je ob vhodu zapisal, da bo dejavnost zaprta za nedoločen čas, »ker nismo žal še dosegli z lastništvom dogovora za novo pogodbo in nujna obnovitvena dela.« Napis, kot nam je povedal Guštinčič, nima polemičnega namena, ampak predstavlja željo po dogovorjeni in predvsem trajni rešiti za Bito in za ves Ljudski dom, ki so ga v povojnem času zgradili domačini ob podpori prebivalcev sosednjih vasi in KPI. Slednja je s časom postala lastnica objekta, ki je danes v lasti nepremičinske družbe z omejeno odgovornostjo Ljudski dom (edini družnik je družba Capitolina). V dogajanja o prihodnosti Ljudskega doma sta soudeleženi tudi družba KB 1909 in nepremičinska družba Dom.

Guštinčič in Bezinova (Bita obratuje od leta 2009) sta v gostilno in na splošno v Ljudski dom vložila veliko truda in energij, sedaj pa upravičeno pričakujeta jamstva za prihodnost. Ljudski dom vseka-

kor ni navadni gostinski obrat, temveč večnamenska struktura z bogato zgodovino in tudi s prihodnostjo, računajo v Križu. Jamstva, ki zadevajo tudi lastninski preustroj stavbe in velikega zemljišča, bi omogočila upraviteljem, da izvedeta nujna obnovitvena dela.

Bito so, kot rečeno, odprli poleti pred šestimi leti, marca 2011 smo poročali o vključitvi v načrt družbe KB 1909, ki je projektu prispevala 300 tisoč evrov.

»To ne pomeni, da smo lastninsko pristopili v družbo Ljudski dom, temveč, da smo pridobili opcijsko pravico nad temi deleži,« je za Primorski dnevnik takrat povedal predsednik KB 1909 Boris Peric. V Križu niso opustili ideje o ustanovitvi zadruge, ki bi z lastnikom ter upraviteljem sodelovala pri upravljanju Ljudskega doma.

S.T.

ZGODOVINA - Ovrednotenje in razvoj hriba nad Cerovljami in Medjavosjo

(Ne)pozabljena Grmada

Zgoraj udeleženci srečanja, spodaj pa utinek s pohoda

FOTODAMJ@N

Na grmovnatih pobočjih hriba Grmada nad Cerovljami se je pisala zgodovina. V času soške fronte so se namreč na hribu bili hudi boji med avstro-ogrsko in italijansko vojsko; prva je branila Trst, druga pa ga je hotela podjarmiti. Številni vojaki so na njenih pobočjih izgubili življenje, na strašna dogajanja pa opozarjajo poznadniki in izletniki še danes kaverne, strelski jarki in drugi vojni objekti.

Grmada je bila tokrat protagonistka enega od srečanj, ki jih redno prireja skupina Ermada Flavio Vidonis v okviru niza *Dvanajst soških bitk*. Koordinator srečanju Massimo Romita je njeno tragično zgodbo tokrat približal današnjim časom, saj so se gostje zaustavili zlasti pri njenem današnjem videzu in pomenu. Aureliano Barnaba in Edgardo Bandi sta občinstvu predstavila pikolovsko in včasih težko, vselej pa prostovoljno delo čiščenja jarkov in kavern, ki jih je na hribu uporabljala avstro-ogrsko vojsko na obrambni liniji med Devinom in Kostanjevico. S strogo ročnim delom so leta 1998 začeli Vidoniseva skupina in društvo Società alpina delle Giulie: od takrat so našeli 300 kavern, ki so jih rešili nanošene zemlje in kamenja, postavili vane lesteve ter opravili vse potrebne meritve (270 so opremili celo z oštrevljenimi tablicami). »Zob časa je naše delo hudo načel, saj mora biti vzdrževanje obstoječih jarkov in kavern redno,« je potožil Bandi.

Med tistimi, ki bi območje Grmade hoteli oživiti in razviti zlasti s turističnega vidika, je podjetnik Fabio Pahor, lastnik in upravitelj kmetijskega društva Kohišče, »se pravi "projekta", ki se je rodil leta 2003, z željo, da bi ovrednotil naravne znamenitosti in bogastvo na pobočju Grmade, ki bi jih lahko koristile vse vasi ob njenem vznožju.« Dober del ozemlja pod hribom je v lasti družine Pahor oz. njenega podjetja Tenuta Nobile Castello di Duino; tam skušajo Pahorjevi spet obuditi kmetijsko dejavnost in urediti mrežo tematskih pešpoti, klub velikim omejitvam, ki jih postavlja program Natura 2000 oz. od njega zaščitenega območja. »Od leta 2003 do danes nam na Kohišču ni uspel premakniti niti pol kamna,« se je pritožil Pahor, ki pa je z zadodčenjem ugotavljal, da so vseeno uredili 3 od 5 načrtovanih tematskih poti mimo zaselka Kohišče, kjer danes samevajo ruševine 4 hiš. Uredili so pot po dolinah - od Dola, ki velja za najlepšo dolino in eno največjih na Krasu, mimo drugih šestih dolin v smeri Grmade; pot razglednih točk - ki pelje mimo šestih vrhov: Grmade, Goličica, Koka, Gabrnjaka, Tera in Frščaka; ter pot mimo strelske jarkove. V načrtih je torej še obnova zaselka Kohišče, kjer naj bi uredili nekakšno sprejemno središče, ob tem tudi didaktično-kmetijske poti okrog 2 ha zemlje, ki jo nameravajo spet obdovlati; doslej so tja odpeljali 12 simentalk in namestili 20 panjev.

Maja lani je tam zaživel prvi mednarodni enogastonomski-zgodovinski in diktacijski pohod Kohišče, pri katerem je sodeloval tudi SK Devin. Predsednik Dario Štolfa je obnovil pohod mimo kraških lepot in znamenitosti, pri katerem je sodelovalo 15 kmetij z območja pod Grmado. Nezahtevna pot je dolga 9 kilometrov, s štartom iz Devina, Medjevasi, Cerovelj in Brezovice in srečanjem na Kohišču: poskrbljeno je bilo za ponudbo kraških dobrot, za predavanja o flori in favni, za spoznavanje živali in seveda družabnost. Pobudo bodo ponovili 22. maja. (sas)

Na sprehod po skravnostih Kohišča in Grmade

Niz dogodkov Energija krajev, ki so si jih zamislili člani društva Casa C.a.v.e (Contemporary Art VisoglianoVižovje Europe), se izteka z jutrišnjim pohodom na Grmado. Zbirališče bo jutri ob 9.30 v Medjivasi, ob koder se bodo pohodniki povzpeli do Dola in mimo ruševin na Kohišču vse do prvih strelskej jarkov ter nazaj (predvidoma ob 16. uri). Svojo udeležbo morajo interesenti predhodno potrditi (fabiola-faidiga@libero.it ali casacave.art@gmail.com oz. 333/4344188).

DEVIN-NABREŽINA Izlet v naravo in skok v preteklost

Konci tedna so v devinsko-nabrežinski občini kar se da pestri. V nedeljo, 18. oktobra, bo izlet »*S sten na plaže*«, ki bo peljal od Rilkejeve pešpoti do Črnija, nekdajnega lovskoga območja devinske gospode. Udeleženci bodo spoznali značilne vrste kraške krajine in sredozemske makinje ter čudovite poglede na Tržaški zaliv, kjer se srečujeta nizki muljasti breg, tipičen za italijanski predel jadranske obale, in apnenčasto skalovje, ki označuje slovensko in hrvaško obalo. Med izletom bodo pohodniki lahko videli značilne elemente, ki odlikujejo Kras z geološkega in biološkega vidika, in se zaustavili pri nekaterih posebnostih vegetacije in favne na stenah in na planoti. Izlet, ki ga občina prireja v sodelovanju z Miramarskim morskim rezervatom, je namenjen odraslim in družinam (3 urna hoja), vpisnine ni, prijava pa je obvezna (tel. 040 224147, ob odzivu pritisnite 3, od ponedeljka do petka od 10. do 13. ure).

V soboto, 31. oktobra, in nedeljo, 1. novembra, pa prireja Občina skok v preteklosi v odkrivjanju sodobne zgodovine Rilkejeve poti. Zgodovinski izlet bo udeležence pospremil po sledeh jarkov in avstrijskih postojank iz 1. svetovne vojne vse do bunkerja na koti 86, kjer bodo lahko virtualno sledili letalskemu dvoboju barona De Banfielda, aduta avstro-ogrskih mornarice. Izlet (2 uri) je primeren za odrasle in otroke od 10. leta starosti. Začetek ob 14. uri, udeležba je brezplačna, prijava pa obvezna (334/7463432, cooperativagemina@gmail.com, www.cooperativagemina.it). Pri pobodi sodeluje z druga Gemina.

V Naravnem rezervatu pri Devinskih stenah

Občina Devin-Nabrežina vabi tudi v Naravni rezervat pri Devinskih stenah. Jutri bo namreč zaživel srečanje posvečeno čebelam poimenovano *Bee, my love*. Hranjenje, varovanje, prezračevanje, nabiranje in oprševanje so samo nekatere od nalog, ki jih čebele delavke morajo opravljati za dobro delovanje svojega panja. Čebelja družina je namreč končna tudi nam, saj nam ponuja združevanje in okusne pridelke: ta mala žuželka nam namreč ne ponuja le medu, propolisa, peloda, mane in voska, temveč s tem, da prenaša cvetni prah od cveta do cveta zagotavlja vsako leto ohranitev biotske raznovrstnosti. Glavno junakinja srečanja - čebelo - bodo obiskovalci spoznali tudi v sklopu manjše umetniške delavnice z uporabo naravnih materialov, ki jo prirejata devinsko-nabrežinska občinska uprava in Miramarski morski rezervat, ki ga upravlja združenje WWF.

V soboto, 24. oktobra, pa bo na vrsti *Zirnsko spančkanje*. Blizu se namreč jesen in vsak živeči organizem se pripravlja na zimo: nekateri se ovijo v lastni kožuh, drugi pa priskrbijo energetsko zalogo tako, da jedo več, tretji sklenejo, da je najboljša strategija ta, da prespijo vso zimo do poleti! Kaj pa živali in rastline Naravnega rezervata Devinske stene? Na srečanju in delavnici bo mogoče spoznati, kako in zakaj rastline in živali v rezervatu spremenijo svoj videz in vedenje v tem obdobju z opazovanjem in zapisovanjem znamenj, ki pričajo o bližajoči se zimi. Delavnico prireja Občina Devin Nabrežina in Miramarski morski rezervat.

Informacije in prijava: 040 224147 - ob odzivu pritisnite 3, od ponedeljka do petka od 10. do 13. ure. Dejavnosti so brezplačne.

TURIZEM - Coped-CamminaTS in SPI-CGIL Med Trstom in Devinom z enotno vozovnico?

Enotna vozovnica za javna prevozna sredstva bi turistom in prebivalcem Furlanije-Julijskih krajine lahko omogočila lažji dostop do treh gradov in drugih turističnih objektov v tržaški pokrajini. O predlogu uvedbe posebne karte za različne javne prevoze bil govor včeraj dopoldne na srečanju, ki sta ga priredila odbor za varnost in pravice pešcev Coped Camminatieste in tržaška sekcija sindikata italijanskih upokojencev SPI-CGIL.

Predlagatelji se zavzemajo za uvedbo enotne turistične vozovnice z nazivom Tržaški gradovi in razgledišča. Z enotno kartoto bi izletniki lahko koristili več že obstoječih javnih prevozov, pri čemer bi poleg prog podjetja Trieste trasporti vključili še proge družbe APT iz Gorice. Predlogov in kombinacij pri načrtovanju poti je več. Trasa bi lahko na primer tekla od trga pri glavnih tržaških železniških postajah vse do Devina in Devinskega gradu (*na sliki zgoraj*) mimo Miramara in tamkajnjega gradu ter parka, nato pa nazaj do Proseka in Opčin, od tod do Trga Oberdan z openskim tramvajem (*spodaj*) in nato še do Svetega Justa, kjer bi si uporabniki lahko ogledali še tretji grad. Združenji obenem predlagata, da bi vozovnica veljala osem ur, zanje pa bi kupci odsteli le 1,35 evra oz. znesek, ki bi se gibal med enourno in celodnevno vozovnico družbe Trieste trasporti.

»Gre za majhno pobudo, ki ga združenji predlagata javnim upravam v deželi FJK, ki pa naj velja kot simbol za vse neizkorisčene razvojne možnosti na področju javnih prevozov na tem območju, pri čemer bi lahko dodali tudi železniške in pomorske povezave,« je razložil predstavnik odbora Camminatieste Carlo Genzo, medtem ko je pobudo orisal vodja sindikalne službe Elio Gurtner. Srečanje je povezoval Luigi Bianchi, predsednik odbora Camminatieste.

Ob zaključku srečanja je spregovorila Elena Cerkvenič, ki je pochlvala delovanje odbora Camminatieste pri valorizaciji pešpoti Sonje Mašera, po kateri se je že sprehajalo veliko učencev italijanskih šol. Predlagala je, da bi priredili pohode tudi za učence slovenskih šol. (mlis)

DANES V TKS Predstavitev zbornika Za Ivanko Hergold

Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm ter Sklad Libero in Zora Polojaž vabita na predstavitev zbornika za Ivanka Hergold, ki bo danes ob 17. uri v Tržaškem knjižnem središču. Na prireditvi bodo poleg urednice Marie Pirjevec sodelovali Marija Cenda, Boris Pahor, Boris Paternu, Vlasta Polojaž, Vilma Purič, Marko Sosič in Neva Zaghet.

Pisateljica Ivanka Hergold (1943–2013) je v novejšo slovensko književnost, še posebej tržaško, zarisala zelo izrazito osebno črto. Pa naj gre za njeno prozo, dramatiko ali liriko. Naj tu spomnimo samo na nekaj njenih najbolj znanih del: kot je zbirkatke proze Pojoči oreh (1983), tržaški roman Nož in jabolko (1980) ali drama Paracels z dodatkom presenetljivih zgodbnih pesmi Ponikalnice (2008).

Hergoldova, ki je bila tudi lektorka na Primorskem dnevniku, je bila rojena Korošica in je ostala trdo zasajena v svoj prvotni svet. Vendar je štiri desetletja intenzivno preživelna in pisala v Trstu, vse do smrti. V duhovnem ustroju njenega pisanja zato ni mogoče pretreti zanimivega spoja med slovenskim gorskim severom in obmorskim, mediteranskim jugom.

Charles Landry v Trstu

Jutri ob 11. uri se v kavarni San Marco obeta zanimivo srečanje o sodobnih urbanističnih pogledih in razvojnih možnostih v Trstu. Gost bo mednarodno priznani urbanist Charles Landry, ki si je ob koncu 80. let izmislil pojem »kreativnega mesta« in napisal nekaj uspešnic na to temo. Na debati v priredbi združenja Triesteldea bodo tudi tržaški občinski odborniki.

Rose is a Rose is a Rose

V miljskem gledališču Verdi bo drevi ob 20.30 prvič v Italiji na ogled predstava Rose is a Rose is a Rose mlade hrvaške dramaturginje in pisateljice Ivane Sajko, ki je pred kratkim v Franciji dobila naslov viteznine umetnosti in književnosti. Predstava je prvi del njene »trilogije nepokorščine«. Režiser je Tommaso Tuzzoli.

Sonno Enrica Luttmana

Gledališče Teatro dei Fabbri vabi drevi ob 20.30 na predstavo Enrica Luttmana Sonno, ki jo je režiral Michele Torresani. Luttman je avtor tržaškega rodu, njegova dela so že postavili tudi na odrih SSG in Rossettija.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 16. oktobra 2015

JADVIGA

Sonce vzide ob 7.22 in zatone ob 18.19 - Dolžina dneva 10.57 - Luna vzide ob 10.27 in zatone ob 20.29.

Jutri, SOBOTA, 17. oktobra 2015

MARJETA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14,3 stopinje C, zračni tlak 1002,8 mb ustaljen, vlaga 93-odstotna, veter 11 km na uro severovzhodnik, nebo spremenljivo do oblačno s padavinami, morje rahlo razgibano, temperatura morja 17,1 stopinje C.

Izleti

SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren iz Boljunci prireja v nedeljo, 18. oktobra, nenavadni izlet po parku Škocjanskih jam v spremstvu vodičke. Info in vpis do danes, 16. oktobra, po tel. št. 333-3616411 (Sonja, od pon. do pet. 13.30-15.00).

KMEČKA ZVEZA obvešča, da je še nekaj mest na razpolago za izlet z avtobusom, ki bo v nedeljo, 18. oktobra, v Gorenji Tarbij na tradicionalni praznik kostanja »Burnjak«. Odhod avtobusa ob 7.00 iz Boljuncia, ob 8.45 postanek v Gorici na parkirišču pri Rdeči hiši, ob 9.30 ogled Stare gore, ob 11.30 prihod v Gorenji Tarbij, kjer je predvideno kosilo, koncert v vaški cerkvi in koncert ansambla »Modrijani«, ob 18.00 ogled Čedada. Vpisovanje v uradih zvezve v Trstu (tel. 040-362941) in v Gorici (tel. 0481-82570).

ONAV (VSEDRŽAVNO ZDRUŽENJE POKUŠEVALCEV VINA) prireja tridnevni izlet v Langhe (Piemont) od 6. do 8. decembra. Informacije in prijave na tel. št. 333-985776, trieste@onav.it, www.onavtrieste.jimdo.com.

SKD BARKOVLJE prireja pohod »Zoro Starce« po barkovljanskih klancih z vodičko prof. Marinko Pertot (letos prvič v slovenskem in italijanskem jeziku). Start iz Ul. Bonafata 6 v nedeljo, 18. oktobra, ob 14.00. Trajanje dve uri in pol, ob povratku v društvo družabnost za vse prijavljene. Info in vpis na tel. št. 040-415797, 349-4599458.

SKD IGO GRUDEN prireja društveni izlet na Gorenjsko v nedeljo, 18. oktobra. Obiskali bomo žebljarsko Kropo, kosilo bo v Begunjah (pri Avseniku), popoldne še ogled Radovljice in Čebelarskega muzeja. Odhod ob 8. uri izpred cerkve v Nabrežini, povratek okoli 19.00. Vpisovanje pri Sergiju Kosminu in v kavarni Gruden. Informacije na tel. št. 339-5281729 ali 040-299632 (Vera).

Poslovni oglasi

V CENTRU KRIŽA ODDAMO TRGOVINO JESTVIN.

Za informacije klicati na 040-220717

Mali oglasi

PRODAM kompresor 2hp kompletni z vsemi dodatki in zračni rezervoar. Tel. št. 040-214218.

STANOVANJE v celoti opremljeno, dve spalnici, dnevna soba, kuhinja in kopalnica, samostojno ogrevanje, energetski razred E, dajem v najem v Zgoniku. Tel. 335-1474621.

STANOVANJE v Vidmu prodam ali dam v najem v bližini centra: spalni sobi, dnevna soba, kopalnica, samostojno ogrevanje. Tel. št.: 335-5702863.

V LJUBLJANI, dam v najem dve sobi (12 kv.m. vsaka): internet, souporaba kopalnic in kuhinje, zraven postajališča avtobusov št. 5, 9, 13 in trgovin. Cena: 190,00 evrov (vključeni stroški). Tel. št.: 0039 333-6190245 ali 00386 30 635797 (v večernih urah).

TRST

**20.10.15
ob 20.10**

SKD Tabor

VZPI-ANPI

Knjižnica P. Tomažič
in tovarši

Prosvetni dom - Općine:

danesh, 16. oktobra,
ob 20. uri

predstavitev knjige

ŽENSKA BREZ OBRAZA

Ezio Romanò

prevod Majda Guštin

predstavitev

Kostanca Miklus

sodelujeta

Alda Sosič

in Loris Tavčar

991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOFLA

SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 25. oktobra.

Tel. 040-229439

Osmice

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rizárne. Toči belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 329-8006516.

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščiki 18. Tel.: 339-2019144.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjevski 14. Tel. 040-208632.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

Loterija 15. oktobra 2015

Bari	77	1	13	23	56
Cagliari	38	40	72	26	51
Firence	32	37	87	24	65
Genova	62	84	87	38	26
Milan	73	43	82	9	16
Neapelj	84	29	34	18	3
Palermo	21	66	73	26	1
Rim	11	72	4	38	70
Turin	16	46	87	65	84
Benetke	70	29	48	38	7
Nazionale	7	38	63	14	15

Super Enalotto Št. 124

7	9	16	24	32	40	jolly 17
Nagradni sklad						21.989.535,61 €
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
10 dobitnikov s 5 točkami						18.882,14 €
1.093 dobitnikov s 4 točkami						173,91 €
29.432 dobitnikov s 3 točkami						12,87 €

Superstar

Slavistično društvo
Trst-Gorica-Videm
ter
Sklad Libero in Zora Polojaz
vabita na predstavitev

Zbornika za Ivanko Hergold

Na prireditvi bodo sodelovali:
urednica Marija Pirjevec,
Marija Cenda, Boris Pahor,
Boris Paternu, Vlasta Polojaz,
Vilma Purič, Marko Sosič
in Neva Zaghet

Vabljeni v petek, 16. oktobra ob 17. uri v Tržaško knjižno središče (Trg Oberdan)

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.15, 20.10, 22.00 »Hotel Transylvania 2«.

ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »The Lobster«.

FELLINI - 16.00, 19.40 »La vita è facile ad occhi chiusi«; 17.50, 21.30 »Janis«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »Padri e figlie«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.45, 17.45, 20.00, 22.00 »Woman in Gold«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.45, 17.50, 19.50, 22.00 »Lo stagista inaspettato«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.00 »Everest«; 20.40, 22.40 »Everest 3D«; 18.30, 21.00 »Legenda«; 16.10, 20.50, 22.15 »Marsovec«; 20.00 »Marsovec 3D«; 16.00, 20.20 »Nerazumen človek«; 15.50 »Pan: Potovanje v deželo Nije«; 17.45 »Pan: Potovanje v deželo Nije 3D«; 16.20 »Pot do slave«; 18.10 »Pot do slave 3D«; 16.45 »Ribbit«; 16.00, 19.00 »Utrip ljubezni«; 18.45, 21.10 »Škrletalni vrh«.

KOSOLOV DOM SEŽANA - 18.00 »Zmajček Kokos 3D«; 20.00 »Volčji Totem«.

NAZIONALE - 16.30, 18.45, 21.15 »Suburra«; 16.40, 18.30, 20.30 »Inside Out«; 16.30, 18.45, 21.15 »Maze Runner - La fuga«; 16.30, 21.15 »Sopravvissuto - The Martian«; 18.45, 22.00 »Black Mass«; 16.30, 20.00, 22.10 »Fuck you, prof!«; 18.20 »Poli oppostik«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.10, 18.00, 18.55, 21.00, 21.40 »Suburra«; 16.30, 19.00, 21.30 »Lo stagista inaspettato«; 16.25, 19.05, 21.45 »Maze Runner - La fuga«; 16.20, 18.15, 20.10, 22.05 »Hotel Transylvania 2«; 16.20 »Black Mass«; 16.30, 18.40 »Inside Out«; 18.50, 21.40 »Sopravvissuto - The Martian«; 16.00 »Poli oppostik«; 21.15 »Padri e figlie«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.00, 17.45, 20.00 »Hotel Transylvania 2«; 21.45 »Black Mass«; Dvorana 2: 17.20, 19.50, 22.15 »Maze Runner - La fuga«; Dvorana 3: 17.50, 19.50 »Fuck you, prof!«; 21.50 »Sopravvissuto - The Martian«; Dvorana 4: 16.00 »Inside Out«; 17.45, 20.00, 22.15 »Lo stagista inaspettato«; Dvorana 5: 17.00, 19.45, 22.15 »Suburra«.

Šolske vesti

SLOVIK - »Dan odprtih glav«: začetek novega študijskega leta, podelitev diplom lanskim dijakom in študentom ter srečanje s tremi uspešnimi strokovnjaki, ki so se iz Italije preselili v Slovenijo in se odlično naučili slovenščine, jezikoslovku in managerko Mario Anselmi, fizikom Giovannijem de Ninnom in odvetnikom Luigijem Varanellijem. V soboto, 17. oktobra, ob 11.00 v Avditoriju slovenskega šolskega centra v Gorici, Ul. Puccini 14. Odprto za javnost, vstop prost.

Obvestila

BABY BAZEN - ŠC Melanie Klein prireja tečaj namenjen dojenčkom in otrokom do 4 let in staršem. Dojenčki bodo med tečajem zaplavali, starše pa bomo učili pravilne drže dojenčka v vodi. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka ob ponedeljkih, od 18.30 do 20.00. Min. število tečajnikov je pet, maks. pa deset. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

SKGZ sklicuje 26. deželni kongres v soboto, 17. oktobra, ob 14.30 v Kulturnem domu v Gorici (Ul. I. Brass 20). **ŽUPNIJA BOLJUNEC** vabi v nedeljo, 18. oktobra, ob 16.00 v Mladinski dom na srečanje z Jankom Kosmačem, misionarjem iz Madagaskarja.

OTROŠKI ZBOR VESELA POMLAD vabi nove pevce. Osnovnošolci, ki si želijo lepe in kakovostne peske izkušnje so vabljeni, da se pridružijo na vajah ob ponedeljkih, ob 16. uri v dvorani Finžgarjevega doma na Općinah. Zbor vodi glasbenica in pedagoginja Andreja Štucin Cergol.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka vadba ob torkih in četrtekih, od 18.00 do 19.15. Vpis poteka za dodatne urnike: torek 19.15-20.30 ter četrtek 16.45-18.00. Tel. št. 349-6483822 (Mileva).

SKD OPLA prireja Jesenski sejem v nedeljo, 18. oktobra, od 9.30 do 19.00 na dvorišču društvenega bara SKD F. Prešeren v Boljuncu.

SKD TABOR Prosvetni dom - Općine: Jesenski pohod v nedeljo, 18. oktobra. Zbirališče ob 10. uri v Prosvetnem domu. Pohod vodi Paolo Sossi.

TELOVADBA V BAZENU s segreto morsko vodo, v organizaciji MD Boljunc, vsako sredo ali petek zjutraj v termalnem bazenu v Ankaranu. Odhodi iz Brega in iz mesta. Info na tel. št. 335-8045700.

KRU.T vabi v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na uvodno srečanje iz ciklusa »Naravna zelišča v našem vsakdanu« z zeliščarko Nawal Taho v ponedeljek, 19. oktobra, ob 17. uri na sedežu Kru.ta, Ul. Cicerone 8 (II. nad). Zaželenje predhodne prijave, dodatne info na tel. št. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT v Nabrežini bo zaprta v ponedeljek, 19. oktobra.

SKD BARKOVLJE - UL. BONAFATA 6, vabi na brezplačna enourna skupinska tapkanja (EFT) vsak drugi ponedeljek ob 17.45. Datum srečanj: 19. oktober, 2., 16., in 30. november ter 14. december. Vodi Barbara Žetko. Vabljeni novi in stari tapkalci. Vstop prost.

1965-2015 »FEŠTA« 50-LETNIKOV od Milj do Štivana!!! Vabimo vas na večerjo z glasbo, ki bo v soboto, 7. novembra. Prijave in plačila samo še do 20. oktobra. Vse ostale info po FB ali na tel. št. 335-7780427 (David), 340-6220109 (Claudio), 380-2582534 (Tatjana). Pohitite!

KINERGETIX - gibalna terapija / dinamična meditacija. V torek, 20. oktobra, ob 19.30 bo v KD Igo Gruden v Nabrežini predstavitev tečaja. Vabljeni! Info na tel. št. 00386-40303578 (Mateja).

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega cakajo otroke od 3 do 10 let! Urniki: sreda 17.00-17.45 (od 3 do 5 let), 18.00-18.45 (od 6 do 10 let). Začetek 21. oktobra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

SLOVENSKI ABC - ŠC Melanie Klein prireja zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3 do 6 let, ki bo potekal ob sredah, od 16.00 do 16.45 v Ul. Cicerone 8. Začetek 21. oktobra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org,

fo@melanieklein.org, tel. št. 345-7733569.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi člane, sodelavce in prijatelje na občni zbor volilnega značaja (za odbor in predsednika) s pregledom opravljenega dela in skupnim razmislekom za bodoče delovanje. Srečanje bo v sredo, 21. oktobra, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, I. nadstropje.

ONAV - (vsedržavno združenje pokroviteljev vina) vabi na večer posvečen vinu Franciacorta. Pokušajo bomo izpeljati v petek, 23. oktobra, ob 20.30 v restavratorji pri Sv. Jakobu. Informacije in vpisna po tel. 333-9857776, trieste@onav.it.

SKLAD MITJA ČUK - vabi na brezplačno predstavitev novih tečajev Branja obrazja in Obrazne joge, ki bo v petek, 23. oktobra, ob 20.00 na Općinah, Prosečka ul. 131. Tečaja vodi Maša Pregarc.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljanca obvešča, da se bo nadaljevalni tečaj vršil v soboto, 24. in nedeljo, 25. oktobra in da se zainteresirani lahko še vpisijo po tel. 333-3616411 (Sonja) od 14. do 15. ure.

ĀŠ SOKOL iz Nabrežine organizira zumba vadbo ob ponedeljkih od 20.15 do 21.15. Info na tel. št. 040-200941 ali 333-9482640.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log organizira kuhaški tečaj v Kulturnem domu v Ricmanju. Potekal bo ob sobotah, 7., 14. in 21. novembra, od 9. do 13. ure in ga bo vodila Vesna Guštin. Vpis do 25. oktobra na tel. št. 340-2580842 (Martina) ob uri obedov.

PILATES - Vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljanca sporočata, da bo vadba ob torkih, od 19.30 do 20.30 v telovadnici NSŠ S. Gregorčič v Dolini. Vabljeni stare in nove tečajnice.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS prireja fotografiski in likovni natečaj »Pričevanja«. Izdelke je treba oddati najkasneje do 30. oktobra na sedežu I. Okraja Občine Trst - Zahodni Kras (Presek št. 159). Izdelki bodo razstavljeni v okviru praznovanj sv. Martina. Info in tajništvo rajonskega sveta, pravilnik je na: <http://primacircoscrizione.comune.trieste.it/presentazione-del-concorso-testimonianze-pricevanja/>.

QIGONG - **KITAJSKA VADBA Z ENERGIJO** - DSMO obvešča, da poteka vadba ob petkih 19.15-20.30 v dvorani ACLI, Ul. Frausin 9 v Miljah. V teku je vpis za dodaten urnik ob torkih 18.00-19.15. Vabljeni! Info na tel. št. 340-3010299 (Letizia).

JOGA - SKD F. PREŠEREN iz Boljanca obvešča, da se tečaji joge vršijo vsak sredo v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu: začetniki od 17.15 do 18.45, nadaljevalni tečaj od 19.00 do 20.30.

SDD JAKA ŠTOKA vabi dijake, da se pridružijo višješolski skupini, ki jo vodi Gregor Geč. Vaje so ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v Kulturnem domu na Prosek. Za informacije na tel. št. 338-3277407.

SKAVTI SZSO, voličci in volkuljice (8-11 let) v Bregu in mestu: Džunglo želimo deliti s teboj. Pridruži se nam in lovi skupaj z Akelo, Bagiro, Balujem in Kačo Kaa. Sestanke imamo vsako soboto od 15.30 do 17.00 v Boljuncu in Škednju. Vpisujemo otroke 3., 4. in 5. razreda OŠ. Kontakt: tel. št. 331-9716473, kobe.karmen@gmail.com - Akela (Karmen), 00386-41223410 Baloo (Damjan); tel. 339-4321709 ali purger@libero.it.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljanca obvešča, da se vadba za razgibavanje s Sandro vrši ob torkih, od 9. do 10. ure v društveni dvorani. Vabljeni.

BIVŠI DIJAKI 3.A, 3.B IN 3.C RAZRED DA, ki so obiskovali N.S.Š. Srečka Kosevola na Općinah v š.l. 1982/83, pozor! Prišel je čas, da se spet srečamo v soboto, 14. novembra, ob 19. uri v Sežani. Prijave in info do 5. novembra na tel. št.: 346-2197404 (Ivo).

40-LETNIKI S TRŽAŠKEGA, združite se! Če na tvojem rojstnem listu je zapisana letnica 1975 in če si pozabil, kdo so tvoji sovratniki, pridi na večerjo, ki bo v petek, 27. novembra, ob 19.30 v restavratorji v Repnu. Potrditev prisotnosti najkasneje do 20. novembra na 40letnik@gmail.com (napisi svoje ime in tel. št.).

35 - LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 28. novembra, v Repnu. Informacije na tel. št.: 339-8243934 (Marko), 340-5937718 (Sara) in 345-0934730 (Kristjan).

Prispevki

DRUŠTVO ARCI - ZVEZDA vabi danes, 16. oktobra, ob 18.30 v Ljudski dom v Podlonjerju, Ul. Masaccio 24, na kulturni večer »Trst v verzih - poetični dialogi v narečju«, sodelujeta Ezio Giust in Claudio Sibilia, glasbeni utrinki: Neva Kranjec.

SKD TABOR IN VZPI-ANPI Prosvetni dom - Općine vabita danes, 16. oktobra, ob 20.00 na predstavitev knjige »Ezio Romanò - Ženska brez obrazca«. Prevod Majda Guštin, predstavitev Kostanca Mikulus.

SLAVIŠTNO DRUŠTVO TRST - GORECA - VIDEM ter Sklad Libero in Zora Polojaz vabita na predstavitev Zbornika za Ivanko Hergold, ki bo danes, 16. oktobra, ob 17. uri v Tržaškem knjižnem središču. Na prireditvi bodo poleg urednice Marije Pirjevec sodelovali: Marija Cenda, Boris Pahor, Boris Paternu, Vlasta Polojaz, Vilma Purič, Marko Sosič in Neva Zaghet.

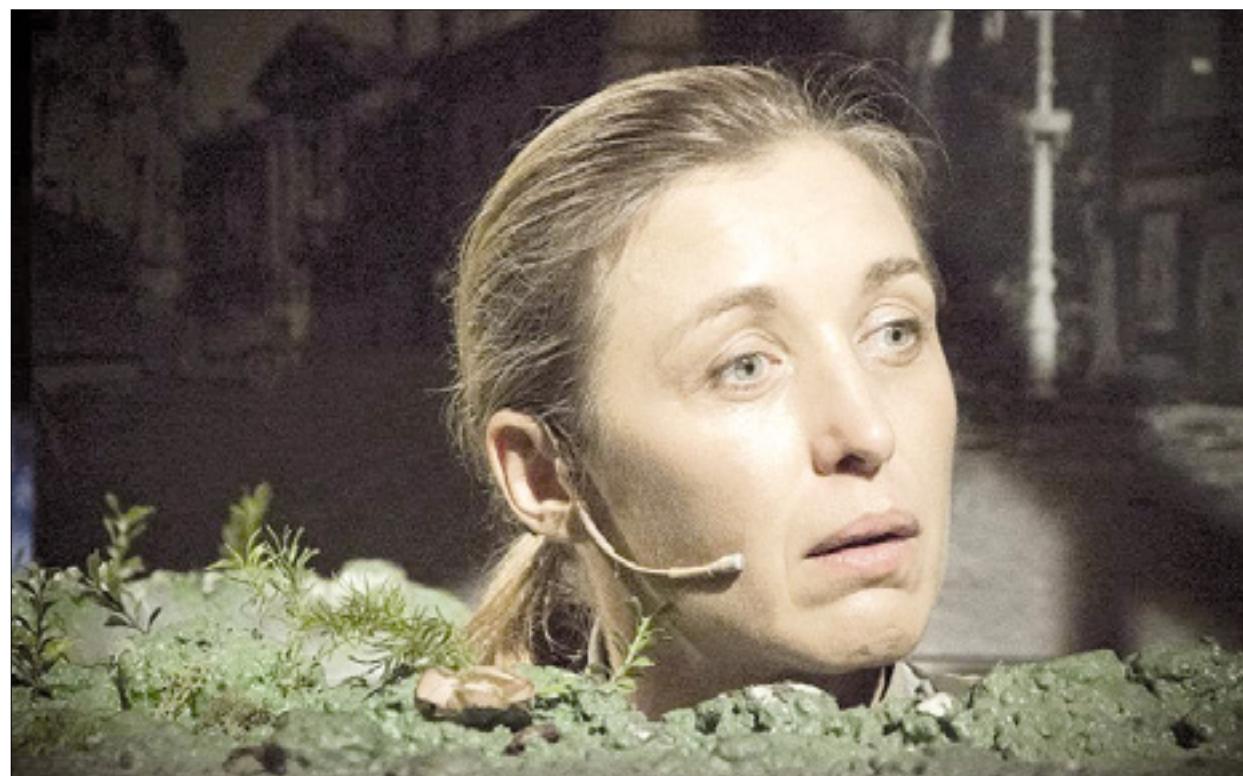
SNG - Uprizoritev Krvave gore v Novi Gorici

Vojna je predvsem velik kabaret

Eden izmed toljkih spominov, obujan, pomisli, zapisov, zgodovinskih besed, praznih fraz, opominov - nič posebnega, vse in tircicah retorike pogledov na prvo svetovno vojno, bi lahko sklepal površni in že zdolgočaseni opazovalec ob tolikšni količini podatkov, proslav in uprizoritev, ki so se in se nanašajo na eno največjih morij vseh časov. Pa vendar vse drugačno! Uprizoritev Krvava gora (na didaskalično besedilo Gregorja Brazela) Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici (premiera 14. 10. 2015) je v režiji Matjaža Pograjca predvsem miselno preigravanje tem, ki zadevajo individualno in kolektivno nemoč upreti se nečemu, kar je zunaj fizičnega, je nevidni in nepoznani marionetist, lutkar, ki se igra z usodo, zgodovino in človekom, saj ga spodbuja in usmerja v nerazsodna dejanja.

Tako uprizoritvena zamisel kot krajsa pisna predloga se sicer oslanjata na zgodovinski spomin in povsem razpoznavni zemljepisni okvir, ki ga predstavlja soška fronta in Gorica, pa tudi nekatere osebe so iz realnega sveta, na primer Albin Mlakar (Kristijan Guček), najbrž najbolj znan slovenski častnik avstroogrške vojske, vojna poročevalka Alica Schalek (Helena Peršuh) in goriška grofica Lucy Christalnigg, žrtev krogla avstrijskega orožnika, - a ta realistični delež je le pripomoček pripovedi, ki nas ponese v svet fikcije in fiktivnega, v nekaj, kar je od nas oddaljeno, kot da bi se hoteli očistiti vseh grdobij. Izprati vest, da je krvava gora, metafora smrti in kanibalizma, le metafora, ne pa strašljiva senca, ki meče svoje obrise preteklih in prihodnjih vojn v našo zavest. Pograjčeva predstava nadgrajuje zamejen časovni in tragični izsek ter širi svoje lovke v nepregleden prostor (samouči)čočega dogajanja, ki spremlja človeštvo. Režiser se je za učinkovit prikaz poslužil sodobnih tehničnih pomagali, filma, ki je z beločrno govorico prikazoval dogajanje na gori, saj so igralci večje uporabljali svoje minikamere in vanje ujeli detajle, ki so s povečavami učinkovito, osupljivo in prepričljivo na eni strani prikazovali boje in spopade vojakov, zakopanih v beli sneg, na drugi pa poudarjali to, o čemer smo že spremiščili: da je tudi vojna nekaj, kar uhaaja našemu čutnemu svetu, da vojne vodi in usmerja nevidna moč, na katero ni mogoče vplivati. In mi smo lutke v tej grozni noči, ki jo prečesavajo eksplozije, strelji, smrt, čeprav bi si zahotel tišino. Tišina je prava revolucija v današnjem hrupu šoping središč in vseobsegajoče gospodarsko-potrošniške miselnosti. Ta miniaturni, le snemalni kameri vidni svet na krvavi gori, je delo izvrstnih izdelovalk lutk in makete Barbare Stupica in Barbare Bulatovič.

Nogorodrska uprizoritev pa ni le in samo tehnični prikaz dovršenosti, je tudi pripoved, ki utemeljuje vse doslej zapisane še s primešmi človečnostti, čustva, ironije, satire in farsistočnosti. Dogaja se kot kabaretarna predstava, v kateri nastopajo raznoliki akterji, od že omenjenih do prijetljiev-strazjarjev, ki se obstreli; povezanosti različnih narodnosti in narodov v skupno uniformo; Italijanov-fazanov, nosilcev izdajstva in dvoličnosti; vojakov, ki se sprašujejo, kje so in kaj počnejo; glavnih kabaretist, spiterus agens, oficir Mlakar pa igra na gori na klavir in poje, dokler gore ne razstreli in s tem je kabareta konec. Tako zasnovanata inscenacija na več povednih in tehničnih ravneh je zahtevala od igralske skupine popolno kohezijo, saj so bili Kristijan Guček, Nejc Cijan Garlatti, Andrej Zalesjak, Žiga Udir, Helena Per-

Prizor iz predstave

BLAŽ ERZETIČ

šuh in Andrijana Boškoska Batič po vrsti igralci, scenografi, glasbeniki, lutkarji in filmarji. Ne moremo govoriti o posameznih vlogah, kajti šlo je za šolski primer kolektivne igre, moštva, ki zasleduje isti cilj. V ta "odrski kolektivizem", ki je s telesno govorico breztežnosti in polne onemoglosti (koreograf Branko Potočan) posredoval še pretresljiv prikaz človekove nemoči v bitki s smrto, so se vključili še številni oblikovalci. Njihov delež velja podčrtati.

Marij Čuk

Tripcovich s komiki in glasbo

Tržaška dvorana Tripcovich bo v letosnji sezoni prizorišče treh odmevnih dogodkov v znamenju smeha in glasbe. Že v petek, 4. decembra bo na vrsti nastop komične dvojice Panpers, ki sta stebra TV programa Colorado, v Trstu pa bosta predstavila svoj novi spektakel Quasi esauriti. V soboto, 12. decembra bo skupina Pink Sonic pričarala zvoke legendarnega benda Pink Floyd. Nauzdnejše se bo tržaškim gledalcem v soboto, 9. aprila predstavil še priznani tržaški komik Angelo Pintus s svojim najnovejšim delom Ormai sono una milf.

Vstopnice za vse tri predstave bodo v prodaji že od ponedeljka, 19. oktobra od 10. ure dalje na spletni strani Ticketone.it.

SMG - Predstava o Roku Petroviču

Smučar, ki je živel do smrti

LJUBLJANA - Režiser Matjaž Pograjc in novinar Boštjan Videmšek sta združila moči pri gledališkem projektu, posvečenem preminulemu smučarskemu šampionu Roku Petroviču. V predstavi Rokova modrina bo Petrovič predstavljen kot posameznik, ki je že zelo zgodil smučati in ubežati sistemu. Vrhunski alpski smučar Petrovič je bil in ostaja edini serijski zmagovalec v zgodovini slovenskega alpskega moškega smučanja. V sezoni 1985/86, na vrhuncu smučarske evforije, je v skupnem seštevku slaloma s petimi zmagami osvojil najvišje število točk in z seboj pustil tako Ingemarja Stenmarka kot Bojana Križaja. Preminil je leta 1993, star 27 let, med potapljanjem pri Veli Luki na Korčuli.

Videmška je k sodelovanju pri predstavi povabil Pograjc, novinar pa je že pred tem razmišljal, da bi se raziskovalno lotil knjige o Petrovičevem življenju. V prvi fazici se je Videmšek pisana lotil dokumentarno. Klub vsemu pa je bil ta del po njegovih besedah dokumentaren tudi v emocionalno-osebnostnem smislu, ne samo v faktografskemu, podobno kot ostale zgodbe, ki jih piše.

Po številnih pogovorih in pričevanjih je izluščil zanj relevantne informacije in izobiloval svoj pogled na Petrovičovo osebnost. Videmšek se je veliko ukvarjal s Petrovičem v odnosu do družbe, smučarske zvezde v njegovem času in drugih uravnljov, zanimal pa ga je tudi odnos drugih do njega. «Rok je bil ujet v sistem, iz ka-

terega je poskušal bežati ves čas in naposlед pobegnil. Smučario je želel pripeljati do popolnosti. Drugi so se napajali z njegovimi zmagami, on pa je hotel zgolj smučati in raziskovati.»

«Ko so drugi govorili, je Rok molčal. Njegov molk je bil glasen. Prebiral je nemško klasično filozofijo in se našel v budističnih spisih. Ko so drugi tekli, je on plaval. Odplaval,» so o predstavi zapisali v Slovenskem mladinskem gledališču (SMG). Na vprašanje, kako so njegovo smrt v potapljaški nesreči prenesli na oder, je Videmšek poudaril, da je bil Petrovič človek, ki je živel vse do smrti, zato tudi v predstavi njegov odhod ne bo predstavljen tragično: «Ko je odšel ni bilo veliko ljudi presenečenih. Izpolnil je večino svojih ciljev. Svet okoli njega ga je zelo utesnjeval. Svoje radosti je nato našel drugie in na nek način tudi odšel za njimi.»

Petrovič v predstavi Rokova Modrina igra Primož Bezjak. Ob njem bodo na odru še Damjana Černe, Željko Hrs, Uroš Maček, Matej Recer in Katarina Stegnar.

Glasbo za predstavo podpisuje duo Silence, scenografijo Tomaž Štruci in Sandi Mikluž, kostume je oblikovala Matjaža Benedetti, kot koreograf pa je z igralcji SMG sodeloval Branko Potočan. Predstava bo imela močno vizualno podporo, ki jo je oblikovala Saša Kladnik, velik podparek bo tudi na oblikovanju svetlobe.

Premiera najnovejše predstave SMG bo v soboto, 17. oktobra. (STA)

ROMAN

Desa Muck tokrat napisala politično satiro

LJUBLJANA - Desa Muck, ki velja za eno najbolj priljubljenih mladinskih pisateljic, je izdala svoj tretji roman za odrasle z naslovom Odred, ki sledi Paniki iz leta 2003 in Peskovniku Boga Otrača (2006). Tokratni roman po njenih besedah prinaša politično satiro, v kateri se ne bo nikaj prepozna, kaže pa na mehanizme delovanja v državi, ki so vsem poznani. Muckova je začetek pričujočega romana s celotnim naslovom Odred ali kako osrečiti druge proti njihovi volji postavila na odprt psihiatrični oddelek med paciente z diagnostiko nevrotiki z depresivnimi stanji. Kot je povedala na predstavitev knjige, so to označko nekoč dajali vsem, ki niso imeli resnejših duševnih bolezni, so pa se denimo spopadali s samomorilnimi mislimi. Danes strokovnjaki za takšna stanja radi uporabljajo izraza, kot sta bipolarna ali borderline osebnostna motnja.

Protagonisti romana, ki se zbljajo na skupinske terapije, se povežejo v t. i. Ljubezenski odred, krajše poimenovan Odred ali LO, kar so tudi kratice pozneje ustavljene politične stranke, s katero želijo rešiti državo pred propadom. Ta se pozneje preimenuje v stranko Preprosta pošteni.

Na vprašanje urednice Nele Malečkar, zakaj si je izbrala tako militanten naslov romana, je odvrnila, da se tanaša na dejavnja protagonistov, ki postajajo vse bolj bojevita, tako v delu ne manjka niti umorov.

Muckova se je v delu lotila tudi javnega mnenja, pri čemer je, kot je povedala, naredila manjšo raziskavo na Facebooku. S profilom skrajno klerikalnega značaja je dražila politične veljake in druge znane osebnosti, pri čemer je naletela na precej militanten odnos - večina je poskrbela za prepopov «njenih» izjav, je povedala.

V romanu nastopajo fiktivni liki, ki pa posredno kažejo na nezrelo slovensko družbo, na prazne obljlje politikov, sprenevedanja in boj za stolčke. Le lik Mirsade, ki prihaja iz BiH in kuha dobro kavo, je delno resničen, vsaj v segmentu, kjer spregovori o begunski problematiki, je povredala Muckova. (STA)

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

Bad Magic Motörhead

Rock'n'roll, Hard'n'Heavy
UDR Music, 2015

Ocena: ★★★★★★☆☆

Lemmy Kilmister, pevec in basist angleškega benda Motörhead, je nedvomno kralj rokenrola in to ne le danes, a že celih štirideset let! Skoraj sedemdesetletni Lemmy je sicer v zadnjih dveh letih rahlo »potegnil ročno zavoro«, a to le zaradi zdravstvenih problemov. Nič čudnega, saj je svojo glasbeno kariero dan za dnem gradil v čistem rokenrol stilu »Sex, Drugs and Rock'n'Roll«, k temu pa bi dodal še kup in pol cigaret in marsikateri kozarc viskija. Sploh se ne bi začudil, če bi jutri Lemmyja postavila pod drobnogled sama NASA ... A »železni« Lemmy si je tudi tokrat opomogel in s kitaristom Philipom Campbellom ter izrednim bobnarjem Mikkeyjem Deejem posnel že dvaindvajseto studijsko ploščo z naslovom Bad Magic.

Z novim albumom Bad Magic praznujejo Lemmy in njegovi štirideseti obletničko uspešne glasbene kariere. Nova plošča ni posebno inovativna, gre za klasičen plošček v Motörhead stilu. Sam Lemmy je že večkrat izjavil, da so si njegovi albumi zelo podobni med sabo. Že tradicionalen pa je postal njegov stavek, s katereim se redkobesedi angleški pevec vsakič predstavi publiki: »Mi smo Motörhead in igramo rokenrol!« In res, tako je tudi nova plošča angleškega tria. Album sestavlja dvanajst avtorskih komadov in še zaključna priredba uspešnice Sympathy For The Devil angleškega benda Rolling Stones, traja pa malo več kot štirideset minut. Najprej je na vrsti prva Victory Or Die in takoj je jasno, da so Lemmy in ostali tudi tokrat »zmagali«. Brezkompromisni rokenrol se nadaljuje tudi v naslednjem, prvem singlu Thunder & Lightning. Fire Storm Hotel je nekoliko počasnejši bluz – rokerski komad, pesem Shoot Out All Of Your Lights pa je gotovo bolj melodična od ostalih. Glavno vlogo v tem komadu igra neutrudljivi bobnar Mikkey Dee. Na novi plošči Bad Magic lahko prisluhnemo tudi (avtobiografiski?) baladi Till The End, in še dobrí priredbi uspešnice Sympathy For The Devil. Po štiridesetih letih glasbene kariere pa lahko brez skrbi izjavimo, da je Lemmy gotovo podpisal pogodbo s hudičem!

LITERARNI NATEČAJ ŠUMA

Sodeluj tudi ti!

Dragi mladi ustvarjalci! ŠUM prireja literarni natečaj, namenjen vsem mladim od 15. do 30. leta starosti (od letnika 2000 do letnika 1985). Pošljite nam prispevke v obliki krajšega seставka (največ 5000 znakov) ali v obliki poezije na tržaško uredništvo Primorskog dnevnika v Ul. Montecchi 6 (s pripisom »za Šum«). Izberate lahko med naslovoma A in B. Prispevek naj bo podpisani s šifro, v ločeni kuverti pa naj udeleženci pripisajo svoje podatke. Najboljši prispevki bodo nagrajeni. Rok oddaje je 15. november 2015. Želimo vam ustvarjalno pisanje!

med seboj pomagamo pri snovanju uspešnih načrtov za bodočnost. Po drugi strani pa se pojavljajo tudi bolj ali manj utemeljena kritična gledanja, na primer mnenje, da lahko pretirano odpiranje brez točneje določenih smernic

**Naslov A:
Mi v odprtem mestu**

Naj bo naslov spodbuda za razmislek in izliv. Vsi se vse bolj zaveda-

mo, kako velik pomen ima odpiranje slovenske manjšine do italijanskih so-meščanov. Zapiranje v svoj zaprt krog je ni ravno daljnovidna strategija, saj je razvoj obeh skupnosti tako manj pester. Drug drugemu lahko veliko damo in si

privede do asimilacije ali obubožanja slovenskega jezika, pri čemer bo »ta kratko« vedno potegnil manj številni del prebivalstva. ... Kaj pa mislite vi?

»V našem prostoru moramo nujno govoriti tudi o drugih in drugačnih kulturnah, ki jih delimo z našimi so-meščani. Oziroma, čeprav zveni parodikalno, izhajati moramo iz naše skupne kulturne nezavesti, kajti tudi te je še veliko, in skušati moramo razumeti vsaj to, kje in s kom živimo, če zaradi drugega ne, zato, da ne bomo več tako zelo samozadostni in da bomo rado-vredni, vedno znova in vedno več, kdo so naši sosedje, kdo so naši someščani, da se ne bomo zapirali v naša jedrca, da se bomo, tako kot že kdaj, čeprav ne prav pogostoma (...) s samozavestjo od-prli drugim: Italijanom, Srbom, Hrvatom, Grkom, pripadnikom drugih na-rodnosti, ki s svojo prisotnostjo dajejo smiselnī čar našemu mestu, širšemu prostoru te dežele in nam samim. Ve-liko je ljudi, ki se uči našega jezika in to je tisto, česar se danes veselim in ver-jamem, da smo tudi zaradi tega manj sami, da je tudi v tem velika možnost uveljavljanja naše kulture, tako na pro-fesionalnem kakor na ljubiteljskem ni-vou, prav zaradi teh ljudi, ki jo želijo spoznati, ki se ji želijo približati preko našega jezika in s katerimi moramo so-delovati ter ustvarjati skupne projekte.« (Marko Sosič, z govora na osrednji Pre-

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Si zamejc, če ... piješ TERAN in ne TERRANO (ke je en model auta od Nissan). Ma smo reveži.«

(D.P. na facebooku)

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna**ŠUMOV FEJS****Šumov horoskop**

Šum se je odločil, da bo vsakih nekaj tednov pisal šumov profesionalni horoskop. Ker je znak meseca tehtnica, se ji tokrat posvečamo.

V šoli: Do konca meseca boste imeli veliko uspehov, čeprav ne boste veliko ur svojega časa posvetili učenju. Bodite pozorni pri matematiki, vsi ostali predmeti vam bodo šli zelo dobro od rok!

V službi: Vsakdanje težavice, ki pridejo in grejo ... Ne sekirajte se preveč. Sicer pa vam bo delo šlo dobro od rok in s kolegi si ne boste skakali v lase, kar je najvažnejše! Obetajo se vam uspehi, ki jih ne pričakujete ...

Denar: Veliko dela, prazen čep. Več sreče prihodnjem mesec.

Dobra volja: Kljub praznemu čepu in občasnemu stresu, boste dobre volje! Razveselili vas bodo zlasti prijatelji, ki vam že od nekdaj stojijo ob strani. Zvečer si oglejte dober film, ki vam bo še polepšal dan.

Prijatelji: Morda vas bo kdo razočaral, a ne sekirajte se, saj vse mine!

Ljubezen: V ljubezni boste še posebno srečni. Če imate partnerja, boste še posebno zaljubljeni, če ga nimate, pa so dobre možnosti, da ga prav v tem mesecu spozname. Srečno!

šernovi proslavi Slovencev v Italiji 2014)

»Že desetletja, ves povojni čas, poslušamo nasvete, češ da se mora slovenska narodna skupnost v Italiji od-preti. Komu ali čemu? Manjšinske družbe so že same po sebi dovolj širokih pogledov, vpete v družbene integracijske procese, ker drugače ne more biti. Če pa pomeni odpiranje razprodajo narodnih vrednot, slovenskega duhovnega zaledja, tradicije, jezika, smo sedaj tako odprtii, da skorajda več ne razbiramo, kaj smo, kateri je naš jezik, saj na vseh javnih prireditvah, nastopih, skupščinah, uporabljamo oba jezika brez kakršnekoli razlike, celo v naših ustanovah je tako, da ne govorimo o zasebnosti in o šoli, ki je postala je-

zikovni tečaj za Neslovence in povsem izgublja vsebino in izhodišče, zaradi katerega je nastala, to je, da krepi zavest, kulturo, identiteto, jezik pripadnikov slovenske narodne skupnosti v Italiji. In se brez sramu sprašujemo, zakaj je jezikovnega znanja vedno manj, zakaj vedno manj samozavesti, zakaj otrok ali mladostnik ne vesta, kaj sta.« (Marij Čuk, iz govora na proslavi v spomin na bazoviske junake 2014)

**Naslov B:
Ljubezen je edina sila, ki se lahko zoperstavi norosti ...**

Pesnik, prevajalec, prozaist, eseist in partizan Ciril Zlobec letos praznuje 90 let. Ob visokem življenjskem jubileju je pri Mladinski knjigi izšel bogat izbor njegove ljubezenske lirike. Tudi Šumovci se mu želimo letos pokloniti ob devetdesetletnici, z naslovom, posvečenim ljubezni.

»Mislim, da je ljubezen vse, kar nas lahko obide, preplavi z neko nesobično noto. Tudi veliko prijateljstvo je neke vrste ljubezen, ki razen pri istospolnih ni erotična, ampak ljubezen po intenziteti čustev.«

(Iz pogovora s Cirilom Zlobcem, Primorski dnevnik, 28. junija 2015)

»Zaljubljeni verjamejo v privide, čeprav na koncu plen smo nostalgije, tako je pač: Ameriko odkrije le redek srečnež, ki s poti zaide.« (Iz pesmi Ljubezen dvoedina)

»Ljubezen – bela ali črna ptica, iz ene v drugo ves čas se levi, zdaj ptica pevka je, zdaj roparica, zdaj nizko nad močvirji v nizu leta, zdaj spet se dvigne, kvíšku poleti, da z njo še sama sva kot vnebovzeta.« (Iz pesmi Bela in črna ptica)

Na naši facebook strani najdete celoten razpis, tudi z drugimi citati, ki so vam lahko v pomoč pri pisanku!

INKTOBER

INKtober je pobuda, ki jo je na družbenih omrežjih sprožil umetnik Jake Parker z namenom, da bi izboljšal in razvil svoje sposobnosti v tehniki risanja s črnim inkom. Izziva se lahko udeleži kdorkoli! Pravila so zelo enostavna: v mesecu oktobru nariši vsak dan po eno risbo s črnim inkom (uporabi lahko katerkoli vrste pisalo, flomaster ali čopič) in jo objavi na družbenih omrežjih s hashtagom #inktober. Če ti primanjkuje časa, lahko to storиш tudi vsak drugi dan ali enkrat tedensko. Bistveno je, da si pri delu dosleden. Objavljamo risbo Tjaše Malalan, ki ustvarja pod imenom Tjasalan in se vestno spopada s tem izzivom.

Šepeta se - Šepeta se

artefatto10

RESET

Artefatto je projekt usmerjen v podporo mladim umetnikom in sodobne umetnosti, ki ga Občina Trst letos izvaja že deset let. Cilj projekta je ravno širjenje in razvoj umetnosti mladih talentov, ki se še uveljavljajo, in ovrednotenje »strelet arta« kot sredstva urbane rekvitalifikacije. Artefatto objavi vsako leto mednarodni razpis, namenjen mladim umetnikom do 35. leta starosti, ki bi se radi udeležili tega projekta. Prijavljeni se lahko predstavijo z deli, ki spadajo v »vizualne umetnosti« katerekoli tehnike in dimenzije, kot na primer slikarstvo, plastika, strip, fotografija, inštalacije, video, performansi, dela pa se morajo osredotočati na izbrano tematiko. Projekt se nato zaključi s skupno razstavo v Trstu, na ka-

teri izbrani kandidati predstavijo svoje izdelke. V sklopu razstave izide tudi katalog razstavljenih slik z biografijami umetnikov in pričevanjem vsega opravljenega dela. V okviru Artefatta potekajo skozi vse leto tudi različne delavnice, srečanja, tematske razstave in drugi dogodki povezani s svetom mladih.

Projekt Artefatto vodijo in organizira Urad za vzgojo, univerzo in raziskovanje Občine Trst, služba za integrirane vzgojne storitve in mla-dinsko politiko v sodelovanju z občinskim uradom za kulturo in pod pokroviteljstvom združenja mladih italijanskih umetnikov GAI ter mednarodnega združenja za Biennale mladih umetnikov Evrope in Sredozemlja (BJCEM).

Na letošnji izvedbi, katere koncept je bil RESET, so se predstavili tudi številni mladi ustvarjalci s področja vizualne umetnosti iz Slovenije. Partner 10. jubilejne izvedbe je bilo namreč tudi Kulturno izobraževalno društvo Pina iz Kopra. Predstavili so dela 85 umetnikov, razdeljenih v tri sekcije: 1. ARTEFATTO10_RESET, v katero so bili na podlagi mednarodnega razpisa s svojimi deli vključeni tudi slovenski mladi umetniki Jan Horvat, Matej Jarc, Ana Mrovlje, Tejka Pezdirc, Vasko Vidmar in Lea Zupančič. 2. FRIENDS IN ART, paviljon mednarodnih partnerjev projekta, v katerem je Pina preko nacionalnega razpisa omogočila sodelovanje petim mladim umetnikom iz Slovenije: Kaja Urh, Valentina Stanković, Tina Umer, Miha Henigsman in Jure Markota. 3. PHOTOCARDS TRIESTE, nove perspektive. Septembra je bila na vrsti še razstava Artefatto_Zoom, na kateri smo si lahko ogledali dela 8 mladih ustvarjalcev. Sama razstava pa je bila zelo dinamična, saj so bila dela nameščena v več manjših galerijah, in sicer DoubleRoom, EContemporary, Trart in ZimmerFrei ter v kavarni San Marco.

GRADIŠČE - Po preselitvi obsoških prebežnikov v nekdanji center CIE

Županja: »Vse občine naj pomagajo, zlasti Gorica«

»V naši občini s 6500 prebivalci je poskrbljeno za tako veliko število beguncem kot v Trstu in Vidmu, medtem ko goriški župan Ettore Romoli trdi, da je Gorica s 70 prebežniki že zapolnila vsa svoja razpoložljiva mesta. Ravnogovno ne-ukrepanje je povzročilo sedanje krizno stanje in postavlja pod vprašaj model nudjenja pomoči prebežnikom, ki temelji na sodelovanju čim večjega števila občin, kjer naj bi gostili manjše skupine beguncev.« Županja iz Gradišča Linda Tomassinsig ne skriva razočaranja nad odločitvijo prefekture, da ponovno odpre center CIE in v njem zagotovi zatočišče 110 beguncem, število katerih naj bi že v kratkem dodatno naraslo. Kakih deset prebežnikov pa se je že včeraj vrnilo k Soči pod goriškim sejmiščem.

Koliko je beguncev v Gradišču?

V centru za azilante CARA jih je že dalj časa nastanjeno okrog 240, s tistimi, ki so iz Gorice že prišli, in s tistimi, ki še bodo, jih bo vsega skupaj okrog 400. Nedvomno je center CARA boljša rešitev od Soče in mestnega parka, vendar smo vsekakor prepričani, da je treba ukrepati drugače. Upravljanje tako velikega središča povzroča kar nekaj težav, ki bodo po prihodu novih beguncev še večje.

Je vaša občina sploh vključena v upravljanje centra za prebežnike?

Ne. Za vse poskrbijo iz Rima, saj gre za vladno strukturo, kar je povsem različno od zagotavljanja pomoči, ki jo občine v sodelovanju z raznimi organizacijami nudijo manjšim skupinam beguncev. Naša občina vodi več projektov za vključevanje beguncev v družbo, zdaj bomo morali očitno organizirati nove pobude.

Koliko časa naj bi ostali v Gradišču begunci, ki so jih pripeljali z bregov Soče?

Tega ne vemo. S prefekturo nas niso niti obvestili, da jih bodo pripeljali v Gradišče. Zna biti, da bodo nekateri begunci odšli v zelo kratkem času, vendar bodo takoj zatem prišli drugi.

Kaj nudijo beguncem v centru CARA?

Dobjeo v bistvu vse, kar potrebujejo. Poleg strehe nad glavo je poskrbljeno tudi za hrano in zdravstveno oskrbo. Priboržniki dobitjo tudi nekaj oblačil.

Od kod pa prihajajo begunci, ki so že dalj časa nastanjeni v centru CARA?

Večinoma gre za Pakistane in Afganistane. V preteklosti so bile v centru tudi družine in z njimi nekaj otrok, ki so obiskovali šolo v naši občini.

Kako mesto občuti njihovo prisotnost?

Ob lepem vremenu se zadržujejo ob Soči ali v kakem mestnem parku. In sodelejo pri pobudah, ki jih prirejamo ranje.

Kako bi bilo treba ukrepati?

Prepričana sem, da morajo pri nudenu pomoči priboržnikom sodelovati vse občine v goriški pokrajini. O tem sem se že v sredo zvečer pogovorila s predsednico dežele Debora Serracchiani, ki bo v Rimu prisnila, da bo uporaba centra CIE začasna. Poleg tega bo predsednica dežele sklical omizje, ki mu bosta predsedovala deželni odbornik Gianni Torrenti in goriška prefekturja Isabella Alberti. Še zlasti mora k reševalnemu težav več prispevati Gorica, saj je jasno, da je treba čim prej postaviti na noge središče za nudjenje prve pomoči beguncem. Odklonila stališča goriške uprave ne vodijo prav nikam. (dr)

Begunci pred centrom CIE v Gradišču

BUMBACA

GORICA - Desnosredinski shod pred sedežem dežele

Osemdeset ljudi proti šotorišču: Nočemo biti predmestje Kabula

Zastave gibanja CasaPound (zgoraj); župan Romoli in deželni svetnik Riccardi (desno)

BUMBACA

Begunci bodo še naprej prihajali

Shoda v podporo beguncem se je včeraj na goriškem Travniku udeležilo le kakih trideset ljudi. »Zadeve so se nekoliko umirile, potem ko so v sredo več prosilcev za azil odpeljali v Gradišče, v nekdanji center za nezakonite prosilce za azil CIE. Tam vsaj imajo streho nad glavo, medtem ko je na soških bregovih niso imeli. Sicer se dobro zavedamo, da je ta rešitev le začrnila, saj bodo begunci še naprej prihajali v Gorico,« pravi odvetnik Marco Barone, ki se je včeraj udeležil manifestacije na Travniku. »Danes smo tu prisotni za to, da nas Goričani vidijo in da jih seznamimo s tem, kar se dogaja. Želimo pokazati, da obstajajo tudi ljudje, ki so pripravljeni pomagati beguncem. Potrebujemo pa spremembo v mentaliteti ljudi, da bo Gorica res gostoljubno mesto,« zaključuje prostoživilka Barbara Franzot. (av)

GORICA - Begunci

»Dežela namesto nesposobnih prefektur«

Enrico Gherghetta

»Krizno stanje ne sme trajati v nedogled, zato mora dežela prevzeti od prefektur skrb za zagotavljanje pomoči beguncem.« Tako pravi predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in pojasnjuje, da pokrajinska uprava ni dala na razpolago svojih telovadnic za ureditev zavtišča za priboržnike. »Pokrajinski svetnik Stefano Cosma je v dogovoru s pokrajinsko upravo predlagal, naj se priboržnikom nameni pavilijon A v parku Basaglia. Ponudba bi bila veljavna le, če bi nam prefektura poslala prošnjo z navedbo oblike upravljanja in dolžine obdobja uporabe. Ker s prefekture nismo prejeli nikakršne prošnje, ni mogoče trdit, da se dogovor ni pozitivno izsel,« poudarja Gherghetta, po katerem je odločitev o odprtju centra CIE v Gradišču sramotna, čeprav je posledica prave humanitarne krize. »Pred enim letom je goriška pokrajina postavila šotorišče v Gorici, vendar se odtej ni ničesar spremenilo. Tako pred enim letom kot danes je jasno, da so ustanove, ki bi morale poskrbeti za nudjenje pomoči beguncem, povsem nesposobne - še zlasti prefektura. Zaradi tega sem prepričan, da bi morali pristnosti nad nudjenjem zatočišča beguncem odvzeti prefekturam in jo podeliti deželi, po možnosti z določitvijo izrednega deželnega komisarja,« poudarja Enrico Gherghetta.

DEMOKRATSKA STRANKA

»Zgledujte se po Merklovic«

»Goriški župan Ettore Romoli naj se zgleduje po nemški kanclerkri Angelu Markelu in naj enkrat za vselej zagotovi pomoč za begunce.« Tako pravi pokrajinski tajnik Demokratske stranke Marco Rossi, po katerem je v Gorici cel kup društev in organizacij, ki bi lahko priskočila na pomoč. Rossi trdi, da je potreben tudi večji doprinos državne vlade. »Priskip na Gorico in Gradišče je treba omiliti z obnovno nekaterih poslopij v državni lasti; dolgo trajanje del ne smi biti opravičilo. Če bi se gradbena dela začela pred enim letom, bi bila zdaj poslopja na voljo,« poudarja Marco Rossi.

GIBANJE 5 ZVEZD

»Nova Lampedusa?«

»Pred enim letom se je deželni svet izrekel proti uporabi centra CIE za nudjenje zavtišča priboržnikom. Podobno stališčje je zavzel tudi občinski svet iz Gradišča. Po nekaj mesecih so v center pripeljali trideset priboržnikov, ki naj bi tam ostali le za kratek čas. Zdaj so jih pripeljali drugih 110, v centru CIE so dejansko uredili novo središče za prosilce azila,« ugotavlja deželna svetnica Gibanja 5 zvezd Ilaria Dal Zovo in se spravi, ali nameravajo v Gradišču urediti nov center za priboržnike po zgledu Lampeduse. »V Gradišču so že dali izreden doprinos k nudjenju pomoči priboržnikom in smo prepričani, da bo tudi v prihodnje tako. Po drugi strani je prišel čas, da tudi ostale občine opravijo svoje,« pravi Ilaria Dal Zovo.

BUMBACA

GORICA - Prevoznemu podjetju zasegli 1.200.000 evrov imetja

V Romuniji fiktivni sedež

Preiskavo so uspešno izpeljali finančni stražniki

V Romuniji so imeli fiktivni sedež, vse svoje posle so vodili v Gorici. Finančni stražniki so izsledili goriško prevozno podjetje, ki je utajilo plačilo davkov z odprtjem fiktivnega sedeža v Romuniji.

V okviru preiskave so pripadniki goriškega poveljstva finančne straže vzeli pod drobnogled delovanje goriškega prevoznega podjetja od leta 2009 do leta 2013. Med preiskovanjem so ugotovili, da je podjetje specializirano v organizaciji prevozov med Italijo in državami vzhodne Evrope. Preiskovalno delo se je začelo, ko so finančni stražniki ugotovili, da se nekateri tovornjaki s tujo registrsko tablico zelo pogosto

peljejo po goriški pokrajini. Preko pričevanj in s preverjanjem dokumentacije so finančni stražniki ugotovili, da je bil v uradih goriške družbe sočasno tudi sedež romunskega podjetja, ki je bilo ustanovljeno leta 2006. Lastnik obeh družb je isti podjetnik, obe se ukvarja s prevozništvom. Z leti je romunsko podjetje prevzelo večji del strank in tudi tovornih vozil goriškega podjetja, kar mu je omogočilo, da je plačeval znatno nižje davke. Finančni stražniki so z zbrano dokumentacijo dokazali, da je bil romunski sedež podjetja le fiktiven, saj so vse dejavnosti vodili iz Gorice.

Finančni stražniki so izračunali davek na dodano vrednost, ki ga preko fi-

TRŽIČ - Zaprt je v Mantovi

V dveh nočeh vlomil v dvanaest ronških hiš

Tržiški karabinjerji so izročili sodni nalog 30-letnemu albanskemu državljanu Edmondu Trushiju, ki je na hladnem v Mantovi. Nalog je izdal goriško sodišče na zahtevo javnega tožilstva, ki je vodilo preiskavo, v okviru katere so ugotovili, da je moški odgovoren za več vlomov v stanovanja in hiše v Ronkah in bližnji okolici. Karabinjerji so v okviru svojega preiskovalnega dela ugotovili, da je moški samo v dveh nočeh - 4. in 5. junija - vlomil v dvanaest ronških stanovanj. Tridesetletnik je v glavnem iskal zlato, kvečjemu je ukradel le še kak telefon, večjih dragocenih predmetov, televizij in drugih strojev se ni dotaknil.

Moški je sicer zaprt v Mantovi; zapor deli skupaj z bratom dvojčkom Eduardom, s katerim je očitno sestavljal uigran tatinski par. Julija so

aretirali karabinjerji iz Cunea. Moška sta osumljena dolge vrste tavin, ki sta jih zakrivila v Cuneu, Mantovi, Veroni, Vicenzi, Padovi, Vidmu, Ferrari, Pisi, Rovigu, Firencah in v pokrajinh Pesaro-Urbino in Pistoia.

ju aretirali karabinjerji iz Cunea. Moška sta osumljena dolge vrste tavin, ki sta jih zakrivila v Cuneu, Mantovi, Veroni, Vicenzi, Padovi, Vidmu, Ferrari, Pisi, Rovigu, Firencah in v pokrajinh Pesaro-Urbino in Pistoia.

1.200.000 evrov. Finančni stražniki so osumljencu zasegli nekaj bančnih računov, tovornjakov, prikolic, nepremičnin in zemljišč v Gorici, Fari, Romanu, Miljah in Trstu. S poveljstva finančne straže opozarjajo, da je osumljene s svojo nelojalno konkurenco oškodovala vsa ostala podjetja, ki se držijo zakonov.

ZEMONO - Državno odlikovanje Univerzi v Novi Gorici

Za izjemno uspešen razvoj

»Sodobnost, visoka aplikativnost znanj in povezovanje z industrijskimi partnerji pripomorejo k nadpovprečni zaposljivosti diplomantov«

Med svečano akademijo ob dvajseti obletnici Univerze v Novi Gorici, ki je potekala sinoč na Zemonu, je slovenski predsednik Borut Pahor rektorju Danilu Zavrtaniku izročil državno odlikovanje - red za zasluge »za izjemno uspešen razvoj in dosežke, s katerimi je oplemenila slovenski visokošolski prostor«. Rektor pa je podelil priznanja univerze.

»Za večino študijskih programov Univerze v Novi Gorici so značilni sodobnost, visoka aplikativnost znanj in povezovanje z industrijskimi partnerji. To priomore tudi k nadpovprečni zaposljivosti diplomantov vseh treh stopenj,« se glasi predsednikova utemeljitev odlikovanja. V njej Univerzi v Novi Gorici priznava me-

sto novega mejnika glede njenega pravnega statusa: »je nedržavna univerza. Njen nastanek je dokaz izjemnega sodelovanja med lokalnimi skupnostmi in vrhunskimi raziskovalnimi ustanovami - mestno občino Nova Gorica, občino Ajdovščina, Institutom Jožef Stefan in Znanstvenoraziskovalnim centrom SAZU.« Poudarja pa tudi visoko število tujih profesorjev, ki poučujejo študente, kar je za Slovenijo pomembna novost. »Študentom in profesorjem to daje dragoceno mednarodno izkušnjo in hrkrati široke možnosti za izmenjavo z evropskimi univerzami. Posebej velja omeniti katedro za krasoslovje, ki je prvo Unescovo središče v Sloveniji,« izpostavlja utemeljitev.

FOTO STA - STANKO GRUDEN

ŠTMAVER - Posledica neurja

Drevo padlo na kabel, pol vasi brez elektrike

V nekaterih predelih Štmaverja so bili v sredo popoldne brez električne energije zaradi okvare na električnem omrežju. Sunki vetra so podrlji drevo na Koničnem, ki je padlo na električni kabel in prekinilo dobavo električne energije. Brez elektrike so ostali prebivalci Koničnega, Grapajšča in Koštabona, medtem ko ni bilo težav v drugih predelih vasi. Okvaro so opravili v večernih urah, okrog 20. ure je bila elektrika povsod spet na voljo.

Goriški gasilci so včeraj opravili še nekaj intervencij, ki so bile posledica sredinega močnega deževja. Voda je zalila nekaj kleti na Krminskem, kjer je meteorna voda poplavila tudi nekaj stranskih cest. Največ težav so imeli prebivalci zaselka Corona, saj je bila tamkajšnja cesta neprevozna zaradi vode. Popolnoma poplavljeno je bil tudi podvod na pokrajinski cesti pri Moraru, meteorna voda je zalila tudi nekaj zemljišč v Koprivnem in Šlovrencu.

NOVA GORICA

Nemeč Romoliju: »Uprise se shodu«

»V luči dobrosedskih odnosov se nas obračam z apelom v prid napovedanemu shodu skrajnodesničarskega gibanja, ki naj bi se konec tega meseca odvila na mejnem prehodu Rožna Dolina,« je v pismu goriškemu županu Ettoreju Romoliju napisal novgorški poslanec v državnem zboru Matjaž Nemeč (Socialni demokrati).

Nemeč na župana Gorice apelira, naj se shodu, ki ga italijansko skrajnoodsničarsko gibanje Forza Nuova s somišljeniki Fiamma Nazionale prireja 31. oktobra na parkirišču pri Rdeči hiši, odločno upre. »Na podlagi lastnih izkušenj življenja ob meji si z gotovostjo upam trditi, da si tukajšnji ljudje želimo življenja v spravi in prijateljstvu. Življenja, ki naj ga v pričakovovanju boljšega jutri in v reševanju aktualnih problemov - tudi begunske krize -, krojijo miroljubne rešitve ter ne vzbibi, rojeni iz nasilja, sovražnosti in podpiravanja nestrnosti,« je v pismu za župana napisal Nemeč, ki je prepričan, da je napoved omenjenega shoda v Gorici ena izmed namer, ki se ji je treba na obeh straneh meje odločno upreti ter da se v tej luči prepreči ponizevanje vseh žrtev fašizma na evropskih tleh in da zaradi reševanja begunske krize težimo k skupnemu naporu za pomoč ljudem v stiski. Opozarja namreč na razpotje, na katerem se je znašla Evropa tako v smislu finančne kot v begunske krize.

»Pri tem vprašanju moramo z odločnimi in nedvoumimi koraki izbrati pravoto pot na že omenjenem razpotju. Pot, ki naj brez kančka dvoma Evropo na svetovnem zemljevidu še trdneje zasidra kot prostor polnega uresničevanja in spoštovanja človekovih pravic, kot prostor, kjer kljub različnosti živimo v prijateljstvu, kot mesto, kjer so nestrnost, nasilje in sovražnost ne samo nezaželeni, temveč preganjeni in kaznovani,« je zapisal Nemeč. »Obmejne skupnosti, ki nosijo še posebej boleče brazgotinе tege pustošenja, morajo biti še dovetnejše za vse namere, ki bi lahko to trdo prigarano sotizje in spravo med ljudmi, s svojo ideologijo, v zanikanju spoštovanja pravic človeka in njegovega dostojanstva, v preprečevanju potrebnosti nasilja, sovražnosti in nestrnosti, razjedale,« v pismu še opozarja novgorški poslanec Matjaž Nemeč. (km)

Mucek se je izgubil v Rupi

V Rupi so našli mačko rdeče barve z delno odrezanim repom, ki se je izgubila. Mucek naj bi zbežal iz avtomobila nekega Tržačana v okolici Dola. Sporočilo je objavila goriška pokrajina, ki sedaj išče gospodarja. Žival je zdrava, nanjo pa paži prostovoljka; za informacije so na voljo Facebook profil »Sportello 4 zampe«, naslov sportello4zampe@provinciagorizia.it in tel. 340-5873602. (av)

GORICA - Matejka Grgič iz Slovika

»Dobri kadri odhajajo, to je dejstvo«

Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik) stopa v jutri v novo šolsko leto z *Dnevom odprtih glav*. V avditoriju slovenskega višješolskega centra v Ulici Puccini v Gorici bodo ob 11. uri najprej podelili diplome študentom, ki so zaključili triletni Multidisciplinarni program, in še dijakinja, ki je v lanskem šolskem letu zaključila program enoletnega šolanja v Ljubljani. Sledila bodo krajša predavanja treh strokovnjakov, ki jim je skupno to, da so se iz Italije preselili v Slovenijo, se naučili slovenščine in se v novem okolju tudi uveljavili. Na srečanju, ki bo odprt javnosti, bodo spregovorili generalna direktorica švedskega podjetja Bisnode Slovenija Marija Anselmi, prejemnik Zoisovega priznanja za pomembne znanstvene dosežke na področju fizike svetlobnih virov Giovanni De Ninno ter odvetnik, sodni tolmač in član komisije za sodne tolmače in pravnike Luigi Varenelli.

Pred začetkom novega študijskega leta smo se o preteklosti, sedanjosti, predvsem pa o prihodnosti Slovika in njegovih študentov pogovorili z Matejko Grgič, ki je od leta 2008 znanstvena direktorica izobraževalnega konzorcija.

Slovik so leta 2005 ustanovili z namenom, da bi s svojimi izobraževalnimi programi izpopolnjevali znanje mladih kadrov med Slovenci v Italiji. Ali vam je uspelo to uresničiti?

Mislim, da nam je uspelo mnogim mladim pripravljenim, zrelim in odgovornim kadrom posredovati določene vsebine, ki so jih potrebovali, ki so si jih želeli in za katere so bili dorasli.

Koliko teh mladih pa je našlo v naših krogih primerno zaposlitev?

Premalo. Dobri kadri odhajajo, to je dejstvo. Pridobivanje izkušenj v tujini sicer podpiram, a zdi se mi nedopustno, da ne znamo ljudi izkoristiti tudi »na daljavo«. Danes lahko imamo npr. nekega odličnega ekonomista v Sydneju, ki prek Skypa svetuje podjetju v Gorici. Sama na tak način sodelujem s kolegi po svetu in, če to delamo jezikoslovci in filozofi, me čudi, da tega ne zmorcejo tudi drugi nekoliko bolj praktično naravnani profili.

Ali mislite, da je naš prostor premalo začinjiv za dobre kadre?

Prostor je lahko zanimiv, a človek mora občasno tudi v trgovino po kruh in mleko. Mimo tega, prav gotovo ne moremo ponuditi izzivov, ki jih npr. Silicijeva dolina ponuja inženirjem. Ponavljam

pa: danes si lahko v Silicijevi dolini in istočasno prek skupa in elektronske pošte srečuje podjetju v Gorici.

Kje se torej zadeva zatakne? Pri naših podjetjih?

Zatakne se pri vodilnih kadrih naplno. Ti so vajeni določenih modelov in v dobrini izbirajo mlade kadre po nemu načelu »poglejmo, kdo je tukaj v bližini«. To pa je stvar prejšnjega stoletja. Poleg tega pa mladim ljudentu večkrat ponujamo le »nekaj približnega«, ne ukvarjamamo pa se z »rastjo« mladih. Nihče ne pomisli, da bi ob posameznika iztisnil najboljše. Po mojem mnenju imamo veliko neizkoričenega potenciala, tudi med bivšimi Slovikovimi študenti.

Svoje nekdanje študente še vedno spremljate?

Seveda, budno jih spremljam »na daljavo«. Moram priznati, da sem na nekatere izmed njih prav ponosna. Številni so se tudi že zaposlili, čeprav po mojem mnenju nekateri še niso našli primerne zaposlitve, a verjamem, da bo do tega še prišlo.

Osredotočimo se na sedanje študente. Jutri odpirate novo šolsko leto z Dnevom odprtih glav. Katere bodo glavne novosti letosnjega leta?

Multidisciplinarni program smo letos dokončno zrevolucionirali. Imamo le tri fiksne seminarje ob sobotah zjutraj, saj smo raje priredili več predavanj za javnost, pri katerih bodo imeli študentje Multidisciplinarnega programa posebno vlogo. Poleg tega želimo čim več vlagati v delovne prakse in obiske podjetij ter prirejati več strokovnih izobraževanj na različnih področjih. Za mlajše dijake smo razvili raznolik program Ekstra, naša trenutna uspešnica pa je program polletnega oz. enoletnega šolanja v Ljubljani.

Kaj pa načrtujete za prihodnost?

Najprej želimo vzpostaviti kadrovske svetovanje za podjetja in organizacije. Pokazati jim želimo, kako je to pomembno. Mladim želimo nuditi več možnosti za stik z delom in s podjetji. To velja predvsem za tiste mlade kadre, ki so v tujini našli zaposlitev in ki izgubijo stik z našim prostorom. Nazadnje pa želimo razviti delovanje na področju jezikovnih storitev za italijanski in slovenski prostor. Dvojezičnost namreč ni stanje, ki ga govorec dobi s krvjo. Dvojezičnost je spremnost, ki jo je treba gojiti in razvijati.

Albert Vencina

K dejavnostim Slovika sodi tudi predstavitev študija v Sloveniji

RUBIJE-VRH S pondeljkom asfaltiranje občinske ceste

Zaradi neugodnih vremenskih razmer so odložili obnovo ceste med Rubijami in Vrhom, ki bi se morala začeti v torek. S sovodenjske občine sporočajo, da bodo dela izvedli prihodnji teden, zato bo cesta zaprta od pondeljka, 19. oktobra, do vključno sobote, 24. oktobra. Obnovili bodo prvih 400 metrov ceste od križišča s pokrajinsko cesto št. 13 navzgor proti Vruhu. Asfaltirali bodo okrog sto metrov cestišča, na ostalih 300 metrih bodo sanirali le najbolj dotrajane točke. Občinska cesta bo zaprta v obe smeri od križišča s pokrajinsko cesto št. 13, ki povezuje Rubije in Gabrie, do osnovne šole na Vruhu. Na Vrh se bo mogoče pripeljati iz Petovelj ali s pokrajinske ceste št. 15, ki povezuje Devetake in Poljane.

GORICA-NOVA GORICA - Na skupnem trgu

Info točka za mesti

V stavbi železniške postaje jo bosta uredila novogoriški Kulturni dom in goriški zavod Area 57/15

Trg Europe - Transalpina

trebno izkoristiti, zato je nujno potrebno razvijati čezmejne projekte ter se bolj načrtno in premišljeno posvečati povezovanju sosednjo Gorico: »V zadnjem času je to sodelovanje res precej zamrlo, čeprav so bila ob padcu meje na tem področju pričakovana upravičeno velika. Prepričani smo, da je še veliko neizkoričenih možnosti za povezovanje obh mest, ki bosta le skupaj lahko močnejši in pomembnejši tudi v skupnem evropskem prostoru.«

Odločitev, da kulturno-info točko, ki bo obenem tudi sedež zavoda Area 57/15, umestijo v stavbo novogoriške železniške postaje ob Trgu Evrope, najbolj nazornem stičišču obh mest, je tako najbolj naravnina in logična izbiha. Omenjeni zavod že pripravlja tudi dvojezični čezmejni spletni portal *GoriziaNovaGorica*. Spletna stran bo omogočala pretok informacij med mestoma in sicer z objavo različnih dogodkov, s poudarkom na kulturi, tako na slovenski kot na italijanski strani. Poleg informacij o dogodkih v Novi Gorici in Gorici ter bližnji okolici, bo portal nudil uporabne informacije za turiste, pa tudi za lokalne prebivalce z obh strani meje, ki še vedno premalo pozno dogajanje in občaje pri sosedih. En del spletnne strani bo posvečen zgodovini, arhitekturi in zanimivostim obh mest.

Ustanovitelja kulturne info točke si želita v bodoči ponudbo nadgraditi z oddprtjem majhne trgovine z lokalnimi izdelki, knjigami in DVD-ji, notranjost delno opuščene železniške postaje pa nameravajo izkoristiti za organizacijo razstav in drugih kulturnih prireditev, ki bi privabilo tako prebivalce slovenske kot tudi italijanske strani.

Katja Munih

terimi pomembnimi italijanskimi društvimi, kot npr. Progetto Musica, Dramsam, Controtreno, Lucide, Forum za Gorico, Arcobaleno in drugimi. »Vse to z namenom, da bi vzpostavljali čezmejno povezovanje in medkulturni dialog s sosednjo Gorico in bližnjo Furlanijo Julijsko krajinou,« dodaja Jarčeva.

Po mnenju ustanoviteljev kulturne info točke ima Goriška zaradi specifične lege v sebi neverjeten potencial, ki ga je po-

MARINA NOVA - Sklep tržiške občine

Prekvalificirano območje bo nosilo Mandelovo ime

Za poimenovanje po Mandeli se je svojčas že zavzel tudi tržiški podžupan Omar Greco. Mandela je umrl 5. decembra 2013, ko je imel 95 let. Le nekaj tednov kasneje je Greco predlagal, naj se po Mandeli poimenuje ena izmed mestnih zelenic.

»Mandela je zgled nenasilnega boja proti rasni diskriminaciji in nepravičnosti; ne da bi se maščeval za doživete krivice, si je po padcu aparteida vseskozi prizadeval za mir in za družbeno-gospodarski razvoj svoje domovine,« je že lani poudarjal Omar Greco. Njegova zahteva bo v kratkem uresničena.

TRŽIČ - Župani proti ukinitvi

Hočejo zdravniško vozilo

»Tržič ima središčno vlogo« - Opozarjajo na intervencije v občini Devin-Nabrežina

Župani iz Tržiča Silvia Altran, Ronk Roberto Fontanot, Štarancana Riccardo Marchesan, Škocjanca Caruso, Turjaka Enrico Bullian, Foljana Redipulje Antonio Calligaris, Zagraja Elisabetta Pian, San Piera Claudio Bignolin in Doberdoba Fabio Vizintin so poslali pismo predsednici deželne vlade Debora Serracchiani in deželnim odbornicem za zdravstvo Marii Sandri Telesca, s katerim zahtevajo ohranitev zdravniškega vozila v tržiški bolnišnici. Župani so zaskrbljeni zaradi rezov, ki jih predvideva deželna načrt urgentne oskrbe in ki naj bi prizadeli tržiško mestno okrožje in sosednje kraje. Danes razpolaga tržiška bol-

nišnica z dvema rešilcema in enim zdravniškim vozilom, za katerega pa je v reformi predvidena ukinitve.

Županom se zdi ukinitve zdravniškega vozila povsem neupravičena. »Ukinitve ni v skladu z določili načrti za reorganizacijo urgentne oskrbe, ki predvideva prisotnost zdravniškega vozila v kraju s središčno lego,« poudarjajo župani in opozarjajo, da z zdravniškim vozilom iz tržiške bolnišnice pogosto nudijo pomoč tudi v občini Devin-Nabrežina. Načrt deželne urgentne oskrbe sicer dodeljuje gorški pokrajini le eno zdravniško vozilo; dobila naj bi ga Gorica, s čimer se pa je Tržiču nikakor ne strinjajo.

Nagrajeni med

V Pantiaccu je bila v začetku mesece deželna razstava medu. Svoje proizvode so razstavili čebelarji iz celi dežele; največ jih je bilo sicer z Videmskega, nekaj jih je prišlo tudi iz goriške pokrajine. Silvan Ferfolja iz Doberdoba in Sara Devetak z Vrha sta prejela odlično oceno za svoj cvetlični med; v kategoriji »posebnih« vrst medu je prvo mesto zasedel Marko Ferfoglia iz Doberdoba s svojim rešljikovim medom. Komisija je med ocenila z 92,3/100 točkami in pojasnila, da povsem odgovarja značilnostim te posebne vrste.

Račun za odpadke

Na domove občanov Tržiča prihajojo računi za plačilo davka na odpadki Tari, ki bo letos, v primerjavi z lanskim letom, nižji za 4-8 odstotkov, sporoča tržiška občina. Občani lahko plačajo celotni znesek ali vsoto porazdelijo v štiri obroke. V ta namen bodo v kuverti dobili pet različnih računov glede na izbiro ene ali druge opcije; na računih bo označen tudi rok za plačilo. (av)

Danes Goriški vrtljak

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo danes uprizorjena prva gledališka predstava v okviru 19. sezone Goriškega vrtljaka. Gre za igro »Lili in Ptica pravice« v izvedbi ustvarjalne delavnice Talija, ki je namenjena učencem od 2. do 5. razreda slovenskih osnovnih šol. Učenci se bodo zvrstili v dveh izmenah, in sicer ob 9.30 in 10.45.

Da ne bomo pozabili

Jutri ob 10.30 bodo v dvorani občinskega sveta v Ronkah odkrili tablo v spomin na ženske, ki so umrle med prvo svetovno vojno. (av)

Quinzi o Tomincu

Univerza za tretje življenjsko obdobje iz Gorice vstopa v novo akademsko leto. Uvodni dogodek bo danes ob 16.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž, kjer bo Saša Quinzi, kustos Pokrajinskih muzejev, predaval o Josipu Tomincu ob 150-letnici smrti.

Bellavite o Soči

Andrea Bellavite bo nočjo ob 21. uri na sedežu planinskega kluba CAI v Ulici Rossini v Gorici predstavljal svojo monografijo o Soči; med večerom si bo mogoče ogledati tudi fotografije Massima Crivellaria. (av)

O Soči tudi v Mošu

V župnijski dvorani v Mošu (Ulica XXIV Maggio) bodo danes ob 17. uri odprli razstavo, na kateri bodo razstavljali učenci osnovnih in nižjih srednjih šol z Goriškega, ki so sodelovali na natečaju Moja Soča. Do 1. novembra pa bo v veži županstva na ogled razstava Elise Carmen Brumat in Livia Casseseja. (av)

O Michaelstaedterju

Na sedežu visoke šole za jezikovne posrednike CIELS vili Ritter v goriških Stražah bo danes z začetkom ob 15. uri govor o Carlu Michelstaedterju. Predvalili bodo docenti z Univerze v Trstu in profesor šole CIELS Fabio Corigliano. (av)

Zelišča iz Laškega

V knjigarni Ubik Rinascita v Tržiču bodo danes ob 18. uri predstavili drugo izdajo knjige »L'erbariol - Piante spontanee di uso alimentare della Bi-siaccaria«, ki so jo Alfredo Altobelli, Rosa Braut in Marino Boriani posvetili zeliščem iz Laškega. (av)

GORICA - Informativna dneva civilne zaščite

Val zaradi potresa na Peloponezu bi pot nadaljeval do Trsta in Tržiča

Ozemlje Goriške in celotne Furlanske Julijiske krajine sodi po številu in moči potresov med dejavnješa območja. Prav zaradi nevarnosti potresnih sunkov morajo biti tukajšnji prebivalci pripravljeni na naravne katastrofe. Za večje ozaveščanje goriških občanov bodo tako jutri in v nedeljo, 18. oktobra, med 10. in 18. uro poskrbeli člani goriške civilne zaščite, ki so pristopili k državnemu pobodi *Io non rischio* (Jaz ne tvegam). V skupno 430 italijanskih mestih bodo ljudem nudili napotke, kako naj se obnašajo in kaj naj storijo v primeru potresa, cunamija, plaza ali poplave.

V Gorici bo civilna zaščita imela postojanko na Verdijevem korzu, pred Ljudskim vrtom. Tam bo namestila šotor in posebno plastično časovno črto, s katero bodo prikazali vse potrese, ki so jih v Gorici zabeležili od štirinajstega stoletja do danesnjih dni. Prostovoljci bodo delili leta ke z informacijami o ravnjanju v primeru

potresa ali cunamija, priredili pa bodo tudi nekatere vzgojne igre za otroke. »Če so tukajšnji prebivalci že seznanjeni z nevarnostjo in posledicami potresnih sunkov, pogosto zanemarjam cunamije. Vedeti je treba, da je cunami močno prizadel jadransko obalo pred nastankom Benetk. Valovi, ki lahko nastanejo med potresom na Peloponezu, pa lahko pot nadaljujejo do Trsta in Tržiča,« opozarja občinski odbornik Francesco Del Sordi. (av)

NOVA GORICA - Euroinvest Zaradi stečaja na prodaj poslovni prostori in parkirišča v Eda centru

Stečajna upraviteljica novogoriške družbe Euroinvest Branka Remškar je na podlagi sklepa okrožnega sodišča, ki je postal pravnomočen s 1. oktobrom, objavila javno zbiranje nezavezujočih ponudb za nakup ali najem poslovnih prostorov in parkirišč v Eda centru. Oboje je v celoti v lasti Euroinvesta.

»Zbiranje ponudb poteka izključno zaradi pridobitve informacij o možnosti prodaje poslovnih prostorov in parkirišč (skupaj v paketu ali posamično) oziroma njihove oddaje v najem. Stečajni dolžnik ni dolžan skleniti pogodbe z nobenim ponudnikom,« je v javni objavi zapisala Remškarjeva, ki pisne ponudbe zbira do 30. novembra letos. Na podlagi prejetih ponudb bo oblikovala posamezne sklope nepremičnin za najem oz. prodajo, kar bo izvedeno skladno s sklepom stečajnega sodišča v nadaljevanju stečajnega postopka Euroinvesta. Ponudniki bodo obveščeni o izidu javnega zbiranja ponudb v roku petnajstih dni po poteku roka za njihovo oddajo. (km)

Novogoriški Eda center

FOTO K.M.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI

RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.15 - 18.00 - 20.00 »Hotel Transylvania 2«; 21.40 »Black Mass - Ultimo gangster«. Dvorana 2: 17.45 - 20.00 - 22.10 Woman in gold«. Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Suburra«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 17.45 - 20.00 »Hotel Transylvania 2«; 21.45 »Black Mass - Ultimo gangster«. Dvorana 2: 17.20 - 19.50 - 22.15 »Maze runner - La fuga«. Dvorana 3: 17.50 - 19.50 »Fuck you, prof!«; 21.50 »Sopravissuto - The Martian«.

DANES V NOVI GORICI

V KULTURNEM DOMU 20.15 »Ritem norosti« (Filmsko gledališče).

Gledališče

»ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN« v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 18. oktobra ob 17. uri »Družinske zgodbe Zmagota in Vitorje« (Boris Piciga), nastopa KD Gledališka skupina

- Dekani. 8. novembra ob 17. uri »Vse zastonj!« (Dario Fo), nastopa Koroški Deželni Teater - Slovenj Gradec. 13. decembra ob 17. uri »Sleparja v kriku« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentín Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba« (Ray Cooney), nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža pri blagajni eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA«. NAGRADA MACE-DONIO:

danes, 16. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici »Una serata per Cesco«, nastopa gledališka skupina La Ringhiera iz Vicenze s predstavo »Zoo di vetro« (Tennessee Williams); predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU

v Novi Gorici: 16. in 17. oktobra v abonmaju »Krvava gora« (Gregor Brazel); informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng.si.

Obvestila

SKRD Jezero skupaj s cipkarsko šolo iz Gorice organizira tečaj klekljanja za otroke in odrasle ob četrtekih med 17. in 20. uro v društvenih prostorih v Doberdoru. Vpisovanje in informacije po tel. 338-2127942 (Katja).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV

za Goriško sporoča članom in prijateljem, da bo v nedeljo, 25. oktobra, ob 17. uri v Kulturnem domu F. Prešeren v Boljuncu pri Trstu tradicionalna pevska revija »Starosta Mali princ« z nastopi štirih zborov primorskih mest. Članice društvenega ŽePZ in spremjevalec bo odpeljal avtobus iz Gorice ob 13.30. Zaradi omejenega števila mest na avtobusu je obvezna čimprejšnja prijava po tel. 0481-532092. **V KULTURNEM DOMU V GORICI** bodo v sklopu niza »Oktober jazz« 19. oktobra ob 20.30 nastopili Mia Žnidarič, vokal, Steve Klink, klavir in Robert Jukič, bas. **»VEČERNI KONCERTI«** združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 21. oktobra ob 20.45 koncert kvinteta Barutti; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

Čestitke

Standreška klapa se veseli, ker Abraham v Števerjan hiti. MARTINU in SARI vse najboljše!

Koncerti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV

za Goriško sporoča članom in prijateljem, da bo onkolog Simon Spazzapan predaval o rakastih boleznih v četrtek, 22. oktobra, ob 20. uri v Tumovi dvorani KB centra na Korzu Verdi 51 v 3. nadstropju nad knjižnico Damir Feigel v Gorici.

»KNJIGA OB 18.03« v dvorani APT železniške postaje v Gorici: danes, 16. oktobra, bo Alberto Custerlina predstavil svojo knjigo »La carovana dei prodigi«, z avtorjem se bo pogovarjal Alessandro Mezzena Lona.

KULTURNO DRUŠTVO SABOTIN

iz Štmavra prireja v soboto, 17. oktobra, ob 20.30 v prostorih društva na Znoirišču 4 v Štmavru kulturni večer. Predvajali bodo film »Trenutek reke« Anje Medved in Nadje Velušček, sledilo bo srečanje z avtoricama.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

in Krožek za družbenia vprašanja Anton Gregorčič vabita na »Srečanje pod lipami« ob 6. obletnici podpisa Videmskega sporazuma in 40. obletnici podpisa Osimskega sporazuma. Na to temo bo spregovoril Jože Šušmelj v četrtek, 22. oktobra, ob 20. uri v centru Lojze Bratuž v Gorici.

ZVPI VRH IN KD DANICA prirejata včera z naslovom »Spomini na vojno« v centru Danica na Vrh: 22. oktobra bo domačin Virgil Černic spregovoril o tem, kako je kot otrok doživeljal fašistično oblast in o času, ki ga je preživel v partizanih.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Carla Sedeušig vd. Steffani iz splošne bolnišnice v cerkev na Placuti, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Mario Anastasio (iz goriške splošne bolnišnice ob 10.30) v baziliki Sv. Ambroža in na pokopališču.

TEČAJ SLOVENŠCINE ZA STARŠE v Dijskem domu v Gorici od 9. novembra: začetniški (35 ur) ob pondeljkih in četrtkih 17.15-18.30 in nadaljevalni (35 ur) ob pondeljkih in četrtkih 18.30-19.45. Informacije in vpisovanje po tel. 0481-533495 do 30. oktobra.

GLASBENE DELAVNICE ZA DAMJANO GOLAVŠEK

v ludotki Pikanogavička, ki deluje v Dijskem domu v Gorici. Za otroke 3. letnika vrtca ob sredah od 15.45 do 17.00, prvo srečanje 21. oktobra; za otroke 2. letnika vrtca ob torkih od 15.45 do 17.00, od 12. januarja; vpisovanje do 16. oktobra oz. do zasedbe mest.

Izleti

KMEČKA ZVEZA prireja v nedeljo, 18. oktobra, članski izlet z avtobusom v Gorjeni Tarbij na tradicionalni praznik kostnica »Burnjak«. Odhod avtobusa iz Boljanca ob 7.00 po običajni poti preko Bazovice do Štivana. Ob 8.45 bo avtobus v Gorici na parkirišču pri Rdeči hiši, ob 9.30 ogled Staré gore, ob 11.30 prihod, nato kosilo, kocert v vaški cerkvi in koncert Ansambla »Modrijani«. Ob 18.00 ogled Čedada. Cena izleta je 35 evrov in vključuje prevoz in kosilo. Vpisovanje v uradih zveze v Trstu (tel. 040-362941) in Gorici (tel. 0481-82570).

ASKD KREMENJAK INT DREN vabita v nedeljo, 18. oktobra, na 20. Kraški krožni pohod Jamlje-Sela na

ZARIŠČE

Neuslišani klic Alberta Camusa

ANDREJ BERDON

27. člen italijanske Ustave je smrtno kaznen dopuščal le za kazenske prekrške v vojnem času, reforma iz leta 2007 pa je odpravila še to možnost. Evropski pravni red ne pozna smrtne kazni, kar je po splošnem mnenju neovrgljiv civilizacijski dosežek, s katerim se je stara celina rešila objema barbariske preteklosti. Vsakdanja kronika je polna zločinov, ki se kaznujejo z ostrejšo ali daljšo zaporno kaznijo, a življenja Država ne jemlje.

Vprašanje najstrožje kazni se je v Italiji letos dvakrat pojavilo zaradi zločinov, ki so bili storjeni na tujem. Na pomlad so aretirali maročana in ga osumilili, da je deloval pri pokolu v muzeju v Tunisu. Italija ni sprejela zahteve po njegovih ekstradiciji v Tunizijo, ker bi ga tam lahko ob sodili na smrt. Izročitev osumljence tuji državi obravnavata člen 698 kazenskega postopnika. Prvotno besedilo je omogočalo ekstradicijo iz Italije v državo, ki je nudila ustreznega jamstva, da ne bo usmrtila izročenega kaznjence. Leta 1996 pa je prišlo do preobrata. Neki italijanski državljan naj bi zagrešil umor v ZDA, ki so potem od Italije zahtevali njegovo izročitev in obenem izjavile, da ga ne bo doletela smrtna kaznen. Zadeva je prišla do Ustavnega sodišča. Slednje je leta 1996 s sodbo št. 223 potrdilo prevladujoči značaj zaščite človekovega življenja in razglasilo protustavnost člena 698. Dotični osumljenc ni bil izročen Ameriki.

Letošnjo jesen pa je nastal pravi škandal v zvezi s Savdsko Arabijo, ki so jo organizatorji Turinskega knjižnega sejma nameravali proglašiti za častnega gosta. Prireditelji pa so prisluhnili opozorilu Amnesty international. V Arabiji so od avgusta 2014 do junija 2015 obglasili kar 175 ljudi, enega vsak drugi dan. Tu ne gre le za kriminalce. Leta 2012 so aretirali sedemnajstletnega oporečnika, ker se je udeležil protestne manifestacije in ga letos ob sodili na smrt. Še srljivejša je zgodba mladega bloggerja. Aretirali so ga, ker je na spletu objavil svoje kritične misli do države in citiral francoskega pisatelja Al-

berta Camusa. Naložili so mu deset let zapora in kar tisoč udarcev z bikovko, vsak sveti islamski petek mu jih bodo dodelili petdeset. Že po prvem »obroku« je nesrečnež dejal, da drugega ne bo preživel. Spričo navedenega bi bilo častno mesto Savdske Arabije na Turinskem sejmu prava blamaža.

Smrtna kaznen kot ostanek primitivizma in koncentrat iracionalne maščevalnosti pa žal ni uveljavljena le v zaostalih ali sfanatiziranih državah. Redno jo izvajajo tudi Združene države Amerike. Res je sicer, da ne obsodijo na električni stol blogerja zaradi bodic na račun Obame. Tu naj bi obstajalo pravo sorazmerje med zločinom in kaznijo, saj ZDA obsojajo storilce hudih zločinov. Logika državne usmrtnitve pa je v svojem globokem bistvu povsod enaka. Država si lasti pravico, da človeku vzame življenje. To barbarstvo je isto v ZDA kakor v Savdski Arabiji, na Kitajskem, Severni Koreji in drugod.

ZDA same sebe postavljajo za svetnik svobodne zahodne družbe. Zato je tembolj nerazumljivo njih vztrajanje pri najstrožji odsobi. Zakaj se osnovni civilizacijski aksioms – pravica do življenja – ni uveljavil v ZDA je ena največjih zagonetk današnjega časa. Pomembni ameriški misleci sicer dokazujejo nehumanost in nesmiselnost plinske celice ali strupene injekcije. Oblast, naj bo republikanska ali demokratska, pa hladnokrvno obsoja. Kljub besedilom Johna Grishama, kljub šokantnim filmom, kot npr. »Life of David Gale«, kljub pozivom intelektualcev ZDA, vztrajajo na svojem stališču. V Ameriki je usmrtnitev obsojenca samoumevna. Tako kažejo filmske nanizanke, v katerih omikan preiskovalci zadoščenjem odobravajo tovrstno odsodo. Pomenljive so tudi polemike o predragem plinu, ki naj bi ga nadomestil bolj poceni strelski vod.

V sistem je sunil papež Frančišek med nedavnim obiskom severne Amerike. Papež je pisno posegel pri guvernerjih treh zveznih držav in zahteval, naj že nayanjene usmrtnitve prekličejo. Ameriška po-

litika ga je poslušala in nekaj eksekucij so oblasti prenesle na kasnejši datum. Kljub topemu sprejemu in zborovskemu naglašanju Frančišku pa vse kaže, da bo tudi njegov klic k humanosti preslišan. ZDA ne odstopajo od svoje krvolocene logike.

Razloge za odklanjanje je mogoče najti v zborniku SMRTNA KAZEN (Canarjeva založba, 1989). Med raznimi prispevki gre navesti slovite besedilo RAZMIŠLJANJE O GILJOTINI izpod sijajnega peresa Alberta Camusa. Cel kup argumentov govori proti obravnavani sankciji. Najprej je tu ontološka pravica do življenja. Če je uboj kaznivo dejanje, ker jemlje življenje, je takšen tudi uboj, ki ga opravi država. Pereč problem je možnost sodne zmote. Prestajanje zapora je moč preklipati in po krivici obsojenemu plačati odškodnino. Po smrtni odsodbi pa je sodna napaka nepopravljiva. Razsvetljena pravna doktrina poudarja tudi surovost kazni ne le ob aktu usmrtnitve, a tudi v mukotrpnom, večletnem pričakovovanju na eksekucijo. Ameriški obsojenec Charyll Chesman je bil postavljen na električni stol po več desetletnem čakanju, med katerim je napisal knjigo o neznosnem zavlačevanju. Tu odpove vsak princip o humani in smiselnini kazni. Prav tako je ugotovljena nekoristnost sankcije, ki naj po mnenju zagovornikov smrtne kazni ustvarila strah in zaustavila morebitne storilce kaznivih dejanj. V ZDA se že tako velik obseg kriminala ne manjša, zaporniška populacija pa je tu najstevilnejša v razmerju s prebivalstvom. Skratka, odvzem življenja je primitivni in odvratni refleks maščevalnosti, ali zakon taliona, kakor mu pravi Camus: »Denimo, da bi bilo pravično in nujno izravnati umor žrtve s smrtno morilko. Toda usmrtnitev ni samo smrt. Od odvzema življenja se enako razlikuje kakor koncentrično taborišče od ječe. Usmrtnitev je nedvomno umor, ki aritmetično plača storjeni umor.« Ta aritmetika je temna pega pravnega razmisleka marsikje po svetu. Evropa je častna izjema, kar plemeniti njen pravni red.

PISMA UREDNIŠTVU

O Bliskovi in vsakršni krivdi le na podlagi dokazov

Gospa Iva Pavlin Žurman se moti, kjer pravi, da me je njeni pismo, ki je izšlo v sobotni prilogi Della (5. sept. 2015) - v zvezi s polemiko o tigrovcih - "razburilo", nasprotno, prebrala sem ga z rastočim zanimanjem, zlasti mi je bila všeč njena zahteva po dokazih ob vsaki trditvi, ker plodove intuicije gororcev in razpravljalcev ne imajo sploh v oziru, jih nič ne pomenijo, navajam prostoto, da ne bom predolga, vendar strogo po smislu. Zlasti me je pritegnil drugi del njene misli, kjer se po analogiji sklicuje na Bliska. Svetujem njej - in tudi drugim - da spet prečita(jo), kar je sama napisala o Albertu Grudnu, jaz bom njeni misel skrajšala in navedla le najnajnovejše in najbolj obdeljujoče, da bo bolj izstopalo, in sicer, da je bil: "... partizan, spomeničar, narodni heroj, pa je vendar likvidiral kar nekaj domačinov ... in je še nekaj let znano (vendar zamolčevano) ... da je umoril tudi sestro Pina Tomažiča Danico in njenega moža Stanka Vuka ... ter njunega prijatelja ... ko so se ... odpravljali v partizane..." Konec citata.

No, mene spet zanima le drugi del navedka, kjer teče beseda o Danici in ostalih, ki jih je Blisk spravil na oni svet, saj nekje v sredini svojega pisma pravim, da bo ta del verjetno pritegnil tudi ostale raziskovalce in kolege, ki se na straneh tržaškega dnevnika "... že kar dolgo, a brez vidnih uspehov trudimo in grebemo, da bi se pretolkli do resnice o trojtem političnem umoru ... Na žalost se nismo dokopali do nobenega zares tehtnega in neovrgljivega dokaza ... Nič, same gole nezanesljive in včasih prav iz trte izvite domneve in bolj ali manj neobjektivna ugibanja, pogosto skregana z zdravo pametjo. Še vedno opletamo le z ugibanji in indici, ki večkrat temelijo le na ... gorovicah na bazi nepreverjenih in nepreverljivih spominov iz druge ali tretje roke ... itd. A doslej nič konkretnega ali otpljivega. Nekateri ... bolj površne sorte ali bolj nagle in pristranske nature ... bi nam radi razpečali prav od

gospo Ive po analogiji citiranega Bliska, ... ki je le na temelju ... gorovic menda najbolj indiciran in nam ga brez vsakršnih trdnih dokazov vsilišči kot ubijalca, ... kar pa meni in tudi drugim iz raziskovalne skupine vest ne dopušča, da bi na to pristali ..." V zadnjem odstavku svojega pisma pa prosim gospo Ivo, naj nam pomaga izzagate in nam odkrije dokaze, do katerih se je ona srečno prebila ali naj nam samo namigne, kje naj jih poiščemo.

Brž ko sem prebrala njeni repliko v sobotnem Primorcu z navedbo, kje pač tičijo dokazi, (v Demokraciji z dne 16. aprila 2015), sem zapisala sežansko knjižničarko, naj mi iz nje skenira članek z naslovom Še četrти umor »narodnega heroja« Alberta Grudna - Bliska (1.del), in naj mi ga pošlje kot pripomoko, kar se je zgodilo, hvala. V svojem članku pa Ivo Žajdela med drugim, kar ni v zvezi z mojo prošnjo, pravi, da je že večkrat pisal o Albertu Grudnu, da pa je "o zločincu iz ulice Rossetti ... povzel ugotovitve Martina Breclja v tržaškem Primorskem dnevniku, 20. aprila 2014, v katerem je zapisal pričevanje neke gospo, da je Albert Gruden sodeloval (tudi) pri znamenitem trojtem umoru v ulici Rossetti v Trstu 10. marca 1944, ko so »neznanici« umorili dr. Stanka Vuka, njegovo ženo Danico (roj. Tomažič) in naključnega gosta Draga Zajca." Konec citata.

Kaj je napisal časnikar Brecljel 20. aprila 2014 in vse, kar sodi zraven, pa bom povedala v nadaljevanju, ki bo izšlo prihodnjic, ker sem kvoto besed, ki mi jo pisma do puščajo bržas, že presegla. Dolgojezičnim mojega kova slaba prede na tem svetu.

Jolka Milič

ŠTANJEL - Počastili 150-letnico rojstva Maksa Fabianija

Vodovodni sistem spet deluje

Del obnovljenega vodovodnega sistema

OLGA KNEZ

ŠTANJEL - Ferrarijev vrt v Štanjelu, ki ga je v tej srednjeveški vasici komenske občine zasnoval v 20. letih prejšnjega stoletja arhitekt in urbanist Maks Fabiani, ki je bil rojen 1865 v bližnjem Kobdilju in umrl 1962 leta v Gorici, je v teh dneh doživel novo pridobitev. Skoraj po sto letih dokončne izgradnje in ureditve so prejšnji petek odprli prvi del obnovljenega vodovodnega sistema, ki je nazadnje deloval pred 70 leti. To je druga večja prireditve, ki jo je komenska občina letos organizirala v spomin na tega velikega Kraševca, kateremu so ob 150-letnici rojstva v maju v kvadratnem stolpu grajskega palacija v Štanjelu odprli razstavo z naslovom »Adijo Dunaj, pozdravljen Štanjel!«.

Gre za pridobitev, ki je še kako pomembna za revitalizacijo parka in nadaljnji razvoj turizma na komenskem Krasu. Skoraj po sto letih dokončne izgradnje in ureditve Ferrarijevega vrta je ta petek (9.10.) zopet zaživel prvi del vodovodnega sistema in z njim tudi znamenita fontana in vodna zavesa na osrednjem delu znamenitega bazena v spodnjem nizu parka. Postavili pa so še dve informacijski tabli, ki po nazarjata in opisujata Fabianijev vodovodni sistem, ki ga je Fabiani na videz zelo preprosto znašla povezati v celoto in s tem postavil izjemni tehnološki fenomen na Krasu, čigar prebivalci so do tedaj stoljetja

bili boj za osnovno dobrino - vodo.

»Problem, ki je danes v naši občini pereč, je propadanje kulturne dediščine zadnjih 70 let. Posledica je izguba kulturnih spomenikov, kar bo v identiteti prostora za vedno spremenilo podobo naše vrhunske in edinstvene geografske lokacije. Temu problemu bom v svojem mandatu namenil vso pozornost, da trend propadanja obrnemo v smer revitalizacije in ozivitve. To je danes naša priložnost za gospodarski, kmetijski in turistični razvoj,« je na petkovi slovesnosti v Štanjelu poudaril komenski župan Marjan Bandelli, ki je negativno presenečen nad

proračunom Ministrstva za kulturo, ki ni predvidelo sredstev za obnovo znamenitosti slovenske in narodne identitete. Ob tem pa apelira na Zavod za varstvo kulturne dediščine, da prisluhne k oživljanju in investiranju v tovrstne objekte, ki imajo za cilj ekonomsko ozadje, razvoj, zagon gospodarskega turizma in novih delovnih mest. Tako vidi v Štanjelu potencialne gospodarske in ekonomske priložnosti.

Parkovna ureditev kot je Ferrarijev vrt, je nastajala med leti 1923 in 1929, zaključen pa je bil leta 1934. Vključuje še druge povsem funkcionalne ureditve (zele-

njni vrt, sadovnjake, ledenico, vodovodni sistem in podobno), ki so omogočili dobro samoskrbo kompleksa. Znan je povsem zaradi umetnega jezerca-bazena z otočkom (kjer se odvijajo poroke), umetne votline (grotte), razglednega paviljona in drugih, na videz okrasnih elementov, ki jih je Fabiani spremeno prepletal s funkcionalnimi. Ferrarijev vrt, ki je edini večji parkovni kompleks iz prve polovice 20. stoletja prispeti k kulturnemu turizmu,« poudarja Kolenčeva. Pri tem se je izkazalo, da je Fabiani zasnoval kompleks sistem, ki je bil enkrat zgrajen, zelo enostaven pri svojem delovanju in je brez vzdrževanja dočkal 70 let. Fabiani je dva osnovna principa - zbiranje kot v kraških kalih in kot v štirnah združil in nadgradil tako, da je vili in pridajočemu vrtu že v 20. letih 20. stoletja zagotovil tekočo vodo, ki se je zbirala v različnih kakovostih.

Kolenčeva in Bandelli sta odprla vodovodni sistem z delujočo fontano in vodo zaveso.

Olga Knez

Sölden (kot kaže) bo

SÖLDEN - Prireditelji uvodnih tekem svetovnega pokala v alpskem smučanju, ki bosta 24. in 25. oktobra na ledenuku Rettenbach nad Söldnom (na fotografiji Američanka Mikaela Shiffrin), so včeraj sporočili, da je prizorišče uspešno prestalo snežno kontrolo. Krovna smučarka zveza Fis je tako prizgala zeleno luč za izvedbo prvih tekem nove sezone 2015/16. Nadzor so danes opravili direktorja moškega in ženskega del svetovnega pokala Markus Waldner in Markus Mayr ter vodja tekmovanja v Avstriji Rainer Gstrein.

Pistorius pogojno prost

PRETORIA - Južnoafriški paraolimpijec Oscar Pistorius bo v torek pogojno izpuščen na svobodo, potem ko je v zaporu prestal leti dni od skupno petih let zaporne kazni. Pistorius je bil na pet let zapora obsojen zaradi nena-klepnega uboja svojega dekleta Reeve Steenkamp leta 2013. V skladu z južnoafriško zakonodajo je lahko za pogojni izpust zaprosil po prestani šestini kazni. To se je zgodilo že avgusta.

ODBOJKA - Po odmevnem uspehu slovenske odbokarske reprezentance na EP

Giani kot Massi?

SOFIJA - V Sloveniji (pa tudi drugod) še vedno odmeva vrhunski in presenetljiv dosežek odbokarske reprezentance, ki se je na evropskem prvenstvu v Bolgariji uvrstila v polfinale. Jutri jih bo v Sofiji nasproti stala reprezentanca Italije, reprezentanca, v kateri je dolgo časa blestel in z njim zbiral vrhunske dosežke zdaj slovenski selektor Andrea Giani. »Bo malo čuden občutek, z njim se bom srečal prvič. Ne vem, kako bo točno. Z italijansko reprezentanco sem bil na različne načine povezan 35 let, z njim preživel čudovita leta, bil sem tudi trener večine zdajšnjih reprezentantov. Zdaj pa se bom boril proti njim. Ob poslušanju hujne bom zagotovo občutil določena čustva, a ko se bo tekma začela, bom na njih zagotovo pozabil in storil vse, da zmaga moja reprezentanca. To pa je zdaj Slovenija. Za katero od omenjenih reprezentanc bom naviral, ko ne bom več selektor, pa zdaj ne morem reči. Najbrž bi se odločal po sestavi reprezentance, odvisno bi bilo, kdo bi bil v ekipe, saj se s tistimi, s katerimi delaš, tudi čustveno povežeš,« je dejal nekdaj eden najboljših odbokarjev na svetu.

Kot sam pravi, se v Sloveniji odlično počuti. Navdušen je nad vsem, kar je v šestih mesecih videl in doživel. Hvaležen je, ker mu je Slovenija ponudila možnost, storil bo vse, da ji nekaj tudi povrne. Navdušen je nad lepotami države, navdušen je nad prijaznostjo ljudi, še posebno pa ga navdušuje tisto, kar je pomembno športniku, organizacija in pogoni za šport.

»Slovenija je neverjetna. Ima le dva milijona prebivalcev, a ogromne uspehe tako v kolektivnih kot individualnih športih, to je težko dojeti. Za to je zagotovo zaslужen sistem, šport je v šolah ena od prioriteta, na področju športa vrlada vrhunskih organizacij, nad tem se navdušen. Mislim, da je lahko Slovenija vrgled mnogim državam, tudi tistim z mnogo več finančnimi sredstvi. Slovencem ni treba uvažati športnikov iz drugih držav, imajo jih cel kup. Nekateri, tisti bolj bogati, pa se odločajo za naturalizacijo, kot se je Italija v odbokji. Ivan Zajc v Dragan Travica sta sicer rojena v Italiji, Osmány Juanarena pa je že igral za kubansko reprezentanco, tako da bi se o njegovem prestopu dalo razpravljati. A o moralnih zadevah bi težko govoril, saj v športu moralnih pravil že zdavnaj ni. Pravila bi morala biti enakovredna za vse,« je nad slovenskim športom navdušen, nad dogajanjem v nekaterih drugih državah pa razočaran Giani, za katerega denar zdaj, ko si je s fantastično kariero kot igralec najbrž zagotovil materialno varnost za vse življenje, ne igra pomembne vloge.

Tako denar ni igral pomembne vloge, ko je sprejel selektorsko mesto Slovenije, in ne bo igral vloge pri dogovorih o podaljšanju pogodbe z Odbokarsko zvezo Slovenije, ki si zagotovo želi nadaljevanje sodelovanja, čeprav je za pričakovati, da bo imel Italijan, tudi trener Verone, po uspehu s Slovenijo ponudbe tudi drugih reprezentanc.

»Zaenkrat imam z zvezo dveletno pogodbo, se pravi še za naslednjo sezono. To zagotovo namenjam izpolnit do konca, za naprej bomo videli. Vsekakor so želja olimpijske igre, na letošnje najbrž ne bomo šli, do naslednjih pa je še daleč. Moram reči, da je za trenerja doba petih let zelo dolga, takih

Selektor Slovenije, Neapeljan Andrea Giani (desno) in njegov pomočnik, nekdanji poklicni odbokar Samo Miklavec (levo), doma iz goriških Brd

CEV.LU

Jutrišnja polfinala:
Slovenija-Italija 17.45
Bolgarija-Francija 20.45

slim, da je kaj na imenu. Tako da tudi ne morem odgovoriti, ali bi slovenski nogometni reprezentanci lahko pomagal Andrea Pirlo,« svojega imena noče poveličevati Giani.

Giani velja za izredno delavnega človeka, ki je z odbokjo dan in noč. Po četrtni finalni zmagi je legal v posteljo šele ob treh uri, a ne zato, ker bi podoživil tekmo s Poljsko, ampak ker se je že pripravil na obračun z Italijo. »Spancem nimam težav, po tekma ostajam miren, s takimi položaji sem se že veliko-krat srečal in vem, da s preteklostjo nima smisla izgubljati energije. Mogoče sem malo podoživil strast po

naši zadnji točki, same tekme pa nisem premileval. V mojih mislih je že Italija in kakor se ji zoperstaviti, da bi bili po tekmi spet veseli,« je še dejal Giani, ki je tudi že našel besedo, s katero bi se po zgledu drugih kolektivnih športov lahko imenovala odbokarska reprezentanca: »O tem se se že pogovarjal z nekaterimi novinari, bilo je nekaj predlogov. Res je, da so fantje zame prవki, ampak zaenkrat naj bodo legionarji, saj je bilo kar pet s tem imenom. A res ne mi-

»Slišal sem za to zgodbo, a jaz se z Massijem, ki ga osebno ne poznam, še ne morem primerjati. On je že zmagal, jaz pa bom to še moral. Me pa veseli italijansko-slovensko sodelovanje, še posebno, če je to tako uspešno. Čeprav ne dam veliko na vraževnost, pa je res zanimiva uspešnost ljudi z imenom Andrea. V zlati italijanski reprezentanci nas je bilo kar pet s tem imenom. A res ne mi-

»Slišal sem za to zgodbo, a jaz se z Massijem, ki ga osebno ne poznam, še ne morem primerjati. On je že zmagal, jaz pa bom to še moral. Me pa veseli italijansko-slovensko sodelovanje, še posebno, če je to tako uspešno. Čeprav ne dam veliko na vraževnost, pa je res zanimiva uspešnost ljudi z imenom Andrea. V zlati italijanski reprezentanci nas je bilo kar pet s tem imenom. A res ne mi-

ODBOJKA - Po uvrstitvi v polfinale EP v Bolgariji

Slovenija z vozovnico za EP 2017 Le teoretično še v igri za OI 2016

z izjemnim rezultatom,« je še eno dobro plat uspeha predstavljal predsednik Odbokarske zveze Slovenije **Metod Ropret**.

Žal pa Slovenija najbrž ne bo videla olimpijskih iger v Rio de Janeiru. Ima sicer nekaj teoretičnih možnosti, a le, če postane evropski prvak. »Po mojih izračunih v Rio več ne moremo, čeprav mi pravijo, da je še nekaj teoretičnih možnosti za uvrstitev v kvalifikacije. Ce nas ne bo v Braziliji, bomo pa v igri za naslednje igre. To je naš projekt, leta 2020 se na igrah vidimo,« je optimist Giani, ki je svoj optimizem in zaupanje v reprezentanco pokazal tudi pred četrtfinalom.

Čeprav je Giani fantom po zmagah dovolil, da zmerino proslavijo svoj uspeh, pa tega niso izkoristili. V urah, ko je slovenski strateg še pregledoval

JADRANJE - SP 470
Tina Mrak in Veronika Macarol na 23. mestu

HAIFA - Predzadnji dan svetovnega prvenstva razreda 470 so jadralki v vetru, ki je pihal s hitrostjo do 10 vozlov, odjadrale še dva plovila. Tina Mrak in Veronika Macarol (Primorki sta se že uvrstili na olimpijske igre v Riu 2016) sta v včerajšnjih plovih zabeležili 14. in 20. mesto in sta pred današnjem dnem prvenstva na skupnem 23. mestu. Deseterico najboljših jutri čaka še zaključno deljanje svetovnega prvenstva, regata za medalje. V vodstvu po štirih dneh prvenstva sta Britanki Hannah Mills in Saskia Clark, na drugem mestu sta Avstrijki Lara Vadlau in Jolanta Ogar, tretji pa Francozinji Camille Lecointre in Helene Defrance.

V moški konkurenčni strelki Hrvata Fantela in Marenčić zdrnkila na 2. mesto. Po včerajšnjih plovih vodita Šveda Dahlberg in Bergstrom. Najboljša Italijana sta Emanuele in Enzio Savoini (37.).

Pallacanestro TS že drevi v Trstu proti Imoli

TRST - Danes ob 20.30 bo v tržaškem PalaRubiniu v okviru A2-lige košarkarski drugoligaš Pallacanestro Trieste gostil Imolo.

Začetek Lige Telemach

JUBLJANA - Konec tedna se bo začelo državno košarkarsko prvenstvo. Letos bo liga Telemach še zadnjič potekala v okrajnini obliku, se pravi brez ekipa, ki sodelujejo v ligi Aba. V prvem delu bo nastopilo devet ekip: Rogaska, Lastovka, Portorož, Zlatorog Laško, Helios Suns, Elektra Šoštanj, Šenčur Gorenjska gradbena družba, LTH Castings in Hopsi Polzela. Prejšnji teden je sprejela odmevno odločitev, da bodo morale v sezoni 2016/17 vse slovenske ekipe nastopati v državnem prvenstvu vse od začetka in na takoj kot doslej, ko so se moštva iz jadranskega tekmovanja državnemu prvenstvu priključila še v drugem delu oziroma spomladis. Sklep izvršnega odbora KZS, ki je bil usklajen z združenjem prvoligašev ter strokovnim svetom, je vnesel precej nemira med najboljša slovenska moštva, saj si ta težko zamišljajo, kako bodo nastopala v treh tekmovanjih.

EVROLIGA - Skupina A: Crvena zvezda - Strasbourg 81:59. Skupina B: Olympiacos - Cedevida 76:61. Skupina C: Izmir - Barcelona 71:62, Lokomotiv Kuban - Panathinaikos. Skupina D: CSKA Moskva - Maccabi 100:69, Dogus Istanbul - Sassari 83:74, Malaga - Bamberg 76:71

BLED MED TOP 100 - Britanska revija Today's Golfer je objavila seznam 100 najboljših golf igrišč v Evropi v 2015. Med njimi je - na 65. mestu - tudi Kraljevo golf igrišče na Bledu.

3

presenečenja v zadnjih (skoraj) tridesetih letih zgodovine evropskih moških odbokarskih prvenstev. Grška izbrana vrsta se je leta 1987 v Belgiji uvrstila na 3. mesto. Dve leti kasneje je bila na domačem terenu presenetljivo druga Švedska. V Rusiji leta 2007 pa je evropski sklop dočakala Španija. Te so bile sicer muhe enodnevnic, saj so bila druga prvenstva v glavnem v domeni Italije (6 X evropski prvak, 3 X drugi, 1 X tretji), Rusije, Srbije (prej Jugoslavije), Bolgarije, Poljske, Francije in Nizozemske. Ali se bo med medaliste prvič v zgodovini vpisala tudi Slovenija?

posnetke tekem, ko je njegov kolega s poljske klopi Francoz Stephane Antiga v hotelskem baru začel utapljati svojo razočaranje in ko je kontroverznem nemški selektoru Belgijcu Vital Heynen (oba sta tik pred tem, da izgubita službo) imel pripravljene kovčke za odhod iz Sofije, so bili Tine Urnaut in njegovi kolegi že pri počitku v sobah. Prepričani, da v Sofiji še niso naredili vsega.

Počkar-Pernarčič

Slovenski tekmovalki Irina Počkar (Dolga krona) in Mateja Pernarčič (klub Sherba iz Vižovlj) bosta v nedeljo v Ravenni nastopili na državnem prvenstvu v disciplini trek s konjsko vprego (konjski športi). »Letos nisva veliko tekmovali. Vseeno sva ambiciozni. Resnici na ljubo pa ne poznavata konkurenco,« je povedala Počkarjeva.

Zanuttig na klop Ufm

V nogometni D-ligi je trenerska glava padla tudi v Tržiču. Po sredinem porazu v gosteh proti Liventini se je vodstvo ekipe Ufm odločilo, da ne zaupa več dosedanjemu trenerju Giulianu Zorattiju. Ufm ima le 4 točke na lestvici. Na njegovo mesto bo sedel lanski trener kriške Vesne Andrea Zanuttig, ki je sinoči že vodil prvi trening v pričakovanju nedeljskega domačega dvoboja proti Tamaiu. Triestina bo v nedeljo na domačem Roccu gostila Este.

ODBOJKA - Zalet Kontovel pred začetkom ženske D-lige

»Zagrizene so«

Mitja Kušar se po dvanajstih letih vrača h Kontovelu, pri katerem bo letos vodil člansko ekipo Zaleta Kontovela v ženski D-ligi. Vse do lanskega novembra je vodil ekipo mladink Luke Koper, ki je nastopala v tretji slovenski odbojkarski ligi.

Lani so odbojkarice Kontovela dosegle uvrstitev v skupino za napredovanje. V novi sezoni, ki se bo začela jutri, si želijo ponoviti lanski rezultat.

Po daljšem obdobju se vračate k zamejskemu društvu. Kakšne spremembe ste opazili?

Na splošno je v Sloveniji in v Italiji raven v teh nižjih ligah padla. Ni namam še jasne slike prvenstva D-lige, ker smo doslej igrali le na memorialu Maver. Dekletom moram še posredovati nekaj svojih idej. Igrati morajo z glavo. Delamo ogromno na tehniki, želel pa bi si, da dekleta uživajo, da ne pridejo v telovadnico z muko, ampak z veseljem. So zelo poslušne in marljive.

Kaj pa o letošnjem prvenstvu D-lige?

Pomočnici Tanja Cerne in Veronika Žužič sta me seznanili o višje in nižje kotiranih ekipah. Že Oma, naš so botni (jutrišnji) nasprotnik, naj bi razpolagal z dobrimi odbojkarskimi, ki bi lahko nastopale v C-ligi. To bomo preverili na igrišču.

Kam pa sodi Zalet Kontovel?

Za moj okus trenira ekipa dobro, tako da ne vidim, zakaj ne bi ponovili lanske uvrstitev v play-off. Bistveno je, da v mlajšo ekipo postopoma vključujemo tudi mlajše odbojkarice. Lepo je zmagati, še bolj pomembno pa je po-

skrbeli za generacijsko zamenjavo. Nekatere odbojkarice ekipe under 18 bi lahko že nastopale v D-ligi.

Kako je potekala vadba v uvodnem delu sezone?

Vzdusje je dobro. Na treningu je tudi zabavno, ko pa je treba delati, trenerimo resno. Sabrina Bukavec jim je za zgled in lider te ekipe.

Vaš lanski libero Giorgia Barut bo letos nastopila v višji ligi. Ali vam je to povzročilo težave?

Pravega libera letos nimamo. Razveseljivo pa je, da se je odločila za višjo ligo. Vedno manj igralk je ambicioznih in se želi preizkusiti v višjih ligah. Vesel sem, da se je tako odločila. Na njenem mestu bo igrala Federica Micussi. Na splošno si želim, da vsaka igralka obvlada najmanj dve vlogi. To idejo so tudi sprejele, kar me je pozitivno presenetilo.

Rekli ste, da je raven padla. Kakšna pa je generacija sedanjih odbojkaric?

Tista izpred desetih let, ki sem jo vodil v C-ligi, je bila posrečena. Dekleta so bila zelo nadarjena. Sandra Vitez je bila tam referenčna točka. Takrat so mi očitali, da mi je bilo lahko, ker sem imel njo v ekipi. Jaz pravim, da če si zamesil dober kruh, ga moraš tudi dobro speči. Današnja dekleta pa so prava družba. To je meni všeč, tako da se z njimi lažje dela. Zagrizene so, o tem ni dvoma, vendar jim manjka le malenkost v ključnih trenutkih. Rekel bom takole: ne potrebujem pridnih deklet, potrebujem igralke z željo po zmagi.

Andrea Marušič

Trener Zaleta
Kontovela Mitja
Kušar

FOTODAMJ@N

KOŠARKA - V deželnici C- in D-ligi Bor tokrat favorit, za Breg že popravni izpit

Kontovel jutri v domači telovadnici - Sokol že danes v Nabrežini

Konec tedna bodo zaposleni vsi naši predstavniki v deželnih košarkarskih ligah.

V C-ligi silver bo jutri ob 18.30 še nepremagani Bor Radenska v 3. krogu prvenstva na domačih tleh gostil moštvo Pienne Sistema Basket. V taboru Bora je vzdusje zagotovo na višku, saj so varovanci trenerja Oberdanna dvakrat zmagali proti dvema favoriziranim ekipama (najprej proti moštву Pallacanestro Crodopese, nato pa proti Bregu v gosteh), tako da jih ne sme nihče podcenjevati. Tokrat pa bodo igralci Bora prvič v vlogi favoritorov, saj bodo nastopili proti ekipi iz Pordenona, ki je v lanski sezoni napredovala iz D-lige. Pordenončani so v prvem krogu počivali, na prejšnji tekmi

pa so izgubili proti moštву Trevisan Confezioni iz Latisane s 57:75.

Po razočaranju na derbiju čaka Breg popravni izpit proti Eppingerju Don Boscu (jutri v gosteh ob 20.30), ki ima tako kot varovanci trenerja Krašovca eno zmago (78:48 proti novincu Geatti Basket Time iz Vidma) in en poraz (v mestnem derbiju proti Servolani) v lestvici. Igralci Brega bodo morali paziti predvsem na prvega in drugega strelca prvenstva, in sicer na Andreja Schino (povprečje 19,5 točke) in na bivšega soigralca Alberta Grimoldija (19 točk na tekmo). Po drugi strani imata tako Breg kot Bor četrtega najboljšega strelca po dveh tekmah. To sta Giacomo Basile in Andrea Cigliani (17 točk v povprečju).

V deželnici D-ligi bo Sokol stopil na igrišče že danes, saj ga ob 21.15 v Nabrežini čaka drugi krog v letosnjem prvenstvu proti moštvu Perteole, ki je bilo prejšnji teden rabelj Kontovela po podaljšku. Po drugi strani je četa trenerja Vatovca prejšnji teden zmagała proti ekipi Termoidraulica Cutazzo, tako da ima danes lepo priložnost, da vknjiži novi pomembni točki. Pred težko nalogo pa je Kontovel, ki bo prvo zmago v letosnji sezoni lovil jutri v telovadnici na Rouni ob 20.30 proti Santosu. Tržaško moštvo je sezono začelo odlično, saj je v prvem krogu premagalo CUS s »širokim« 91:65. (av)

NAMIZNI TENIS - V nižjih državnih in deželnih prvenstvih

Zaušnica v moški C1-ligi V ženski B-ligi Kras že vodi

Poleg namiznoteniških igralk v A2-ligi so se minuli vikend pomerili tudi ostali krasovi pingpongaši v najrazličnejših ligah. Povsem pozitiven obračun zasedimo v ženski B-ligi, saj so rdečo-bele v domači telovadnici dvakrat zmagale, enkrat pa remizirale, kar je zadoščalo za začasno prvo mesto na lestvici s petimi točkami. Ekipa Redentore 1971 ter njeni mladi igralki romunskega rodu Daniela Cuza sta Sonja Milić, Damjani Sedmak in Monici Mosetti delali še največ preglavic. Zaostajale so že s 3:1 in bilo na robu poraza, a so s temperamentno igro iztržile remi (3:3). Odločilno zadnjo točko je krasovkam prinesla Mosettijeva proti Anni Marchetto s 3:0. Nedvomno lažje je bilo proti mladima ekipama Sarmeole in Duomofolgo; izida 4:0 in 4:1 dovolj zgovorno pričata o razliki z zgoniškim sestavom. Svoj krstni nastop v državni C1-ligi so opravili krasovci. Slednji nastopajo v skupini B, ki zaobjema severno-vzhodni predelek Italije. Odpravili so se najkrajše gostovanje ter klonili s 2:5 proti goriški Azzurri. Razlika v kvaliteti igre z lanskoletno C2-ligo je očitna, vsaka osvojena točka bo torej še kako dobrodošla. Dve osebni zmagi Dušana Michalke nista zadostovali. Tom Fabiani ter Alessandro Flego sta namreč ostala praznih rok. Michalka je poskusno obrnil postavo, ki pa ni prinesla želenih sadov. Je pa tudi res, da so jih na drugi strani stali naproti starli lisjaki kot Armando Leghissa, Roberto Petronio in Andrea Frediani. V nižjih ligah zabeležimo več zmag kot porazov. Prvi sta igranje v ženski C-ligi okusili sestri Leslie in Jeniffer Hrovatin, ki sta skupaj z Darshiko Bruni dvakrat klonili s 5:0 proti izkušnejšim igralkam Quadrifoglio ter Polisportive San Giorgio. Edi Bole, Simone Giorgi in Livio Tagliapietra so s čisto zmagajo 5:1 odlično začeli prvenstvo D1-lige in že dokazali, da so dajo v oziroma krog favoritorov za napredovanje. Z učinkovito igro so nasprotnikom prepustili malo, le Tagliapietri se je zataknili proti Marcu De Bernardinisu (2:3). V skupini A je Kras A (Alen Corbatti, Roberto Trampus, Paolo Fabris) gladko prepustil zma-

go TT Isontino s 0:5, povsem nasproten občutek pa je okusil Kras B v skupini B. Pohvaliti gre mlada Luca Ceppo in Mattea Parenzana ter veterana Roberta Miliča, ki so po hitrem postopku odpravili TT Isontino B s 5:0. Nekatera prvenstva se bodo nadaljevala že konec tedna. (R)

Košarka: zmaga ekipe M. Čuk

VZS Sklad Mitja Čuk - Cest 20:14 (8:8)

VZS: Sfreddo, Canato 10, Schergna, Fragiocomo 6, Jelenič 4, Carciotti, Spaziani, Maurel, Sbisà, trener Stefančić.

Gojenci VZS Sklada Mitja Čuk so na najboljši način začeli nastope na košarkarskem prvenstvu »Bomba«. V prvem krogu so v mali dvorani Palarubinija v Trstu premagali favorizirano ekipo tržaškega Cesta. VZS Mitja Čuk bo v 2. krogu igral 20. oktobra v Trstu proti Zunamiju. (Iako)

Igralci košarkarske ekipe VZS Mitja Čuk na prvi tekmi prvenstva »Bomba« v tržaški športni palaci PalaRubini

SLOSPORT.ORG

KOTALKANJE Metka Kuk v Misanu za Pokal Italije

Umetnostna kotalkarica openškega Poleta Metka Kuk (letnik 1997), bo danes odpotovala v Misano Adriatico, kjer bo jutri in počitnišnjem prvič oblekl dres državne reprezentance in bo tekmovala v Pokalu Italije, na katerem bodo v kategoriji mladink nastopile skoraj vse najboljše italijanske vrstnice, ki so se na letosnjem državnem prvenstvu uvrstile ne pozicije od 4. do 14. mesta. 18-letna Kukova, ki obiskuje tržaški družboslovni licej Slomšek, je bila letos 10. Metko čaka danes prvi trening. Jutri zjutraj še drugi uradni, popoldne pa že nastop v kratkem programu. V nedeljo bo na vrsti še dolgi program. V Misano ju bo spremljal trener Mojmir Kokorovec.

Polet Kwins v Padovi za pokal FIHP

Polet Kwins bo jutri v Padovi nastopil v hokejskem in-line pokalu FIHP (državne zvezze). Varovanci trenerja Dejana Rusanova se bodo v skupini pomerili s Padovo in B-ligašem Canguri Brebbia. Dve moštvi se bosta uvrstili v nedeljski finalni del. Zmagovalec pokala bo staknil vodovnico za nastop v evropskem pokalu konfederacij.

V Kopru karateisti iz vsega sveta

V Kopru v športni dvorani Bonifika bo do nedelje svetovno prvenstvo UWK (United World Karate) v karateju, ki združuje tradicionalne, generalne in kontaktne sile karateja.

Danes v Štandrežu predstavitev Mavrice

Amatersko športno društvo Mavrica Arcobaleno in Zadruga Arcobaleno vabita na predstavitev ženskih odbojkarskih ekip 2015/16. Predstavili jih bodo danes ob 18.30 na glavnem sedežu Zadruge Arcobaleno v ulici Sv Mihaela v Štandrežu.

Kaznovana Maio (Kras) in Scazzolo (Juventina)

Disciplinska komisija deželne nogometne zvezze je z enim krogom prepovedi igranja kaznovala nogometnika Krasa Andrea Maio in Juventine Nicolo Scazzollo.

Jutri Sovodnje-Isontina

Jutri bo od nogometnih ekip naših društev stopilo na igrišče le Sovodnje v 1. amaterski ligi. Varovanci trenerja Fabia Samba bodo ob 15.00 na domači zelenici gostili Isontino.

Obvestila

SZ BOR in KD Slavko Škamperle obveščata, da bo v nedeljo s pričetkom ob 17.00 v dvorani KD Slavko Škamperle na Vrdelski cesti 7, predstavitev zbornika ob 60 letnici delovanja Stadiona 1. maj.

ASD SOKOL iz Nabrežine organizira zumba vadbo ob ponedeljkih od 20.15 do 21.15. Informacije na tel. št. 040200941 ali 3339482640.

SK DEVIN organizira jesenske tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini ob sobotah popoldne. Druga izmena: 31. oktobra ter 7, 14. in 21. novembra. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na 3358180449 (Erika), 3298012528 (Marjanja) 3358416657 (Dario).

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik **20.50** TDD predstavlja, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Toronto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kvizi: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Tale e Quale Show **23.45** TV7

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.15** Nad.: Il tocco di un angelo **8.00** Serija: Le sorelle McLeod **9.25** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL

21.15 Film: Real Steel (zf, '11, i. H. Jackman) **23.45** Troppo giusti

RAI3

6.30 Rassegna stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.15** Hungry and Foolish – La grande avventura del cibo **16.30** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Nad.: Non uccidere **23.05** I dieci comandamenti

RAI4

13.50 Sabrina, vita da strega **14.40** Stargate Atlantis **15.25** Andromeda **16.10** Star Trek: Enterprise **16.55** Robin Hood **17.45** Novice **17.50** Beauty and the Beast **18.35** Reign **19.15** Rai Player **19.25** Under the Dome **20.10** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D.

sa 20.15 Nad.: Che Dio ci aiuti **21.20** Serija: L'ispettore Gently **23.00** La grande avventura del cibo

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: R.I.S. - Delitti imperfetti **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ieri e oggi in TV **16.10** Film: PT 109 – Posto di combattimento (zgod.) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Quarto Grado

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** 21.10 Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invasione **23.30** Supercinema

ITALIA1

6.45 Risanke in otoške oddaje **8.25** Serija: Settimo cielo **10.25** Serija: Royal Pains **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Grande Fratello **13.25** Športna rubrika **14.00** Nad.: Simpsonovi **14.25** Nad.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nad.: 2 Broke Girls **15.55** Nad.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nad.: La vita secondo Jim **17.45** Nad.: Mike & Molly **18.10** Nad.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scene del crimine **23.05** Le Iene

IRIS

15.00 Film: La feldmarescialla (kom., It., '67) **17.00** Note di cinema **17.05** Film: Gli occhiali d'oro (dram., '87) **19.15** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: Burn After Reading – A prova di spia (kom., '08, i. J. Malkovich, G. Clooney) **23.00** Film: Ocean's Twelve (akc., '04, i. G. Clooney, B. Pitt)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.45 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: McBride **16.30** Serija: Ironside **18.20** Serija: Il commissario Cordier **20.35** Otto e mezzo **21.10** Crozza nel Paese delle Meraviglie **22.40** Bersaglio mobile

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** 11.25, 19.00 Cuochi e fiamme **8.40** I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **15.25** Serija: Crossing Jordan **17.10** Cambio moglie **18.55** Dnevnik

21.10 Film: The Fan – Il mito (dram., '96, i. R. De Niro) **23.20** Serija: Prime Suspect

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **9.30** 21.00 Ring **13.00** Aktualno: Musa Tv **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Qui studio a voi studio **18.00** 23.30, 23.55 Trieste in diretta **20.00** Apriti cielo **20.05** Happy Hour

LAEFFE

10.50 Bourdain: Cucine segrete **12.45** Il cuoco vagabondo **14.55** Chef Sara sulle Al-

pi **16.45** 20.00 Pazzo per le erbe **16.50** Jamie: Menù in 30 minuti **18.55** Il re dello street food **19.55** Novice **20.05** Viaggi nuovi e crudi **21.05** Film: 21 grammi (dram., '03, i. S. Penn, N. Watts) **23.25** Serija: Annika – Crime Reporter

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Agenti Speciali Property – New York **17.00** L'uomo di casa **17.30** Giardini da incubo **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.10** Cucine da incubo **22.15** Alessandro Borghese – 4 ristoranti

DMAX

13.20 Cattivissimi amici **14.10** 19.30 Rimozione forzata **15.05** Video del tubo **15.55** Te l'avevo detto **16.50** A mani nude nella palude **17.45** Cacciatori di tesori **18.35** Affare fatto! **20.20** Affari a quattro ruote **21.10** La città senza legge **22.00** Tesori tra i ghiacci **23.00** Prigionieri di viaggio

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **11.55** Ugriznimo znanost **12.20** Nad.: Blisk **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Tarča **14.25** Prava ideja! **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.10 Otroški program: OP! **16.20** Osmi dan **17.30** Razred zase **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Slovenski pozdrav **21.25** Na lepše **22.00** Odmevi **23.05** Kratki film: Andaluzijski ples

23.25 Film: Angel uničenja (fant., '62, r. L. Buñuel)

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** 19.00 Risanke in otoške odd. **8.10** Zgodbe iz školjke **9.00** 23.35 Točka **10.35** Naj muzika igra **11.00** 17.00, 0.20 Halo TV **12.05** Dobro jutro **14.30** Prisluhnimo tišini **15.10** O živalih in ljudeh **15.35** Na vrtu **16.00** Dober dan **18.00** Nad.: Poklicite babico **19.40** Infodrom **20.00** Koncert tisočletja – Pol tišočletja gradu Brdo **21.30** Nad.: Popravljen na krvica **22.20** Polnočni klub

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** City Folk **14.55** Vesolje je... **15.25** Film: Jasna oktobra noč (dram.) **16.55** TG dogodki **17.10** Glasba zdaj **17.25** Sredozemlje **18.00** To bo moj poklic **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes – Aktualnost **20.00** Dok. odd.: K2 **20.30** Najlepše besede **21.00** Koncert: Tilli Forlani in prijatelji **22.15** Arhivski posnetki **23.00** Nad.: Trn v srcu

POP TV

7.00 Risanke **7.55** 9.45, 10.55, 12.10 Tv prodaja **8.10** 17.20 Nad.: Plamen v očeh **10.00** Epilog **11.10** Nad.: Grehi preteklosti **12.25** 20.00 Gostilna išče šefi **14.00** 21.30 Nad.: Usodno vino **15.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 22.30 Novice **23.00** Eurojackpot **23.05** Film: Ukradeni slika (akc., '04, i. W. Baldwin)

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.55** 12.55 Serija: Družinsko bojišče **8.20** 16.40 Serija: Zmešana sošeda iz stanovanja **23.45** Risanke in otoške odd. **9.25** 10.50, 13.25 Tv prodaja **9.55** 13.55 Nad.: Vampirski dnevni **11.05** Serija: Beli ovratnik **12.00** 17.10 Serija: Lepo je biti sosed **14.55** Film: Vse za ples 2 (dram.) **18.55** Serija: Kar bo, pa bo **21.00** Film: Mesto (triler, '10, i. B. Affleck) **23.25** Serija: Vikingi

PLANET TV

10.55 13.15 Nan.: Talenti v belem **11.50** Tv prodaja **12.20** Ellen **14.10** Nad.: Sulejman

Petek, 16. oktobra
Laeffe, ob 21.05

VREDNO OGLEDА

Bivši zapornik Jack do smrti povozi dve punci. Christine, mama enega od dveh deklet se s spominom vrne nazaj in obnovi v luči velike bolečine vse, kar se ji je v življenju zgodilo. Istočasno Paul, ki je srčni bolnik čaka, da ga pokličejo, ker mu lahko samo presaditev srca resi življenje ...
Naj se bojimo smrti ali ne, nas bo ta nekoč zagotovo obiskala in v tistem trenutku bo naše telo za 21 gramov lažje. Film raziskuje čustveni kot fizični obstoj treh ljudi v obdobju nekaj mesecov. Nesreča nepričakovano združi njihova življenja ter jih popelje v svet ljubezni in maščevanja. Nekateri prištevajo Inarritov film med manj uspela dela lanskega oskarjevega nagrjenca. Dejstvo pa je, da je mehiški avtor, ki se je pred tem posebej izkazal z režijo filma Amores perros tokrat znal tenkočutno, a hrkrati tudi direktno dotakniti nadvse boleče tematike, kot je lahko smrt. Njegova filmska priča postane predvsem zgodbja o upanju, cloveštvu, o borbenosti in preživetju.

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: [trst@prim](mailto:trst@primorski.eu)

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.22 in zatone ob 18.19
Dolzina dneva 10.57

Nad Alpami in severnim Sredozemljem je ciklonsko območje. Hladna fronta se prek Slovenije pomika proti vzhodu. V višinah še priteka k nam zelo vlažen zrak.

Povsod po deželi bo spremenljivo oblako v plohami in kakšno nevihvo. Na obali bo pihal zmeren jugo. V hribih bo lahko snežilo do nadmorske višine okrog 1300 m. Hladnejše bo.

Danes bo zjutraj in deloma dopoldne pretežno oblaco, predvsem na zahodu bo občasno deževalo. Sredi dneva in popoldne bo spremenljivo oblaco, pojavlja se bodo krajevne plohe, v bližini morja tudi posamezne nevihete. Jutranje temperature bodo od 6 do 13, najvišje dnevne od 11 do 17 stopinj C.

Povsod po deželi bo spremenljivo do oblaco vreme z verjetnimi krajevnimi plohami in kakšno nevihvo zlasti v spodnji nižini in na obalem območju.

Jutri in v nedeljo bo spremenljivo do pretežno oblaco, občasno bodo še krajevne padavine, deloma plohe. V ponedeljek bo sprva oblaco s padavinami, popoldne se bo delno zjasnilo.

PLIMOVANJE
DANES: ob 5.07 najvišje -26 cm, ob 10.59 najvišje 44 cm, ob 17.50 najvišje -40 cm, ob 23.49 najvišje 22 cm. **JUTRI:** ob 5.32 najvišje -20 cm, ob 11.28 najvišje 39 cm, ob 18.20 najvišje -37 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 17,1 stopinje C.

TEMPERATURE °C
500 m 14 2000 m 4
1000 m 10 2500 m 1
1500 m 7 2864 m -1
UV indeks bo po jasnem vremenu sredi dneva po nižinah 3 in v gorah 3,5.

Po bogatih Kitajska pred ZDA

ŠANGHAJ - Na Kitajskem je letos prvič več milijarderjev kot v ZDA, kaže raziskava, ki jo vsako leto objavlja šanghajski založnik Hurun Report. V komunistični Kitajski se je lani število milijarderjev povečalo kar za 242 na skupno 596, medtem ko jih imajo v ZDA »le« 537.« Najbogatejši Kitajec je po novem nepremičninski magnat Wang Jianlin, ustanovitelj konglomerata Wanda, ki ima pod palcem 34,4 milijarde dolarjev. Na vrhu je izpodrinil ustanovitelja spletne trgovine Alibaba, Jacka Ma, ki se mu je premoženje zaradi padca delnic na borzah nekoliko zmanjšalo. Še vedno pa je vreden 22,7 milijarde dolarjev.

Revnejši umirajo 11 let prej

NEW YORK - Mestno ministrstvo za zdravje New Yorka je na podlagi statističnih podatkov izračunalno, da prebivalci najrevnejšega predela Brooklyna umirajo v povprečju 11 let prej, kot tisti, ki imajo precej pod palcem in si lahko privoščijo življenje na Manhattnu v bližini Wall Streeta. V brooklynškem predelu Brownsville živi okoli 86.000 ljudi, od tega 76 odstotkov temnopoltih in njihova pričakovana življenjska doba je povprečno 74,1 leta. V bližini Wall Streeta je pričakovana življenjska doba 85,4 leta. Poročilo, ki ga še pripravlja, upošteva razne dejavnike kakovosti življenja oziroma zdravja, kot je kajenje, debelost, diabetes, mamila, onesnaženje zraka, kakovost stanovanj in trgovin.

SUPER POPUSTI

od 19. ure dalje:

ABBA SHOW

PLANETTUŠ FEST>>>

SOB | 17. 10. | DO POLNOČI!

[facebook](#) planet.koper
www.planet-tus.si

DISCO PLANET KOPER
SOB | 17.10. | 22H

